

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 38 (2169) 1991 RUGSĖJIS-SEPTEMBER 17

LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS — LITHUANIAN WEEKLY

2185 STAVEBANK RD., MISSISSAUGA, ONT. L5C 1T3, CANADA

Tel. (416)275-4672

Tautai laimint

Iki šiol sielojomės lietuvių ir kitų pavergtų tautų kova už laisvę. Toji kova pagaliau atnešė laimėjimą. Sovietinė vergija baigėsi, kaip ir daug kitų vergijų praeityje. O kad ji kada nors baigsis, kad ji sugrius, ne kartą pranašavo ir mūsiškė spauda, ir iškilmų kalbėtojai, ir įvairūs autoriai. Niekas betgi netikėjo, net išvalgiausi politiniai pranašai, kad sovietinė vergija subliuks taip staigiai, kad tokia fizinė-karinė galybė subyrės per kelias dienas. Juk tai buvo galinga imperija, statyta per 70 metų, grąsinusi didžiąją pasaulio dalį. Atrodė, kad ilgainiui ji užkariaus visą pasaulį, nes savo bazes jau buvo įsteigusi keliuose žemynuose. Įvyko priešingai. Kodėl? Žmogiškai žvelgiant matyti viena svarbi priežastis, būtent to plieninio milžino dvasinis-idejinis išsikvėpimas. Jis rėmėsi komunizmu, kuris pradėjo daug ką žavėjo savo idealizmu, nauja pasaulio vizija, beturčio iškelimu. Ilgainiui tas komunizmas išsigimė, susikompromitavo, susitėpė daugybės žmonių krauju ir tapo prariška vergija. Jau daug kas net prieš keletą metų pastebėjo, kad yra komunizmas, bet nebėra komunistų, o tik diktatoriški karjeristai.

MŪSŲ Maironis rašė: "Idėjos, jei didžios, nemiršta kaip žmonės". Komunizmo idėjos nebuvo nei didžios tikra prasme (buvo utopinės), nei nemarios. Jos bandė skverbtis ne tiek dvasiniu būdu, kiek fizine jėga bei prievarta. O fizinė jėga, kad ir didžiausia, ilgainiui sudyla ir pradeda irti iš vidaus. Taip įvyko ir su sovietine imperija. Bet tai ne viskas. Šis psichologinis-idejinis požiūris negali visko išaiškinti. Sovietinė galybė, nepaisant viduje glūdinčio silpnumo, dar būtų galėjusi ilgai gyvuoti, kaip ir kitos pasaulio imperijos, nes natūralus nykimo procesas paprastai būna lėtas. Įvyko netikėtas ir nelauktas lūžis, staigiai ir esmingai pakeitęs esamą būklę, vergiją pavertęs laisve. Ne be pagrindo čia įžiūrima Dievo Apvaizdos ranka, regimai palietusi žmonių istoriją. Juk pagrindinis šios dramos veikėjas M. Gorbachiovas išstisus šešerius metus stengėsi sustiprinti komunizmo sistemą, bet išėjo priešingai. Perversmo vadai ėmėsi karinių priemonių gelbėti komunistinei imperijai, o išėjo visai priešingai — toji imperija sugriuvo. Veikė kažkokia neregima jėga, pakreipusi istoriją kita linkme. Fatimos šalininkai teigia, kad išsipildė pranašystės apie Rusijos atsivertimą. Bet ir be to matyti Dievo Apvaizdos ranka.

VISA TAI įvyko ne be kovos. Tuose sovietinės imperijos įvykiuose nepamirštama ypač Lietuva. Ji visą laiką stovėjo pirmosios kovos linijose. Tiesa, ji lengvai atidavė savo nepriklausomybę Sov. Sąjungai 1940 m., bet vėliau atsirado rezistencinis sąjūdis, kuris grūmėsi su sovietiniu Galijotu bene ištisą dešimtmetį. "Perestroikos" laikais, kai ėmė prasikalti demokratinės idėjos, Lietuva iškilo kaip kovos švyturys. Ji pirmoji paskelbė atstatanti savo nepriklausomybę 1990 m. kovo 11 d. ir pradėjo demokratiškai tvarkytis. Jos pavyzdžiu pasekė ir kitos Sov. Sąjungos respublikos. Buvo priekaištų, esą Lietuva per anksti pasitraukė iš sovietinio kongreso bei parlamento, kur būtų galėjusi skieisti demokratines idėjas. Bet patirtis parodė, kad rezistencinis jos kelias buvo sėkmingesnis, stipriau įkvėpiantis demokratines kovos dvasią. Lietuva pirmoji surado būdą apginti savo parlamentą nuo karinio antpuolio. Juo pasinaudojo ir maskviečiai, gynę savo parlamentą nuo karinės juntos antpuolio. Scenarijus jau buvo išbandytas Lietuvoje. Pasitvirtino rezistencinės linijos sėkmingumas ir svyruojančių politinių veikėjų neįvalgumas. Tauta laisvės kovą laimėjo. Jai atsivėrė naujas uždavinys — neprarasti to laimėjimo politinėmis peštinėmis ir nepasimesti kovoje dėl valdžios. Pr. G.

Džiaugsmo ir padėkos šventė

Būtų apgailėtinas, savimeilinis neapdairumas, jei Lietuvos laisvės džiaugsmas tebūtų reikiamas sveikinimais, pokalbiais, trunkiais maršais ir taurių skambėjimais.

Kad taip nėra, įrodė akivaizdūs tautiečių gausa didžiojoje Toronto šv. Mykolo katedroje, kurioje rugsėjo 15 d. išėivijos vyskupas Paulius Baltakis, OFM, atnašavo koncelebracinę Padėkos Mišias, asistuojamas aštuonių kunigų, dalyvaujant ir evangelikų kunigams P. Diliui ir A. Žilinskui.

Iškilmingos pamaldos, giedant muz. D. Viskontienės vadovaujamam "Volungės" chorui, prasidėjo vėliavų, tautiniais drabužiais pasipuosusių mergaičių bei berniukų ir dvasininkų procesija, simboliškai palydėta dr. J. Sungailos nešama trispalve, kuri buvo pašventinta, kaip ženklas prasiidėjusio nepriklausomybės kelio. Laisvės trimitai plėšiant aukštuosius katedros skliautus, vėliavos apgaubė didįjį altorių. Nuoširdus "Pulkim ant kelių" skambėjo galingai jaučiant džiaugsmą ir dekinumą. E. angeliją skaitė Lietuvos kankinių parapijos kleb. kun. J. Staškus, pamokslą pasakė vyskupas P. Baltakis, OFM, iškeldamas maldos galią ir šv.

Mergelės Marijos užtarimo reikšmę Lietuvos kovoje dėl nepriklausomybės atgavimo. Pirminė, kad prez. V. Landsbergis rugsėjo 8-tąją paskelbė Padėkos dieną. Pacitavo didžiosios JAV spaudos vietas, kur Lietuva vadinama komunizmo griovimo pradininke. Įspūdingas giesmių skambėjimas, nešamos aukos, masiškas šv. Komunijos priėmimas, pabaigai Tautos himnas ir Beethoveno IX-tosios simfonijos džiaugsmo giesmė tarsi susijungė į vieną padėkos žodį, tartą Visagaliui už suteiktą laisvę Lietuvai.

Atgauta laisvė pasidžiaugti 4 v.p.p. Lietuvių namų Kar. Mindaugo menę ir jos balkonu prapildė spūstis žmonių. Vakarone pavadintam suėjimui vadovavo KLB Toronto apylinkės pirm. A. Barysaitė. Pradėta su Kanados himnu ir vėliavų įnešimu. Tautinių spalvų balionais ir didžiulėmis vėliavomis išpuošta salė jau pati kalbėjo apie nepaprastą įvykį. Scenos gilumoje buvo pakabinta didelė lenta su Lietuva pripažinusių valstybių sąrašu, jų vėliavų spalvomis ir "Ačiū" įrašais lietuvių ir anglų kalbomis. Įneštos ir sustatytos organizacijų vėliavos dar (Nukelta į 5-tą psl.)

Dalis Kanados delegacijos, skridusios į Lietuvą, Latviją ir Estiją pasirašyti diplomatinio pripažinimo akto, prie Kanados lėktuvo Vokietijos Frankfurte. Iš kairės: KLB visuomeninių reikalų vicepirmininkė GABIJA PETRAUSKIENĖ, delegacijos pirmininko ministerio M. Wilson'o žmona MARGARET, Kanados prekybos ministeris MICHAEL WILSON'AS, KLB vicepirmininkas adv. ALGIS PACEVIČIUS, KLB pirmininkas JUOZAS KRISTOLAITIS. Apačioje — delegacijos nariai lėktuve. Pirmasis kairėje — min. M. Wilson'as

ISTORINĖ KELIONĖ

Kanados atstovai Lietuvoje

Pripažinusi Lietuvos, Latvijos ir Estijos nepriklausomybės atstatymą, Kanados vyriausybė pavedė baltiečių bičiuliui prekybos ministeriui Michael Wilson'ui pasirašyti diplomatinį aktą Vilniuje. Delegacijoje dalyvavo ir Kanados baltiečių atstovai

GABIJA PETRAUSKIENĖ

Po ilgų dešimtmečių Lietuva pagaliau atgavo savo nepriklausomybę. Pasiskelbusi atstatanti savo nepriklausomybę 1990 m. kovo 11 d., Lietuva dar pusantrų metų turėjo iškentėti tos nepriklausomybės nepripažinimo laikotarpį ir karinę sovietų agresiją, kuri Lietuvai kainavo per 20 jaunų gyvybių aukų. Lietuva, su Vytautu Landsbergiu priešakyje, išsilaikė tvirtai savo kelyje į nepriklausomybę. Nepaisant visokių abejonių, patarimų neatsisakytų "didžiojo brolio" iš rytų paslaugų, peršamos ekonominio priklausomumo būtinybės, "step-by-step" politikos, — Lietuvos vadai nenukrypo nuo aiškaus kelio. Istorija jau rodo, kad jie buvo teisūs.

Išėivijos pastangos

Lietuvos nepriklausomybės pripažinimui dirva buvo paruošta jau pirmųjų pokario ateivių, atvykusių į svetimus kraštus. Jie išsaugojo iš tėvynės atsivežtą laisvės troškimą žiežirbą. Pastaroji išaugo į liepsną, kuriai sąmoningoji išėivija neleido užgesti. Ta liepsna politikoje vadinosi "nepripažinimo politika" — nepripažinimu sovietų okupacijos Lietuvoje.

Ta liepsnų išėivija išsaugojo per 50 metų įvairiuose kraštuose: budriai sekė vyriausybės politiką, demonstravo, siekė spaudos bei valdžios žmonių dėmesio, kalbėjo laisvajam pasauliui pavergtos Lietuvos žmonių vardu, kad tautai padaryta didi neteisėtas, užgniauztos žmogaus teisės, paneigta teisė laisvai apsispręsti.

Kanadoje ta ilgalaikė politika atnešė gražių vaisių — Kanados vyriausybė buvo pirmo-

ji iš G-7 Vakarų pasaulio kraštų pripažinusi Lietuvos valstybingumą, nepriklausomybę ir valdžios teisėtumą. Kanados ministerio pirmininko Brian Mulrone'y pareiškimas, kad Kanada pripažįsta Lietuvą, stovint šalia tylinčio JAV prezidento George Bush'o, sukėlė daugumoje Kanados lietuvių pasididžiavimą: Kanada išdrįso atsisotiti teisybės pusėje, nepaisydama didžiojo kaimyno pietuose ėjimo.

Baltiečių delegacijoje

Kanados vyriausybė nusprendė nedelsiant siųsti savo atstovą ministrį Michael Wilson'ą, kartu su delegacija į Pabaltijį 1991 m. rugsėjo 1-4 d.d. Kanada yra daugiakultūris kraštas ir tuo skiriasi nuo kaimyno pietuose bei daugelio kitų kraštų, nes daugiakultūre politika pasireiškia visuose politinio bei ekonominio Kanados gyvenimo sluoksniuose.

Tai pasireiškia išsudarant Kanados delegaciją į Pabaltijį. Kanados užsienio reikalų ministerija per baltiečių federaciją paprašė skirti po vieną atstovą iš lietuvių, latvių ir estų, t.y. tokius, kurie yra gerai susipažinę su Lietuvos, Latvijos ir Estijos padėtimi, gerai moka jų kalbas ir turi pažinčių valdžios sluoksniuose. Tokie asmenys padėtų Kanados URM paruošti min. Wilson'o programą ir kelionę.

Iš lietuvių pusės buvo priimta KLB visuomeninių reikalų vicepirm. Gabija Petrauskiene. Vėliau buvo priimti dar du lietuviai — KLB pirmininkas Juozas Kristolaitis ir KLB vicepirm. adv. Algis Pacevičius.

Min. Wilson'as kelionės dalyviams pasitarime Vokietijos Frankfurte prieš išvykstant Lietuvon pabrėžė, kad Kana-

dos baltiečių atstovai yra delegacijos nariai — jo svečiai.

Kartu su Wilson'u vyko ir Kanados vyriausybės pareigūnai: užsienio reikalų diplomatinio korpuso vadovas, prekybos bei finansų reikalų atstovai — ministerių pavaduotojai, skyrių direktoriai. Su jais vyko 10 spaudos atstovų ir 10 pagrindinių Kanados verslo atstovų — "Atomic Energy of Canada", "Ontario Hydro", "Canadian Executive Service Overseas (CESO)", "Teleglobe Communications" ir kt.

Tokia Wilson'o palyda sudaryta sąmoningai: Kanados tikslas — užmegzti diplomatinis ryšius su Lietuva, atkreipti dėmesį į Kanados baltiečių vaidmenį kovoje už jos nepriklausomybę, parodyti, kad Kanada ne tuščiažodžiauja, yra pasirodusi tvirtai ekonominei paramai. Susitikime su Lietuvos AT pirmininku V. Landsbergiu min. Wilson'as paskelbė, kad Kanada Lietuvai skiria \$10 milijonų kreditą, kuriuo Lietuva galinti naudotis tuojau pat.

Paruošiamieji darbai

Baltiečiai kelionėje buvo traktuojami rimtai ir pagarbiai. Prieš išvykstant visą savaitę intensyviai dirbome su Kanados užsienio reikalų ministerija ir Lietuvos vyriausybe, ruošdami delegacijai programą Lietuvoje. Buvo paruoštas pluoštas medžiagos apie dabartinę Lietuvą, jos įstatymus, jos ekonominę bei politinę būklę bei siekius. Labai daug naudingos medžiagos buvo panaudota iš min. pirm. G. Vagnoriaus kelionės Kanadoje praėjusių pavasarį. Paruošiamuosiuose darbuose aktyviai dirbo KLB visuomeninių reikalų vicepirmininkė ir KLB darbuotojas Otavoje Vytas

(Nukelta į 3-čią psl.)

Dabarties įvykiai Lietuvoje

Prezidentas kalbėjo baltiečiams

JAV prezidentas G. Bush'as rugsėjo 11 d. Baltuosiuose rūmuose, LIC pranešimu, priėmė Estijos, Latvijos ir Lietuvos atstovus ir susitiko su maždaug 50 baltiečių išėiviu atstovais.

Prezidentas atskirai savo kabinete priėmė Estijos generalinį konsulą E. Jaakson'ą, Latvijos atstovą A. Dinberg'są ir Lietuvos atstovą St. Lozoraitį. Prezidentas atrodė džiaugėsi baltiečių nepriklausomybės atstatymu.

Po to prezidentas, atvykęs su baltiečių diplomatais, kalbėjo Roosevelt'o kambaryje spaudos ir baltiečių išėiviu atstovams, pabrėždamas Baltijos kraštų atstovų reikšmingą veiklą Vašingtone. Jie, pasak prezidento, užsitarnauja "mūsų pagarbos ir padėkos", nes jie neleido Amerikai pamiršti Baltijos tautų. Baltiečių išėiviu veikla taipogi suteikianti garbę ne tik Estijai, Latvijai ir Lietuvai, bet ir JAV-ėms.

Valstybės sekretorius J. Baker'is netrukus susitiks su Baltijos valstybių vadais aptarti aukso ir kitokio turto reikalus, diplomatinis, ekonominius ryšius, JAV pagalbą įsijungti baltiečiams į pasaulio ekonomiką. JAV suteiks prekyboje Baltijos valstybėms didžiausio palankumo statusą, jos kartu su sąjungininkais koordinuos paramos suteikimą, taip pat Baltijos šalyse įsteigs Taikos korpusą.

Prezidentui išėjus, dar kalbėjo Valstybės departamento sekretoriaus pavaduotojas C. Kamman'as, neseniai grįžęs iš diplomatinės misijos baltiečių sostinėse. Jo nuomone, žmonių nuotaikos Baltijos kraštuose yra geros. Niekur nepastebėjęs krizės dvasios. Visur gyventojai rodė pasiryžimą žygiuoti pirmyn. Nepastebėjęs jokio konflikto tarp baltiečių ir mažumų.

Dabar svarbiausias klausimas esąs saugumas. Vyriausybėms rūpi įsteigti krašto apsaugos pajėgas. Taip pat yra didelis susirūpinimas ir sovietų armija, nors įtampa atslūgusi, kai buvo užmegzti ryšiai su nauja Sov. Sąjungos gynybos ministerija.

Suklaidino tarptautinę visuomenę

Lietuvos respublikos aukščiausiosios tarybos informacijos tarnyba, reagudama į korespondento S. Kinzer'io straipsnį, išspausdintą "The New York Times" dienraštyje rugsėjo 5 d., griežtai atmetė teigimus, jog Lietuva išteisi- na nacių nusikaltėlius.

Lietuvoje vyksta reabilitavimo bylos apginti nekaltų žmonių garbę ir orumą, atstatyti jų pažeistas teises, pažadinti represijų pasekmes. To reikalauja teisingumas. Tačiau Lietuvos įstatymai draudžia išteisinti asmenis, kurie dalyvavo tautųdušybės nusikaltimuose, beginklių žmonių žudynėse ir kankini-

muose. Tai specialiai pabrėžiama 1990 m. gegužės 2 d. išleistame Lietuvos respublikos įstatyme.

Tenka apgailestauti, pastebi informacijos tarnyba, kad "The New York Times" dienraštis paskelbė savo korespondento S. Kinzer'io straipsnį, nepatikrinęs jame pateiktų žinių ir tariamų faktų, neįsigilinęs į Lietuvoje vykstantį teisingumo atstatymo procesą ir priimtus įstatymus, suklaidino tarptautinę visuomenę.

Pasak AT informacijos tarnybos, laikraštis "The New York Times" turėtų pateikti savo skaitytojams visapusišką ir objektyvią informaciją apie nekaltų žmonių reabilitavimą ir jų teisių atstatymą, o pirmiausia paskelbti Lietuvos respublikos aukščiausiosios tarybos informacijos tarnybos pareiškimą. (LIC)

Protestas prieš "The New York Times" straipsnius

Lietuvių informacijos centro vedėja Gintė Damušytė rugsėjo 4 d. parašė protesto laišką "The New York Times" leidei ir redaktoriams dėl šiam dienraštyje pasirodžiusių korespondento S. Kinzer'io tendencingų straipsnių.

S. Kinzer'is savo straipsniuose iškreipia faktus, neobjektyviai nušviesdamas dabartinę Lietuvos politiką. G. Damušytė savo laške pateikia kontrargumentus. Pvz. Kinzer'is teigia — kai "centrinių pažiūrų politikai" pasiūlė V. Landsbergiui užmegzti ryšius su sovietų komunistų partijos disidentais, pastarasis atsakė, kad nėra tokio dailto kaip reformuotas komunistas. Jis tik praeitą mėnesį sutikęs užmegzti ryšius su Rusijos prezidentu B. Jelcinu ir kitais Maskvos liberalais.

G. Damušytė aiškina, kad V. Landsbergis pirmą kartą su B. Jelcinu susitiko 1990 m. birželio 1 d., kitą kartą 1991 m. sausio 13 d. Taline. V. Landsbergis ir B. Jelcinas š. m. liepos 29 d. Maskvoje pasirašė Lietuvos-Rusijos sutartį.

Kitame straipsnyje S. Kinzer'is rašo, kad Kazimiera Prunskienė buvo pašalinta iš ministerės pirmininkės pareigų sausio mėnesį, "kai p. Landsbergis nutarė, kad jos antitarybiškumas nebuvo pakankamai aršus", o pati K. Prunskienė pasisakė, kad atsisistadydino, nes nesutarė su parlamentu ekonomikos klausimais. Tame pačiame straipsnyje, remdamasis K. Prunskienės nuomone, tvirtina, kad V. Landsbergio valdžia nenorinti turėti ryšių su Rusija ir kitomis respublikomis. Pasak Prunskienės, "požiūris čia yra, kad geriau neturėti ko valgyti ir joti arkliais arba važinėti dviračiais negu bendrauti su buvusia Sov. Sąjunga". Toks teigimas, kaip rašo G. Damušytė, aiškiai prieštarauja Lietuvos valdžios politikai. Net ir blokados metu (Nukelta į 3-čią psl.)

Šiame numeryje:

Tautai laimint

Lietuva iškilo kaip kovos švyturys

Kanados atstovai Lietuvoje

Prekybos ministerio M. Wilsono istorinė kelionė

Ar išėiviai turi grįžti į Lietuvą?

Klausimas iškelia įvairių problemų

Lietuvių pastangos Lietuvai

"TŽ" korespondento pranešimas iš Argentinos

Lietuva Kanados spaudoje

Įvykiai, komentarai ir pripažinimo atgarsiai

"Nuėjau nelengva kelia..."

Vilniaus universiteto prof. Jono Kubiliaus 70 metų sukaktis

Vasarinis "I laisvę"

Rezistencinės minties ir politikos žurnalas

"Volungė" gieda Lietuvai

Atgarsiai iš torontiško choro koncertų Lietuvoje

TEVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ont. L5C 1T3, Canada. Tel. (416) 275-4672. FAX (416) 275-1336. Second class mail reg. nr. 00509 LEIDĖJAS: Kanados lietuvių katalikų kultūros draugija "Žiburiai" REDAGUOJA: kun. dr. Pr. Gaida, Vyt. Kastytis, J. Andriulis, Vyt. Balčiūnas, Č. Senkevičius. Metinė prenumerata – \$30, pusmetinė – \$16, mėmė – \$40, garbės – \$50 (Amerikoj – JAV dol.), oro paštu – \$100. Pavieniai nr. – 1 doleris. Adresų keitimo reikalui kreiptis į "TŽ" administraciją. Skelbimai ruošiamam nr. priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožiūra. Bendradarbių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę. Tėviškės žiburiai (The Lights of Homeland, USPS 740-550) is published weekly, except 1st a. 2nd week in August and 4th week in December by Lithuanian Canadian R.C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc., 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ont. L5C 1T3. Phone: (416) 275-4672. U.S. office of publication, Lewiston, NY 14092. Subscriptions: regular \$30.00, supporter \$40.00, honorary \$50.00 per year. Second Class Postage paid at Lewiston, NY. US POSTMASTER: send address changes to: "Tėviškės žiburiai", P. O. Box 1195 Lewiston, NY 14092. CANADA POST: send address changes to 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ontario L5C 1T3. Printed in Canada.

Netyli ir italų spauda

Lietuva, Latvija ir Estija – dabarties aktualija. Apie jas kasdien rašo didieji krašto dienraščiai. Maskvos arkivyskupo ir Vatikano pareiškimai

Lietuvai, Latvijai ir Estijai gavus tarptautinį pripažinimą katalikų dienraštis "Avvenire" informavo apie Lietuvos ketinimą vietoj sovietinio rublio įsivesti savąją valiutą – litą. Apie tai rašė ir socialistų oficialus spaudos organas "Avanti": "Baltiečiai nori turėti savąją valiutą. Lietuvoje bus atsisakoma litais".

Italų dienraščiai taip pat rašė apie neišnykusį sovietų karinės jėgos pavojų Pabaltijyje. Įtakingasis dienraštis "La Repubblica" išspausdino pokalbį su Lietuvos ministru pirmininku Gedimynu Vagnorium, kuris nurodė, kad tolesnis Lietuvos tikslas bus ekonominės nepriklausomybės įtvirtinimas. Dabar Lietuva reikalauja tuoj pat įvesti sovietų vidaus kariuomenės specialiosios paskirties padalinius, o dėl atitraukimo Raudonosios armijos pajėgų bus pradėtos derybos su Maskva. OMONO padalinii užduotis buvo slopinti politinę veiklą Lietuvoje, o ne ginti Sovietų Sąjungos interesus. Dienraštis "La Nazione" rašė: "Pabaltijys dar bijo OMONO provokacijų". "Corriere della sera": "Italija užmezgė diplomatinis ryšius su baltiečiais. Lietuva nori išvaryti OMONĄ ir Raudonąją armiją, prašo, kad NATO santarvė padėtų susitarti dėl sovietų kariuomenės atitraukimo".

Italijos spauda kasdieną pateikia daug žinių ir straipsnių apie Pabaltijo kraštus, vėl įsijungusius į nepriklausomų valstybių bendruomenę.

Krikščionių demokratų spaudos organas "Il Popolo" skelbė: "Italija atnaujina ryšius su Pabaltijo šalimis", cituodamas užsienio reikalų ministerio De Mikelio žodžius: "Šalių ateitis priklausys nuo tautų valios. Europai ir visam pasauliui svarbi tautos valia, kad ji būtų įgyvendinta pačiu konstruktyviausiu būdu". Dienraštis pranešė, kad rugsėjyje Pabaltijo respublikas ketina apankyti Italijos parlamentarų delegacija.

Štai dar kelios įtakingų Italijos dienraščių antraštės: "Il Corriere della sera": "I Pabaltijo respublikas viena po kitos atvyksta užsienio delegacijos. Keturiadesimt valstybių ieško patalpų savo atstovybėms. Landsbergis dėkoja Vakarams ir prašo padėti "palaidoti praeitį". Dienraštis "La Repubblica" informavo apie keisną Lietuvio esančių omonininkų kreipimąsi į Vakarus, prašant suteikti politinę globą. Šio dienraščio antraštė taip skamba: "Omonininkai! Vilniuje keblioje padėtyje; skundžiasi, kad Gorbačiovas juos "išdavė". Katalikų dienraštis "Avvenire" rašė: "Omonininkai skelbia ultimatumą Rygai – amnestiją arba kraujo upės". "Il Giornale": "Diplomatų spūstis Pabaltijyje". "Corriere della sera": "Baltijos valstybės siekia atgauti savo pasiuntinybių pastatus Europoje".

Dr. Gina J. Ginčauskaitė optometristė

1551 Bloor Street West, Toronto, Ont. M6P 1A5 (prie Lietuvių namų)

Priima pacientus pagal susitarimą

Telefonas 532-7115

Susitarus priima pacientus ir vakarais

Maskvos arkivyskupo pareiškimai

Tautos pasipriešinimas valstybės perversmui rodo, kad žmonės, jau įpratę kvėpuoti laisvės oru, nenori prarasti savo iškovojo, o tai reiškia, jog sugrįžimo atgal nebėra, pareiškė Maskvos katalikų arkivyskupas Tadas Kondrusevičius savitiraščiui "Il Sabato". Sovietų Sąjungoje pasiekta laisvė yra labai svarbi ir tikybiniam gyvenimui, nes teikia vis daugiau galimybių ganytojiškai, misijinei ir kultūrinei veiklai.

Maskvos katalikų vyskupo nuomone, dvi pasipriešinimo samokslui dienos buvo gera pamoka jaunimui, nes tai buvo pirma rizikinga proga apsispręsti. Jaunimas dabar daug aktyviau dalyvauja tikybiniam gyvenime. Kalbėdamas apie sunkumus religinėje srityje, arkivyskupas paminėjo šventovių grąžinimo problemas. Pirmiausia esą reikia atsiimti dvi katalikų šventoves Maskvoje ir vieną buvusiam Leningrade. Visi tikybiniai pastatai yra apirę, nes buvo naudojami kaip sandėliai, įstaigos, kurios dabar neturi kur persikraustyti.

Vėliau bus galima galvoti apie naujų katalikų šventovių statybą, taip pat ir katedros statybą Maskvoje. Apie būsimą popiežiaus Jono-Pauliaus II kelionę į Maskvą 1992 m. vyskupas Kondrusevičius pasakė: "Neįsivaizduoju, kad popiežių galėtų priimti mažytė Šv. Liudviko šventovė".

Vatikano telegrama

Apaštų sostas išreiškė savo pasitenkinimą, kad Estija, Latvija ir Lietuva sugrįžta į jom priklausančią vietą suverenių valstybių bendruomenėje. Vatikano valstybės sekretorius kardinolas Sodano pasiuntė telegramas Estijos, Latvijos ir Lietuvos vyriausybėms, pranešdamas, jog Apaštalių sostas yra pasiruošęs pasikeisti su Pabaltijo respublikomis diplomatiniais atstovais. Lietuvos min. pirmininkui Gediminui Vagnoriui pasiųstoje telegramoje Vatikano valstybės sekretorius pareiškė: "Man malonu Jums pranešti, kad Apaštalių sostas džiaugiasi, jog daugelis valstybių – tarptautinės bendruomenės narių – pripažino Jūsų šalies suverenumą, tuo užbaigdamas pernelg ilgai trukusį aneksijos laikotarpį. Apaštalių sostas taip pat džiaugiasi, kad naujomis sąlygomis bus galima nuo šiol normaliai pasikeisti diplomatiniais atstovais ir kad tuo būdu bus galima išsiskirti atstatyti prievarta nutrauktas santykius. Esu laimingas, galėdamas Jums perduoti Jo Šventenybės popiežiaus Jono-Pauliaus II žodžius, linkinčius klestėjimui visai lietuvių tautai".

Minėtų telegramų tekstus išspausdino Vatikano dienraštis "L'Osservatore Romano". Laikraštis šia proga pateikė Apaštalių sosto santykių apžvalgą. Vatikano dienraštis priminė, kad Apaštalių sostas niekad nepripažino Lietuvos ir kitų Pabaltijo šalių aneksijos, kad per visą okupacijos laikotarpį liko atidaryta prie Vatikano akredituota Lietuvos atstovybė, kuri ir dabar tebeveikia. Kor.

• Ar jau parėmė Kanados lietuvių kultūros muziejų?

Ar išeiviai turi grįžti į Lietuvą?

AURELIJA M. BALAŠAITIENĖ

Ilgas ir turiningas Juozo Kojelio pokalbis su Lietuvos respublikos finansų ministere Elvyra Kunevičienė "TŽ" 1991 m. 33-34 nr. "Užsienio lietuviai turi grįžti į Lietuvą". Ministerė įdomiai ir giliai analizavo Lietuvos ekonomikos padėtį, santykius su Sovietų Sąjunga, Lietuvos bankų operacijas ir bandymus spręsti sudėtingas Lietuvos ekonomikos problemas. Tik ilgoko pokalbio gale ministerė trumpai pareiškė, kad "užsienio lietuviai turi grįžti į Lietuvą", tačiau to pasakymo ji neišplėtė ir nedavė jokių konkrečių nurodymų ar planų, kokiomis sąlygomis jie galėtų grįžti. Vertėtų tą klausimą kiek plačiau panagrinėti.

Savaime suprantama, kad tikimasi iš grįžtančių lietuvių įvežto turto ir pinigų, bet taip pat reikia atminti, kad bolševikinė valdžia iš išeivių ar jų tėvų atėmė visą nejudomą turtą, kuris turėtų būti sugrąžintas teisėtiems įpėdinams ar savininkams. Naujas Lietuvos respublikos privatizacijos įstatymas vargu galės būti pritaikytas išeiviams, kurie yra kitų kraštų piliečiai, nes įstatymas reikalauja, kad nusavintą turtą noris atgauti asmuo privalo būti Lietuvos pilietis, turėti jos pilietybės dokumentus ir būti jos pastovus gyventojas.

Čia susiduriama su svarbiausia problema: kas bus su Kanados ir JAV pilietybėmis priėmus Lietuvos pilietybę? Ar bus tuose kraštuose priimtas įstatymas, kuris duos

teisę turėti dvi pilietybes, nes sunku įsivaizduoti, kad užsienio lietuviai lengvai atsisakytų įsigytos demokratinių šalių pilietybės su ja susietomis privilegijomis. Taigi ir tie, kurie arba paveldėjimo keliu, arba patys Lietuvoje turėjo kokį nors turtą, būtų priversti daryti lemtingus sprendimus, nelaiđuojančius pozityvių rezultatų.

Taip pat būtina panagrinėti dabartinės išeivijos sudėtį. Pavieniai asmenys ar šeimos emigravusios po Antrojo pasaulinio karo į laisvus kraštus, per daugelį dešimtmečių juose įleido šaknis, išaugino naujas kartas, suseno, bet taip pat užsitikrino sau finansinį aprūpinimą senatvėje ir gerą sveikatos priežiūrą. Visos profesionalų kartos yra įsitvirtinusios tarnybose, turi šeimas, augina ir moko vaikus, kuria finansinį pagrindą. Visų kartų išeiviai remia Lietuvos laisvės siekius, aukoja jai stambias sumas pinigų ir veržiasi pro didžiųjų politikų duris, gindami Lietuvos ir kitų dviejų Baltijos respublikų reikalus.

Išeivija visada buvo reikalinga ir svarbi, tėvynei atsidūrus pavojuje. 1918 m. Lietuvai atgavus nepriklausomybę, Amerikos lietuviai rinko doličius pirmajam valstybės išdūi ir suvaidino lemtingą vaidmenį Lietuvos nepriklausomybės pripažinime. Amerikos lietuvių Romos katalikų federacija tarp 1914 ir 1920 m. Lietuvai surinko apie milijoną dolerių. JAV lietuvių pinigais buvo finansuotas Dariaus-Girėno is-

tik skirtinguose barakuose, kuriuos saugo tie patys sargybiniai.

Šimtmečiai bendro gyvenimo su Lietuva sukūrė daug gerų dalykų, kurių neturėtų užtemdyti kai kurios neišvengiamos blogos patirtys, kaip lenkų užgrobimas Vilniaus ir dažnai antilenkiški lietuvių veiksmai. Juk Lenkijos ir Lietuvos sūnūs žygiavo drauge nešini vėliavomis – Lenkijos su ereliu ir Lietuvos su vyčiu, gindami savo bendrus Europos namus nuo gresiančio pavojaus prie Vienos 1683.

Vienas didžiausių Lenkijos poetų A. Mickiewicz laikė Lietuvą savo tėvyne, kai sugriuvus Lenkijos-Lietuvos sandraugai (Commonwealth) rašė: "Lietuva, mano tėvyne, tu esi kaip sveikata, ir tik tas tave įvertina, kas jau tavęs neteko".

Nevalyvi kai kurių lenkų ir kai kurių lietuvių veiksmai neturėtų atitraukti nuo bendro reikalo. Jeigu lenkai, akinami broliškumo dvasios, galėjo tarti vokiečiams (1965) ... mes atleidiame ir prašome atleisti ir dar senesnią pasirašyti geros kaimynystės sutartį, – juo labiau jie gali ir privalo panašiai padaryti ir lietuviams. Jie galėtų netgi pasinaudoti Surdykovskio žodžiais ir pirmiausia prašyti atleidimo, tada atleisti praeties nuoskaudas, nes, labai dažnai mes buvome užpuolikai, o jie – aukos."

Tokioje dvasioje Solidarumo ir žmogaus teisių sąjunga išreiškė savo užuojautą bei solidarumą lietuviams, kai jie tapo 1991 metų antpuolio aukomis. Džiaugėmės sužinoję iš Eugenijos Streips'o, kad ir mažų mastų gedulines Mišios Kanizijaus kolegijoje buvo tas raugas, kuris pasitaravo Baltiečių-amerikiečių tarybai vakariniame Niujorke. (MBZ)." Inf.

A+IDA ŽALPIENĖ

mirus,

vyrą, dukrą IRENĄ GETTY su šeima, seserį MARIJĄ ILMONIENĘ su šeima nuoširdžiai užjaučiame –

Lietuvių evangelikų Išganytojo parapijos moterų draugija

torinis skrydis per Atlantą. Išeivijos lietuviai juodu įgalino įsigyti šešiavietį lėktuvą ir jį paruošti didvyriškai žygiui...

Nėra lengva išrauti giliai jaugusias šaknis kraštuose, kurie benamiams pabėgėliams suteikė ne vien pastogę, bet ir teisę laisvai, savarankiškai kurti savo gyvenimą, nepraradus savo tautinės tapatybės, neišsivadėjus savo kilmės.

Sunku įsivaizduoti, kaip Lietuvon sugrįžę pensininkai, likvidavę savo turtą Kanadoje, Amerikoje ar Australijoje, pradėtų gyvenimą Lietuvoje. Ar bus būtų pasirinkimas? O kaip su būtiniais ir visame pasaulyje lengvai gaminamais vaistais, vitaminais ar maisto produktais? Ir kaip tokį lemtingą žygį gali rizikuoti dar pensijos nesulaukusios profesionalų šeimos? Kas laidos būtų ir gerai apmokamą tarnybą inžinieriui su žmona ir vaikais?

Jei tai ir būtų įmanoma įgyvendinti, tokio projekto įvykdymas sužlugdytų išeiviją. Žymiai naudingiau yra skatinti užsienio lietuvių specialistus paaugoti savo atostogas, kuriam laikui atvykti į Lietuvą ir su savo srities profesionalais dalintis naujausiomis mokslinėmis žiniomis, kaip tai jau daro kompiuterių žinovai, gydytojai, Š. Amerikos pedagogai.

Sunormalėjus Lietuvos teisiniui ir politiniam gyvenimui, reiktų skatinti užsienio lietuvių investuoti pinigų Lietuvos bankuose ar planuojamose bendrovėse bei įsijungti savo investacijomis į bendros prekybos projektus. Dažnas Lietuvos lankymas, plečiamas turizmas taip pat būtų didelis įnašas į jos ekonomiką. Yra žinoma ištisa eilė laisvų pasaulio kraštų, kurių ekonomiką palaiko vien iš turizmo gaunamos pajamos. Dėl turistų varžosi Europos ir Pietų Amerikos valstybės, o JAV vyriausybė turistų judėjimą suriša su prekybos su užsieniu balansu ir susirūpina, kai daugiau amerikiečių išvyksta į užsienį negu užsienio turistų apsilanko Amerikoje. Lietuvai reikia skleistį turizmą, bet prieš tai būtina sudaryti turistams tinkamas sąlygas, ypačingą dėmesį kreipiant į higienos ir sanitarijos reikavimus.

Man Lietuva yra brangiausias, nuo kūdikystės dienų pamiltas kraštas, kurio visada ilgėjaisi, kurio likimu visada sielojaisi. Amerikoje išauginti keturių vaikų šeima, giliai įleidusi šaknis ir į Amerikos, ir į lietuviškos visuomenės gyvenimą, nuolatos svaiojo apie ilgąs viešnages Lietuvoje, apie poilsį prie ošiančios Baltijos jūros, bet... po ilgesnio laiko ilgėčiausi savo namų Klivlande. Čia išgyvenau daugiau kaip keturis dešimtmečius, ir Amerika tapo mano antrąja tėvyne, o viešnagės Lietuvoje metu su liudėsiu pamačiau, kad tėviškėje neliko jokių mano vaikystės dienų pėdsakų. Įsitikinau, kad gyvenimas tarp dviejų tėvynių neverčia išsivadėti nė vienos iš jų, bet įkvėpė žinijimą ir įsipareigojimą jausmus, kaip elgtis tėvynei atsidūrus pavojuje.

Išeivija privalo egzistuoti, išlaikyti savo spaudą, organizacijas ir fondus, kad sudarytų stiprų užnugarį tėvynei, kurios geografinė ir strateginė padėtis ją išstatė į nuolatinę grobuoniškų kaimynų pavojų. Lietuvoje brėkstantis nepriklausomybės rytas yra mūsų didžiausio džiaugsmo ir vilčių šaltinis, bet jis taip pat neužtikrina, kad ir vėl kas nors nepasikėsins į jos pasakišką pajūrį ar derlingą žemę. Nedidelė mūsų tauta negali dėti vilčių į ginklus, o tik į savo dvasios jėgas, į savo kultūros tęstinumą ir į užsienyje gyvenančių tautiečių stiprybę.

Keliaukime į Lietuvą, investuokime joje savo pinigus, auginkime naujas išeivijos kartas lietuviškoje dvasioje, bet nepraraskime laisvės gyvenime įsigytą pagrindą, kad išliktume stipriji ir ištikimi ramsčiai savo tautai ir jos džiaugsmo, ir jos skausmo valandose, kaip ir iki šiol.

PRANEŠIMAS

A+A

ALBERTAS BAUMANAS

mirė 1991 metų rugsėjo 15 dieną Australijoje, Brisbane.

Nuliūdę – mama, seserys ir broliai bei kiti giminės

MYLIMAI MOTINĖLIAI

a.a. EDITAI ULICKIENEI

mirus,

jos dukras – LYDIJĄ, ELENĄ ir IRUTĘ su šeimomis nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime –

Chicago, IL

Vytautas, Stasė ir Nerijus Paulioniai

A+A

VITUI ŠIDLAUSKUI

mirus Lietuvoje,

jo sesutei STASEI JANKAUSKIENEI su vyru reiškiamame nuoširdžią užuojautą –

Hamiltono Aušros Vartų parapijos choras

PADĖKA

A+A

KAZIMIERAS BUDRECKIS

mirė 1991 m. liepos 3 d.

Palaidotas Šv. Jono kapinėse Mississaugoje.

Nuoširdžiai dėkojame klebonui kun. Augustinui Simanavičiui, OFM, už gražius atsisveikinimo žodžius koplyčioje, kunigui Liudui Januškai, OFM, už maldas laidotuvių namuose ir palydėjimą į kapines.

Nuoširdus aciū karsto nešėjams, šeimninkei B. Stanulienei už gražiai paruoštus pusryčius, už gėles, aukas "Tėviškės žiburiams" ir visiems draugams bei pažįstamiems už Mišią užprašymą.

Dėkojame visiems, kurie bet kokių būdu prisidėjo prie laidotuvių.

Nuliūdusi žmona, sūnus ir dukros

PADĖKA

Mano motinai

a.a. ALVINAI MARKUTIENEI

1991 m. rugpjūčio 9 d. mirus,

dėkoju kun. P. Diliiui už maldas koplyčioje ir kapinėse, į lankiusiems ligoninėje ligos metu, atsisveikinusiems prie karsto, palydėjusiems velionę į kapines.

Aciiū giesmininkams už giesmes koplyčioje, išganytojo parapijos moterų draugijai už gėles, visiems aukojusiems Slaugos namų statybai, pareiškusiems užuojautas žodžiu ir raštu.

Nuoširdžiai dėkojame.

Sūnus Artūras ir šeima

PADĖKA

A+A

PETRAS BRASAS

mirė 1991 m. rugpjūčio 13 d.

Nuoširdžiai dėkojame visiems lankiusiems namuose, ligoninėje, padėjusiems mums sunkią gyvenimo valandą. Dėkojame klebonui kun. J. Liaubai, OFM, už atliktas apeigas, kun. V. Braukylai už dalyvavimą. Nuoširdi padėka visiems draugams, pažįstamiems, dalyvavusiems laidotuvėse, užprašiusiems Mišias, atsiuntusiems gėles, aukojusiems labdaros organizacijoms, pareiškusiems užuojautas.

Nuoširdus aciū P. Styrai už atsisveikinimo žodžius prie karsto. Dėkojame karsto nešėjams, ponioms už pyragus bei šeimninkei už paruoštus pietus.

Liekame visiems dėkingi –

nuliūdę: žmona Emilija, sūnus Petras su šeima

REMKIME KANADOS LIETUVIŲ FONDA!

Iki šiol šis fondas išleido per 700,000 dolerių lietuviškai kultūrai, menui, švietimui paremti. Pagrindinis fondo kapitalas yra neliečiamas, tikslai palūkanos skiriamos lietuviškai veiklai įvairiose srityse.

Sudarydami testamentus, bent dalį turto palikime

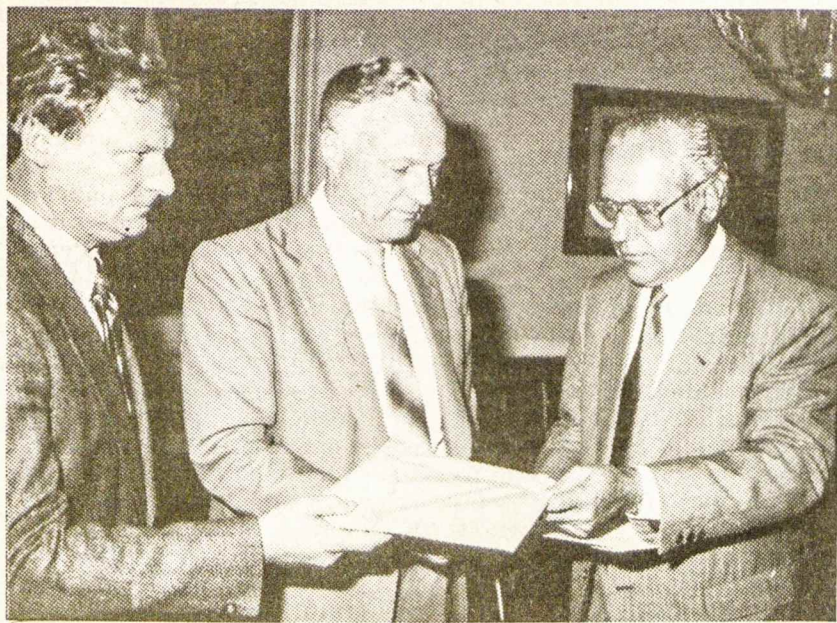
Kanados lietuvių fondui (Lithuanian-Canadian Foundation).

Tapkime šio fondo nariais ir aukokime jam! Visos aukos atleidžiamos nuo valstybinių pajamų mokesčių.

Testamentines ir kitas aukas siųsti:

Lithuanian-Canadian Foundation, 1573 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A6.

Šio fondo šūkis: "Kapitalas Lietuvai, palūkanos – lietuvybei išeivijoje!"

Lietuvos prezidento VYTAUTO LANDSBERGIO atsiųstą Lietuvos respublikos vėliavą ir laišką įteikiant. Iš dešinės: Argentinos parlamento vicepirmininkas dr. JORGE R. VANOSI, LIKAR pirmininkas ARTŪRAS-ALEKSANDRAS MIČIUDAS, HEKTORAS KATINAS

PRANEŠIMAS IŠ ARGENTINOS

Lietuvių pastangos Lietuvai

Prie Argentinos vyriausybės deklaracijos, pripažįstančios Lietuvos, Latvijos ir Estijos nepriklausomybę, daug prisidėjo to krašto lietuviai, ypač Lietuvai išlaisvinti komitetas Argentinoje – LIKAR

ANTANAS JASUITIS

Argentinos prezidentas dr. Carlos Saul Menem 1991 m. rugpjūčio 25 d. pripažino Lietuvos nepriklausomybę. Tai pirmas kraštas Amerikoje ir penktas pasaulyje.

Tai nebuvo lengva pasiekti. Laisvinimo bylą čia jau seniai sėkmingai ir su dideliu pasiaukojimu pradėjo Zeferinas Juknevičius, o paskutinius 12 metų ją tęsė LIKAR (Lietuviai išlaisvinti komitetas Argentinoje) ir jo pirmininkas Aleksandras-Artūras Mičiudai. Pastarajam reikėjo kontaktuoti prezidentus — dr. Raul Alfonsin ir Menem, ministrus, parlamentarai ir visą eilę žymių krašto asmenų.

Pernai susisiekė su Lietuvos prezidentu Vytautu Landsbergiu, su kuriuo, kaip žurnalistas, padarė „interviu“, išspausdintu „La Nacion“ dienraštyje („Pirma vanduo pavirs į uolą, negu Lietuva pasiduos“, 1990 m. birželio 9 d.). Tai buvo pirmas toks pokalbis P. Amerikoje, kurį Argentinos visuomenė susipažino su Lietuvos būkle. Laikraščiai pradėjo spausdinti įdomius straipsnius apie Lietuvą, daugelis radijo programų kėlė sovietų kėslus, ilgą okupaciją... LIKAR-as, kuriam pirmininkauja A.A.M., paskelbė pareiškimas, protestuojančius prieš bolševikų vykdomą smurtą. Parasė dėl viešus laiškus M. Gorbaciovui po Vilniaus bokšto ir Medininkų žudynių, kreipėsi į Jungtines tautas ir kitas tarptautines organizacijas. Tie straipsniai buvo spausdinami vietinėje spaudoje. Argentinos parlamento vicepirmininkui dr. Jorge R. Vanossi įteikė atitinkamą medžiagą su prašymu paruošti Lietuvos pripažinimo deklaracijos projektą.

Šių metų liepos mėn. A.A. Mičiudui, važiuojančiam antrą kartą į Tėvynę, Argentinos parlamentariai įteikė Argentinos vėliavą, skirtą Lietuvos parlamentui. A. A. M. ją įteikė prezidentui V. Landsbergiui, kuris padėkos ženklą pasiuntė per A.A.M. Lietuvos vėliavą Argentinos parlamentui ir laišką.

A.A.M. irgi nuvežė Lietuvon Buenos Aires miesto tarybos įteiktą krašto vėliavą, kurią perdavė Vilniaus miesto tarybos pirm. Arūnui Grumadiui. Su tuo prasidėjo tarp kraštų ir miestų tam tikri ryšiai.

A.A.M. parašė penkis raštus prezidentui Menem'ui, prašančius nedelsiant pripažinti Lietuvos nepriklausomybę, primenančius buvusius diplomatinis ryšius tarp abiejų kraštų nuo 1922 iki 1946 m.

Sugrįžus A.A.M. iš Lietuvos, dienraštis „La Prensa“ rugpjūčio 13 d. išspausdino didelį straipsnį apie jo kelionę ir ateities perspektyvas. Pusės puslapio straipsnis „Sustiprės ryšiai tarp Lietuvos ir Argentinos“ — išsamus, objektus ir plačios apimties. Jis nušvietė Lietuvos dabartį ir ateitį, numatydamas būsimus diplomatinis, prekybinius, kultūrinius ir turistinius santykius. Rugpjūčio 22 d. tas dienraštis išspausdino V. Landsbergio kreipimąsi į Jungtines tautas, prašančių pagalbos. Taip viešojo nuomonės srendo, spauda, „ketvirtoji galybė“, padarė prideramą įtaką.

Kanados atstovai Lietuvoje

(Atkelta iš 1-mo psl.)

Čuplinskas. Visa pateikta medžiaga buvo įjungta į ministerio Wilson'o ir jo štabo informacinę bylą.

Perskridus Atlantą, sustota Frankfurte, kur po pietų vyko jau paruošiamieji darbai. Po valdžios atstovų pasitarimo sekė baltiečių susitikimas su Wilson'u bei jo štabu ir verslininkais. Kanados baltiečiai, dalyvaujantys delegacijoje, paaiškinome apie dabartinę politinę ir ekonominę būklę Baltijos valstybėse, atsakėme į įvairius klausimus, pateikėme siūlymus dėl ateities santykių, ambasadų steigimo tiek Kanadoje, tiek anapus.

Į Vilnių

Rugsėjo 1, sekmadienį, 4 v.p.p. išskridome iš Frankfurto Kanados vyriausybės lėktuvais Lietuvon. Min. Wilson'as į savo mažą 8 vietų lėktuvą pakvietė lietuvių delegacijos narius: Juozą Krištolaitį, Algį Pacevičių ir Gabiją Petrauskienę. Skrendant į Vilnių, daug kalbėta apie Lietuvos praeitį, jos istoriją, geografią, ekologinę padėtį, ateities siekius. Min. Wilson'as ir jo žmona Margarita atidžiai dalyvavo diskusijoje. Kai perskridome Lietuvos-Lenkijos sieną, min. Wilson'as atidarė šampano butelį ir visi pakėlė taures Lietuvos garbei. Tą patį padarė ant rame lėktuve keliaujantys delegacijos nariai — latvių ir estų atstovai, vyriausybės štabas bei spaudos darbuotojai.

Lietuvos žemėje

Vilniuje pirmą kartą po 50 su viršum metų 7.30 v.v. nusileido du Kanados vyriausybinių lėktuvai Lietuvos žemėje! Visai delegacijai, tiek lietuviams, tiek nelietuviams, tai buvo be galo svarbus momentas, kuris padarė Kanados pripažinimą Lietuvos nepriklausomybės realiu bei labai konkrečiu dalyku.

Min. Wilson'o delegacijos šeiminku Lietuvoje buvo min. pirm. Gediminas Vagnorius ir Lietuvos vyriausybės. Delegaciją pasitiko jo atstovas ekonomijos min. Albertas Šimėnas ir min. pirmininkas Arianas Samsonienė. Buvo surinkti visų kelių Lietuvos nepriklausomybės realiu bei labai konkrečiu dalyku.

Min. Wilson'o delegacijos šeiminku Lietuvoje buvo min. pirm. Gediminas Vagnorius ir Lietuvos vyriausybės. Delegaciją pasitiko jo atstovas ekonomijos min. Albertas Šimėnas ir min. pirmininkas Arianas Samsonienė. Buvo surinkti visų kelių Lietuvos nepriklausomybės realiu bei labai konkrečiu dalyku.

Visa delegacija tada vyko į „Draugystės“ viešbutį Vilniuje. Po bendros neoficialios vakarienės buvo laiko delegacijai pavaikščioti po Vilnių bei apsilankyti gretimame Vingio parke, kuriame įvyko pirmieji Sąjūdžio mitingai. Iš jų ir išaugo paskutiniųjų dvejų metų intensyvus judėjimas, vedantis į nepriklausomybės atstatymą.

Su Lietuvos pareigūnais

Pirmadienio rytą, po bendrų pusryčių „Draugystėje“, įvyko pirmasis min. Wilson'o privatus susitikimas su Lietuvos ekonomijos ministru Albertu Šimėnu jo kabinete. Po privataus pokalbio įvyko platinis pokalbis su daugelio ministerijų atstovais: ministrais, pavaduotojais, direktoriais... Lietuvos žmonės kalbėjo apie savo rūpesčius bei lūkesčius, o Kanados verslininkai bei valdžios atstovai išreiškė Kanados norą Lietuvai konkrečiai padėti. Dalyvavo energetikos ministras Ašmantas, prekybos ministras Sinevičius, ekonomijos ministras Šimėnas ir kiti.

Atskiras susitikimas įvyko su finansų ministere Elvyra Kunevičiene. Pokalbyje ji išdėstė dabartinius Lietuvos ekonominius lūkesčius bei finansines išgales. Pabrėžė žinovų

reikalingumą steigiant bankus Lietuvoje, planuojant ministerijoje, išskėlė mokslinio finansų instituto steigimo Vilniuje idėją.

Po pokalbio ekonomijos klausimais įvyko pasitarimas diplomatinis santykių užmegzimo bei politikos klausimais su Lietuvos užsienio reikalų ministriu Algirdu Saudargu Lietuvos URM patalpose. Bendrais bruožais aptartos įvairios galimybės tiek Lietuvai, tiek Kanadai, susipažinta su nepriklausomybės protokolu, kurį Kanada ketino vėliau tą dieną pasirašyti.

Pas Landsbergį

Dar prieš pietus įvyko ypatingai reikšmingas susitikimas su Lietuvos respublikos AT pirm. Vytautu Landsbergiu jo kabinete. Šio susitikimo visi delegacijos nariai ypatingai laukė, nes Landsbergio vaidmuo perversmų įvykiuose visoje Sovietų Sąjungoje yra gerai žinomas ir respectuojamas. Min. Wilson'as pasinaudojo šia proga pareikšti, kad Kanada Lietuvai skiria \$10 milijonų kredito kaip realų ir konkretų įgyvendinimą pažado padėti Lietuvai atstatyti. V. Landsbergis daug aiškino apie politinę Lietuvos padėtį, jos rūpesčius atstatant kraštą iš pagrindų. KLB pirm. J. Krištolaitis įteikė Kanados lietuvių sveikinimus ir dovanėles: „Lithuanians in Canada“ knygą ir eskimų drožinį. G. Petrauskienė raštu įteikė PLB valdybos sveikinimą.

Po susitikimo su Landsbergiu Wilson'o delegacija nuvyko į Antakalnio kapines, kur min. Wilson'as nuo Kanados padėjo vainiką prie sausio 13 žudynės žuvusių kapų.

Pietus V. Landsbergio vardu surengė Aukščiausiosios tarybos užsienio ryšių skyrius „Bočių“ restorane Vilniaus senamiestyje. Juose Landsbergiui atstovavo Lietuvos AT vicepirm. Bronius Kuzmickas.

Baigiamieji žingsniai

Po pietų Wilson'o delegacija vyko aplankyti techninių įrengimų įmonės „Sigma“ Vilniuje. Tuo pačiu metu Kanados finansų ministerio pavaduotojas David Wright ir Rytų Europos skyriaus viršininkas Paul Fraser, lydimi G. Petrauskienės, nuvyko 2 valandas trukusiam pokalbiui su Lietuvos finansų ministere Kunevičiene. Konkrečiai aptartos galimybės teikti Lietuvai pagalbą: finansų administravimo,

Tremties fondas

Kreipimasis į Vakarų pasaulio lietuvių organizacijas, visus lietuvius

MIELI TAUTIEČIAI!

Lietuva žengia nepriklausomybės įtvirtinimo keliu. Valstybingumo atstatymas skatina jau daugelį metų išsibarsčiusios po Sovietų Sąjungos teritoriją tūkstantius lietuvių tremtinių, jų vaikus ir vaikaičius sugrįžti į savo Tėvynę. Deja, nemaža dalis ištremtųjų ir jų palikuonių iki šiol gyvena sunkiomis buitinėmis sąlygomis, o sovietinė propaganda darė viską, kad atplėštų juos nuo tautos kamienio. Dėl to kai kas primiršo gimtąją kalbą, menkai arba visai nežino savo valstybės istorijos, neturi ryšių su tautos kultūros lobynais. Suprantama, Lietuvos respublikos pareiga priglausti savo sūnus ir dukteris, sudaryti grįžtančioms visą sąlygas tapti pilnaverčiais Lietuvos piliečiais.

Grįžimas į Tėvynę ir prisitaikymas naujoje aplinkoje neretai susietas su didelėmis materialinėmis išlaidomis, o Lietuvos respublika pergyvena sunkią ekonominę situaciją, kurią negalima didina Maskvos vykdoma politika mūsų besikuriančios valstybės atžvilgiu.

Brangūs Vakarų pasaulio lietuviai! Kreipiamės į Jus su prašymu įsteigti Tremties fondą finansškai paremti grįžtančius iš buvusios Sovietų Sąjungos į Lietuvą tėvynininkus. Tokio fondo įsteigimo idėja suderinta su Lietuvos tremtinių sąjunga.

Tremties fondo įsteigimas žymiai prisidės sprendžiant grįžtančiams lietuviams aprūpinimo gyvenamuoju plotu klausimus, organizuojant jiems kalbos mokymo kursus ir pan.

A. Dobrovolskas,
Lietuvos respublikos socialinės apsaugos ministeris

ministerijos administravimo, finansų instituto steigimo, bankų sistemų sutvarkymo bei įvedimo į tarptautines finansines institucijas klausimai.

Lietuvos vyriausybės pastate min. pirmininko kabinete susitikimų salėje įvyko G. Vagnoriaus ir Wilson'o Kanados-Lietuvos pripažinimo protokolo pasirašymas, dalyvaujant Lietuvos užsienio reikalų ministerio pavaduotojui Valdemarui Katkui. Buvo pakeltos šampano taurės, pasikeista dovanėlėmis. KLB pirmininkas J. Krištolaitis min. pirmininkui Vagnoriui nuo Kanados lietuvių įteikė sveikinimus ir simbolinę dovaną — Kanados vakarų indėnų drožinį.

Dabarties įvykiai Lietuvoje

(Atkelta iš 1-mo psl.)

Lietuva palaikė ryšius su kitomis respublikomis, ir pakartotinai yra pareiškęs norą turėti draugiškus ryšius su kaimynais.

G. Damuzytė laišką baigia: „The New York Times“ laikraštis turi pareišką užtikrinti, kad jame išreikštos nuomonės yra pagrįstos faktais, o ne fikcijomis“. (LIC)

Ieško kelių

Reuterio agentūros pranešimu, Lietuva, ištrūkusi iš Kremliaus 50 metų jungo, ieško kelių įvesti Vakarų orientuotą ekonomiką.

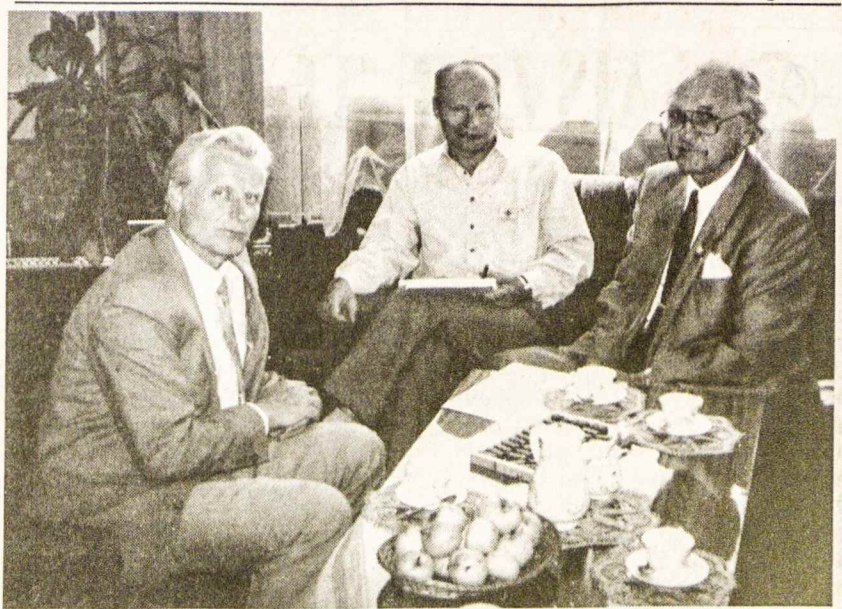
Jau teisiškai paruoštas planas privatizacijai ir laisvai ekonomikai. Taipogi paruošti planai panaikinti kainų kontrolę. Tačiau ministeriai ir ekonomistai galvoja, kad procesas į laisvąjį ūkį turi vykti palaipsniui.

Lietuva ilgą laiką buvo įjungta į Sov. Sąjungos ūkinę sistemą, tuojau pat nuo jos atsipalaiduoti negali. Pasak premjero G. Vagnoriaus, Lietuva išsilaikyti ir be Sov. Sąjungos, tačiau ryšių nutraukimas sukeltų nepageidaujamą problemą.

Privatizacijos procesas turėtų prasidėti dar šį mėnesį, išspardodant mažus verslus. Iš dalies kainų ir algų kontrolė panaikinta. Kainos, kaip ir pragyvenimo lygis, Lietuvoje yra aukštesnės negu Sov. Sąjungoje.

Vagnorius galvoja, kad kitais metais bus įvesta sava valiuta — litas.

Lietuva nenori jokios eko-

Lietuvos žemės ūkio akademijoje Kaune. Iš kairės: prof. DELTUVAS, rektorius URBONAS, KLB pirmininkas KRIŠTOLAITIS

įvyks Čikagoje š. m. lapkričio 22-24 d.d. Jame dalyvaus ir Lietuvos vyriausybės atstovai.

Paskyrė ambasadorius

Federacinės Vokietijos vyriausybė paskyrė savo ambasadorius Baltijos valstybėms. Lietuvoje paskirtas diplomatas Gottfried Albrecht'as, Latvijoje — iki šiol vadovavęs vokiečių ekonominei delegacijai Vašingtone, Hagen Lemsdorf'as, Estijoje — diplomatas von Wistinghausen'as.

Italija taipogi artimiausiu metu numato paskirti savo ambasadorius Baltijos respublikoms. Dar nežinoma, ar bus paskirti trys atstovai, ar vienas visom trim respublikom. Italijos užsienio reikalų ministerija linkusi paskirti kiekvienai Baltijos valstybei atskirą ambasadorių.

Vilniuje lankėsi Italijos užsienio reikalų ministerio pavaduotojas Vitalone, kuris su prezidentu V. Landsbergiu pasirašė susitarimą dėl diplomatinis santykių atnaujinimo. V. Landsbergis paprašė politinės paramos, kad Italijos vyriausybė paveiktų NATO santarvę pareikalauti Sov. Sąjungą išvesti iš Lietuvos visas karines pajėgas. J.A.

Viešėdami Čikagoje, neužmirškite aplankyti

N. ir J. VAZNELIŲ

Gifts International Inc.

2501 W 71st STREET,
CHICAGO, ILL. 60629
Telefonas 471-1424

Cia gausite lietuviškų knygų, plokštelių, odos, medžio dirbinių. Ypač didelis gintaro išdirbinių pasirinkimas.

Nauji žemiausių atlyginimų nurodymai

Nuo darbo savaitės, kuri prasideda 1991 m. lapkričio mėn. 1 d., išgalios šie žemiausi atlyginimai (išskyrus derliaus nuėmimo darbininkams):

PAPRASTO DARBO ATLYGINIMAS (įskaitant namų priežiūros darbininkus)	
Paprasto darbo atlyginimas (valandinis)	\$ 6.00
Studentai iki 18 metų (valandinis)	\$ 5.55
Alkoholinių gėrimų padavėjai (valandinis)	\$ 5.50
Medžioklės / Žvejybos vadovai (diena – virš 5 val.)	\$60.00
Medžioklės / Žvejybos vadovai (iki 5 val.)	\$30.00

Nuo 1992 m. sausio mėn. 1 d. išgalios šie žemiausi atlyginimai vaisių, daržovių ir tabako derliaus nuėmimo darbininkams.

Suaugusiems	\$ 6.00
Studentams iki 18 metų	\$ 5.55

Aukščiausia kambario ir maisto vertė, apskaičiuojant žemiausius atlyginimus (nuo 1991 m. lapkričio mėn. 1 d. išgalios paprastiems darbininkams, nuo 1992 m. sausio mėn. 1 d. — derliaus nuėmimo darbininkams).

Kambarys – atskiras (savaitei)	\$27.80
– bendras (savaitei)	\$13.90
Maistas – (vienam kartui)	\$ 2.20
– (savaitei)	\$46.20

Kambarys ir maistas (savaitei)	
– su atskiru kambariu	\$74.00
– su bendru kambariu	\$60.10

Apgyvendinimas (savaitei) tik derliaus nuėmimo darbininkams	
– su patogumais	\$87.00
– be patogumų	\$64.20

LAISVOJE TĖVYNĖJE

BE LENINO IR PERGALĖS

Sovietų šarvučiai Klaipėdoje ilgai saugojo Lenino ir Pergalės paminklus, pastatytus Lenino ir Pergalės aikštėse. Idomių duomenų apie jų pašalinimą "Klaipėdos" dienraščio rugpjūčio 24 d. laidoje pateikia korespondentė Jolanta Juškevičienė, remdamasi pasikalbėjimu su šio miesto burmistru Povilu Vasiliausku. Miesto taryba jau prieš metus buvo nutarusi nukelti šiuos paminklus, bet turėjo laukti lemtingosios 1991 m. rugpjūčio 23 d., kol paaiškėjo galutinis prez. M. Gorbachio-va bandžiusių nuversti sukilėlių pralaimėjimas. Klaipėdos karinės įgulos viršininkas Ivanas Černychas dar rugpjūčio 22 d. atsisakė atitraukti šarvučius iš paminklų apsaugos, bet jie nuo paminklų pasitraukė rugpjūčio 23, penktadienį, 10 val. 20 min. ryto. Tą dieną sandėlin buvo nuvežta Lenino statula ir nuo Pergalės paminklo nuimta sovietinė patranka. Dėl Lenino likimo bus tariamasi su šią skulptūrą sukūrusiu Gedinu Jokūboniu.

AIKŠČIŲ ATEITIS

Sovietinių paminklų atsikračiusių Klaipėdos aikščių dabar laukia kiti pavadinimai ir planai. Burmistras P. Vasiliauskas, pradėdamas buvusią Lenino aikštę, pasakoja: "Jau prieš metus projektuotojams duota užduotis išspręsti šios aikštės architektūrinės problemas. Kadangi jau prieš gerą pusmetį yra priimtas sprendimas panaikinti Lenino aikštės pavadinimą, šiandien tai yra aikštė be pavadinimo. Priklausimai nuo to, kokie bus patvirtinti projektai dėl aikštės sutvarkymo, galvosim apie jos pavadinimą. Buvusiai Pergalės aikštei pertvarkyti taip pat ruošiami projektai. Keli jų buvo pateikti deputatų komisijoms svarstyti. Yra viena idėja įamžinti Mažvydą. Visais atvejais tai bus susieta su mūsų tautos ir šitos žemės — Mažosios Lietuvos — istorija..." Abu paminklai buvo nuversti rugpjūčio 23 d., o ši data sutampa su Maskvoje 1939 m. rugpjūčio 23 d. V. M. Molotovo ir J. von Ribbentropo pasirašyta gėdingąja sutartimi, atnešusia sovietinę vergiją Baltijos respublikoms. Baltiečiai laisvajame pasaulyje tada minėjo Juodojo kaspino dieną, reikalaujanti nepriklausomybės Lietuvai, Latvijai ir Estijai. Vieną dieną pavėlavę, įsijungė ir klaipėdiečiai, rugpjūčio 23-čiosios proga uždegė simbolinį laužą toje vietoje, kur stovėjo Lenino paminklas, ir surengė iki ryto trukusią gegužę.

PASKUTINIAI SMŪGIAI?

Apie prasidėjusį perversmą Sovietų Sąjungoje ir jo pasekmes Lietuvoje kauniečiai buvo painformuoti specialia "Laisvojo Kauno" laida rugpjūčio 19 d. "Laisvajį Kauną", redaguojamą T. Mačiulienės ir K. Požeros, leidžia "Kauno tiesa" ir "Kauno laikas". Iš pranešimo paaiškėjo, kad rugpjūčio 19, pirmadienį, 8-9 val. ryto, sovietų kariuomenės daliniai užėmė Kauno radio ir televizijos komiteto redakcijų patalpas S. Daukanto gatvėje, Kauno tele-

vizijos bokštą Vaižganto gatvėje, Sitkūnų radio stotį ir Juragių televizijos retransliacijos centrą. Pranešime buvo pabrėžta, kad karinio perversmo Sovietų Sąjungoje "organizatoriai nusprendė užiaubti burną tiems, kurie tragiškomis sausio dienomis nepabūgo grasinimų, pavaduodami užgrobtą Vilnių radio ir televizijos pastatų žmones, informavo Lietuvos ir viso pasaulio visuomenę apie okupantų siautėjimą". Kauno miesto tarybos atstovas Liudas Mažylis, kalbėdamas apie šiuos veiksmus, aiškino: "Visur buvo veikama pagal tą patį scenarijų: ginkluotos kariškių grupės pasiūlydavo negausiems objektų apsaugos darbuotojams nespriešingai ir paimdavo pastatus savo kontrolėn. Šių objektų veikla sutrikdyta. Radio ir televizijos darbuotojams leista išsinešti asmeninius daiktus, kareiviai kol kas aiškiai nesuvokė, ką jiems veikti toliau..."

LANDSBERGIO ŽODŽIAI

Rugpjūčio 19 d. rytą radio bangomis Lietuvos gyventojus dar spėjo pasiekti Aukščiausiosios tarybos pirm. V. Landsbergio žodžiai apie bandymą įvesti karinę diktatūrą ne tik tai Sovietų Sąjungoje, bet ir Lietuvoje: "Visi žinome, kad nepripažinsime ir nebendradysime su jokia neteisėta marionetine valdžia, kai vėl gali apsisiskelbti valdanti Lietuva. Tokia yra mūsų pilietinė pareiga, toks mūsų būdas ginti Lietuvą ir nepriklausomybę. Jeigu bus įvesta karinių komendantų valdžia, venkime nereikalingų aukų. Pilietinis nepaklusnumas ir nebendradarbiavimas — štai mūsų pozicija. Jis neturi reikšti puldinėjimų ir tyčinių konfrontacijų su kariškiais. Jeigu jie ima valdyti vienas ar kitas gyvenimo sritis, jiems tenka ir visa atsakomybė. Šiuo metu pavojus gresia Lietuvos TV stočiai. Galbūt bus okupuotos ir kitos nepriklausomos Lietuvos įstaigos. Kas nori parodyti susitelkimą ir solidarumą su savo valdžia, tas žinos, ką daryti. Mūsų didžiausias ginklas — mūsų dvasia, kurios jėgą Lietuvos gynėjai yra parodę sausio mėnesį ir kitais lemtingais atvejais..."

KAUNO KOMENDANTŪROJE

"Laisvasis Kaunas", informuodamas kauniečius, taipgi rašė, kad Lietuvos krašto apsaugos departamento Kauno skyriaus komendantūron rugpjūčio 19 d. atvyko grupė sovietų kariškių, vadovaujamų papulkininko Maslenikovo, konfiskuoti ginklų. Jie betgi kratos nedarė ir pastato neužėmė, tik aiškinosi, kad Sovietų Sąjungos viceprez. G. Janajevas yra įsakęs išformuoti "antikonstitucines karines grupuotes". Ešą dabar visoje Sovietų Sąjungos teritorijoje turi būti griežtai laikomasi sovietinės konstitucijos ir įstatymų. Atvykėliai pabrėžė, kad jie atvažiuo gražiųjų susitarti, nenorėdami siųsti puolamojo būrio. Jiems buvo pareikšta, kad Kauno skyriaus komendantūros pastate ginklų nėra.

V. Kst.

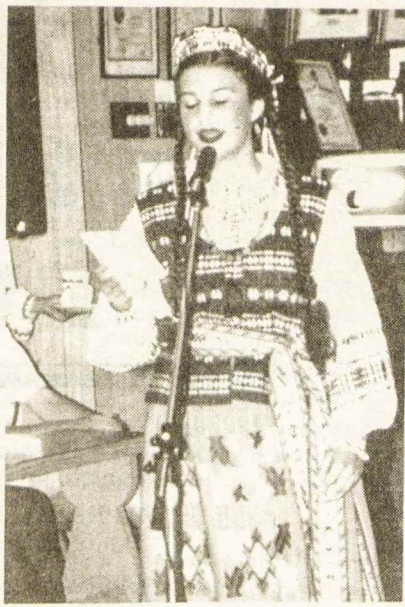
Toronto gintariečiai žavi klausytojus Winnipeg "Folkloramos" lietuvių paviljone

Winnipeg, Manitoba

XXI-SIS TAUTYBIŲ FESTIVALIS "FOLKLORAMA", dalyvaujant 42 tautybėms, įvyko rugpjūčio 4-17 d.d. Pirmąją savaitę veikė 23 paviljonai, antrąją 19 paviljonų, kurių tarpe buvo ir lietuvių "Vilniaus" paviljonas, įsikūręs Šv. Kazimiero šventovės salėje su tautodailės paroda pačioje šventovėje. Kiekvieną vakarą salė buvo pilna žmonių, ypač meninių programų metu, kurias, keturius kartus kasdien atliko 13 asmenų Toronto "Gintaro" ansamblio grupė, vadovaujama Ritos Karasienės ir muzikos vadovės Dališ Viskontienės. Ši grupė žavėjo publiką lietuvių liaudies dainomis ir šokiais, Programą pranešinėjo Inga Viskontaitė. Pasak lankytojų atsiliepimų, lietuvių paviljono meninė programa buvo viena iš geriausių.

Kaip ir visuomet paviljono pasisekimas priklausė nuo savanorių pasišventimo ir sunkaus darbo, kurio niekas nevengė. Net ir svečiai iš Lietuvos ir kitataučiai lietuvių draugai įsijungė į paviljono darbą. KLB Winnipeg apylinkės valdybos nariams teko didžiausia organizacinė ir darbo našta. Pirm. R. Galinaitis koordinavo viso paviljono veiklą, vicepirm. R. Biežytė — paviljono ūkvedė ir tvarkytoja, sekretorė I. Heilmann-Galinaitė su pagalbininkėmis ruošė maistą ir aptarnavimą, išd. V. Daubaraitė su taktininkėmis tiekė pyragus, valdybos narys D. Satkūnas su savo grupe prižiūrėjo barą ir kartu su B. Barkauskaite buvo paviljono "ambasadoriai". Jaunių "ambasadorių" pareigas atliko C. Kerr ir D. Heilmann. Buvęs valdybos pirm. M. Timmermanas organizavo meninę programą ir tautodailės parodą. Parodos priežiūra rūpinosi T. Timmermanienė su savo taktininkais. Ji taipogi savo namuose globojo penkis gintariečius. Manitobos apeliacinio teismo teisėjas C. Hubbard užleido savo namą dešimčiai gintariečių. A. Jančiukaitė pardavinėjo savo gamybos tautines juostas ir "Folkloramos" suvenyrus, kuriuos praturtino ir vieno gintariečio atvežti gintaro gaminiai.

Apylinkės valdyba yra dėkinga prel. J. Bertašiui už jo moralinę

Toronto "Gintaro" ansamblio pranešėja INDRĖ VISKONTAITĖ paaiškinimais jungia koncerto pasiūlymus Winnipeg "Folkloramos" lietuvių paviljone

paramą ir raginimą visiem gausiai prisidėti prie paviljono pasisekimo. Dėkoja ir visiems Winnipeg lietuviams, prisidėjusiems lėšomis, maistu ir nenuilstamam darbui. Ypatingą padėką "Gintaro" ansambliui ir jo vadovėms, pašventusioms visą savaitę lietuvių paviljono garsinimui.

RENATA RAMANČIAUSKAITE susižiedavo su iš Lietuvos atvykusiu dr. Egidijum Stanaičiu. Vestuvės įvyks sekančiais metais.

STASIO IR JULIJOS RAMANČIAUSKŲ sūnus Algis su šeima atvyko iš Lietuvos pastoviam apsigyvenimui.

ADOLFAS VEČERSKIS, Lietuvos teatro, filmų ir televizijos aktorius, su šeima apsisitojo Winnipege ir tikisi gauti leidimą pastoviam apsigyvenimui.

Ottawa, Ontario

TAUTINIŲ ŠOKIŲ VIENETAS "VINGIS" jau pradėjo 1991-92 m. repeticijas. Su dideliu entuziazmu šokėjai vėl sugrįžo į darbą. Šiais metais "Vingis" rengs savo metinį koncertą bei pasilinksminimo vakarą. Be to, ruošiamės didelei kelionei į Čikagą pirmą sykį atstovauti Otavai IX Tautinių šokių šventėje. Mūsų skaicius po truputį didėja, bet vis randam vietos dar vienam. Norintieji prisijungti prie šio vieneto prašome skambinti vadovei Giedrei Abromaitienei tel. 489-2068.G.A.

Hamilton, Ontario

VISUS ATEITININKUS ir besirūpinančius ateitininkų veikla kviečiame dalyvauti metiniame susirinkime rugsėjo 29, sekmadienį, Jaunimo centro balkone po 9 v. Mišių. Lauksime su kavute ir pyragais. Mielai priimame naujus narius. Prašome kreiptis pas jaunučių-jaunių (4-13 m. amžiaus) globėjas Feliciją Gudinskienę tel. 547-4536 ar Dalią Trumpickienę tel. 628-8962 arba moksleivius (14-18 m. amžiaus) globėją Žibutę Vaičiūnienę tel. 689-7464.

Hamiltono ateitininkai

VYSK. M. VALANČIAUS šeštadieninė mokykla mokslo metus pradėjo rugsėjo 14, šeštadienį Šv. Juozapo pradžios mokyklos patalpose, Locke-Herkimer g-vėsė. Pamokos 9.30 v.r. — 12.30 v.p.p. Mokyklos mokestis \$60 šeimai metams.

AUKŠTESNIEJI LITUANISTINIAI kursai prasidėjo rugsėjo 10, antradienį, Šv. Marijos gimnazijoje, Main Street West, prie McMaster ligoninės. Pamokos nuo 5 v.p.p. iki 8 v.v. Informacijas teikia Vida Stanevičienė tel. 627-0624 vakarais ir tel. 545-6555 dienomis metu. Kor.

St. Catharines, Ontario

MIRĖ a.a. PETRAS BALSAS, KLB apylinkės pirmininkas, Lietuvos kariuomenės karininkas, vienas iš skautijos vadų, malonus bei taktiškas lietuviškos visuomenės veikėjas, kilnus asmuo, uolus katalikas.

MIRĖ a.a. DAKTARĖ SOFIJA TAUTERIENĖ. Pasireiškė kaip gili patriotė, tvirta parapijos narė, maloni asmenybė.

KIEK ANKSČIAU MIRĖ a.a. JADVYGA GABRĖNIENĖ, mokytoja, uoli lietuviškos veiklos dalyvė.

LANKĖSI LIETUVOS RESPUBLIKOS AUKŠČIAUSIOSIOS TARYBOS DEPUTATAS JOKŪBAS MINKEVIČIUS. Jis — profesorius, Lietuvos mokslų akademijos narys, Filosofijos katedros dekanas. Pakvietė jį Brock universitetas skaityti kelias specialias paskaitas. Yra parašęs 8 knygas bei apie 300 straipsnių kitomis kalbomis, kurių keli pasirodė net Izraelio spaudoje. St. Catharines "Standard" įdėjo jo nuotrauką pirmame puslapyje ir pavadino jį "Giant of Lithuanian Science" (Lietuvos mokslo milžinas). Juozo Vyšniausko rūpesčiu, jis parapijos salėje susitiko su vietiniais lietuvišiais. Prof. J. Minkevičius, Sąjūdžio vienas steigėjų, labai įdomiai apibūdino įvykius Lietuvoje nuo pat laisvės sąjūdžio pradžios. Atsakė į klausimus.

GERAI PASISEKĖ ANTISOVIETINĖ DEMONSTRACIJA rugsėjo 23 d. Ją surengė Pavergtų tautų organizacija (pirm. S. Šetkus) prie miesto rotušės, dalyvaujant 16 tautybių vėliavų. Demonstracijos pasipuošusios tautiniai drabužiai dalyvavo P. Kalanienė, K. Dervaitienė, B. Jakubonienė, J. Šarūnienė, o V. ir J. Žemačiai laikė didelę lietuvišką vėliavą, perjuostą juoda juosta. J. Vyšniauskas laikė "Ramovės" vėliavą. Kun. K. Butkus, OFM, sukalbėjo ir invokaciją, S. Šetkus demonstracijos pradžioje ir pabaigoje pasakė kalbas. A. Paulionis vadovavo Kanados himno giedojimui. Kalbėjo kiti žymūs miesto ir kiti valdžios atstovai, čekoslovakų, ukrainiečių, estų bei latvių veikėjai. Miesto burmistras perskaitė oficialų raštą, stipriai pasisakant už Pabaltijo ir kitų pavergtų tautų laisvę ir nepriklausomybę. Demonstracijos metu pasiekė žinios, kad sovietinė imperija pradeda braskėti, tad reikia manyti, kad daugiau tokių demonstracijų nebebus. Mūsų lietuviška bendruomenė gali pasididžiuoti, kad per eilę metų stengėsi padėti savo brangiai tėvynei Lietuvai. Kor.

AUKOJO KLF \$200 — Pranas ir Jadvyga Gabrėnai.

London, Ontario

JUOZAS BENDORAITIS, dalyvaujant "Pašvaistai" ir jo draugams, rugpjūčio 24 d. atšventė 65-jį gimtadienį. Pobūvį jų gražioje sodyboje gerai suorganizavo Olga Švilpėnė. L. ir B. Zabulioniai, ką tik grįžę iš Lietuvos, Juozui atvežė specialiai tai progai paruoštą sveikinimą su brolio ir kitų artimųjų jautriais prisiminimais ir šiais. Lilė Zabulionienė padarė labai įdomų pranešimą iš savo pustrčio mėnesio kelionės po Lietuvą. Jie aplankė beveik visas įdomesnes Lietuvos vietas: Birštoną, Kauną, Vilnių, Panevėžį, Zarasus, Plungę ir kt. Juozui sugiedota "Ilgiausių metų" ir įteikta dovana.

Juozas Bendoraitis Erlangeno universitete studijavo mediciną. Studijas nutraukė, nes turėjo išvykti Australijon, o 1959 m. atvyko į Kanadą ir 29 metus dirbo M. M. Dillon Ltd. Consultant Engineers bendrovėje pradžioje braižytoju, vėliau projektuotoju. Tarnybos reikalais jam tekdavo lankytis įvairias vietas, neišskiriant nei Aliaskos. Juozas turi neabejotą meninių gabumų. Jis labai įdomiai meniškai apipavidalino 60 pėdų ilgio paradinį vežimą "Lietuviška sodyba", kuris Kanados šimtmečio parade Londone 1967 m. laimėjo pirmą vietą ir dviejų pėdų aukščio vertingą taurę.

Abu Bendoraičiai yra stropūs ir geri "Pašvaistės" dainininkai, gana aktyviai besireiškiantys ir kitoje lietuviškoje veikloje. D.E.

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje, įsikūręs nuosavuose namuose —

HAMILTONO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS "TALKA"
830 Main Street East, Hamilton, Ontario L8M 1L6
Tel. 544-7125

Darbo valandos: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais — nuo 9 v. ryto iki 5 v.p.p., trečiadieniais — nuo 9 v. ryto iki 1 v.p.p., penktadieniais — nuo 9 v. ryto iki 7 valandos vakaro, šeštadieniais — nuo 9 v. ryto iki 12 v. ryto. Liepos-rugpjūčio mėn. šeštadieniais uždaryta.

AKTYVAI PER 34 MILIJONUS DOLERIŲ

MOKAME UŽ:

kasd. pal. čekių sąsk. iki...6%
santaukas 5.25%
kasd.pal.taupymo s-ta .. 4.75%
90 dienų indėlius 8%
1 m. term. indėlius 9%
1 m. term.ind.mėn.pal.8.25%
3 m. term.indėlius 8.75%
RRSP ir RRRF (pensijos)...6%
RRSP ir RRRF 1 m. 9%
RRSP ind.3 m. 8.75%

IMAME UŽ:

asmenines paskolas 14.5%
nekiln. turto pask. 1 m....10%
nekiln.turto pask. 3 m. 11.25%
Nemokamas čekių ir sąskaitų apmokėjimo patarnavimas.
Nemokama narių gyvybės drauda pagal santauką
dydį iki \$2,000 ir
asmeninių paskolų drauda iki \$25,000.

Sekite kasdieninę informaciją apie procentus "Talkoje"

LIETUVIAI PASAULYJE

JA Valstybės

Šiluvos Marijos koplyčios sildabrinė pašventinimo sukaktis JAV katalikų tautinėje Nekaltai Pr. Marijos šventovėje Vašingtone bus paminėta spalio 12-13 d.d. Tikimasi, kad į šias iškilmes galės atvykti kardinolas Vincentas Sladkevičius, Kauno arkivyskupas. Jį globos kardinolas James A. Hickey, Vašingtono arkivyskupas. Pagrindinis šio minėjimo iniciatorius yra vysk. Paulius Baltakis, OFM. Vietinių lietuvių organizacijų darbo komitetui vadovauja Jonas Vaitkus. Spalio 12 d. įvyksiančiai akademijai "Lietuvos XX š. kankiniai" vadovaus istorikas prof. dr. Saulius Suziedėlis. Konferencijoje bus pagerbti Lietuvos Katalikų Bendrijos ir tautos kankiniai. Rengiamo koncerto programą atliks pianistas Povilas Stravinskis ir koplyčios šventinimo Mišiose giedojes "Dainavos" ansamblis iš Čikagos, dabar vadovaujamas Dariaus Polikačiū. Spalio 13, sekmadienį, 2 v.p.p., iškilmingas Mišias šventovėje atnašaus ir pamokslą sakys kardinolas V. Sladkevičius, jeigu jo atvykimo nebus sutrukdė įvykių atnešti įsipareigojimai Lietuvoje.

Penkiasdešimt aštuntąsias Dariaus ir Girėno transatlantinio skrydžio ir jų žuvimo metines Niujorko lietuviai liepos 20 d. paminėjo prie jiems Bruklne pastatyto paminklo. Minėjimą surengė paminklo komitetas ir septintoji Lietuvių darbininkų draugijos kuopa. Pagrindinį žodį tarė Kęstutis Miklas apie šio skrydžio nuotaikas 1933 m. JAV ir Lietuvoje, paskaitydamas ištrauką iš anuometinės Niujorko spaudos. Jis taipgi priminė artėjančias šešiasdešimtąsias metines 1993 m., kurias Lietuvos lakūnai planuoja paminėti panašiu skrydžiu iš Kauno į Niujorką. Žurnalistas Jonas Valaitis, talkinęs Steponui Dariui ir Stasiui Girėnui pasirušimo darbuose, papasakojo, kaip jam teko ant "Lituanicos" didelėmis raidėmis surašyti stambiųjų skrydžio rėmėjų pavardes. Jos yra matomos Kaune saugomose "Lituanicos" liekanose.

Kultūrinio popiečių ratelis St. Petersburgo lietuvių klube liepos 10 d. turėjo dvi viešias — Lietuvos sąjūdžio veikėjas dr. V. Dautartienę ir G. Petrulytę, atvykusias pas Viktoriją Jacobson. Popietės dalyviams jos kalbėjo apie nuotaikas ir įvykius Lietuvoje, tvirtą lietuvių ryžtą siekti nepriklausomybės. Staug Sovietų Sąjungos subyrėjimas tada dar nebuvo numatytas.

Argentina

Mindaugo draugija Berisse, vadovaujama Valentinos Bukauskaitės-Persico, šį pavasarį paminėjo savo veiklos šešiasdešimtmetį. Minėjimas buvo pradėtas Lietuvos ir Argentinos vėliavų įnešimu, mirusių narių pagerbimu susikaupimo minute. Draugija sveikino Susivienijimo lietuvių Argentinoje pirm. R. Stalioraitis, "Nemuno" draugijos pirm. J. C. Nicolach-Kemešius, Buenos Aires Lietuvių centro pirm. J. Mičiūdas, kalbėjęs ir kitų institucijų vardu, Aušros Vartų parapijai atstovavęs kun. A. Lubickas, MIC, ir Australijos lietuvių jaunimo sąjungos atstovas J. Gaidimauškas. Tautinių šokių programą atliko J. Persico vadovaujamas Mindaugo draugijos jaunimo ansamblis. Minėjimas

baigtas jo dalyviams surengta vakariene ir iki ryto trukusiais šokiais. Visiems padėkojo Mindaugo draugijos pirm. Valentina Bukauskaitė-Persico. Sukaktiai iškeptą tortą puošė 60 žvakučių.

Australija

Pavergtų tautų savaitės ekuimeninės pamaldos Sidnyje liepos 14 d. buvo surengtos Šv. Andriaus anglikonų katedroje. Joms vadovavo katedros dekanas vysk. K. Shortas. Maldas skaitė Pavergtų tautų komiteto pareigūnai, giedant katedros berniukai ir ukrainiečių chorams. Lietuviams atstovavo ALB Sidnio apylinkės valdybos nariai A. Kramilius ir P. Laurinaitis.

A. a. Antano Léverio, staiga liepos 5 d. mirusio St. Mary's priemiesčio gyventojo, neteko Sidnio lietuviai. Velionis buvo ūkininko sūnus, gimęs prie Kudirkos Naumiesčio. Atlikęs karinę praeivę, ūkininkavo, buvo uždarytas kalėjime pirmosios sovietinės okupacijos metais. 1943 m. vedė ūkininkaitę O. Grigaitę. Artėjant antrajai sovietinei Lietuvos okupacijai, su žmona ir trijų savičių sūneliu pasitraukė Vokietijon. Australijon atvyko vienas 1948 m. ir darbo sutartį atliko miškuose. Tada buvo išleista ir Vokietijoje likusi šeima. Su ja velionis įsikūrė St. Mary's miestelyje, ten atidarydamas nedidelę lentpjūvę, kuri išaugo ir tapo pagrindiniu pragyvenimo šaltiniu. Velionis, palikęs žmoną su išmokslintais vaikais (dukra ir trys sūnūs), liepos 10 d. buvo palaidotas Rookwoodo kapinėse Sidnyje. Gedulines Mišias koncelebravo prel. P. Butkus ir kun. P. Martūzas, giedant "Dainos" chorui. Po pamaldų ramovėnų vardu šventovėje su velioniu atsisveikino A. Vinevičius, pensininkų vardu — S. Stirkbinkas, ALB Sidnio apylinkės valdybos vardu — A. Kramilius. Trys velionies broliai mirė Kanadoje, sesuo Petronėlė — Lietuvoje. JAV tebėra gva sesuo Elena.

Vokietija

VLB Miuncheno apylinkės visuotiniame narių susirinkime veiklos pranešimą padarė valdybos pirm. Robertas Šneideris, finansinį pranešimą — išd. Kristina Pauliukevičiūtė. Valdybos pirmininku buvo perrinktas Robertas Šneideris, sekretoriumi išrinktas dr. Saulius Girnius, izdivinke — Janė Sirusaite-Motivan, kontrolierėmis — Eglė Juodvalkytė (Juodvalkė) ir Kristina Pauliukevičiūtė.

Lenkija

Lietuvių visuomeninės kultūros draugijos (LVKD) Varšuvos skyriaus ataskaitiniame susirinkime kovo 10 d. buvo paminėtos pirmosios Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo metinės. Apie jas ir apie lietuvių tautos pastangas, siekiančias pilnos nepriklausomybės atstatymo, kalbėjo Lietuvos informacijos centro Varšuvoje atstovai D. Junevičius ir E. Borysovas. LVKD Varšuvos skyriaus ataskaitinį veiklos pranešimą padarė K. Kraužlienė. Valdybos pirmininku buvo išrinktas dr. B. Makauskas, vicepirmininke — S. Krakauskaitė, sekretore — K. Kraužlienė. Diskusijose buvo svarstyta galimybė atidaryti lituanistinę savaitgalio mokyklėlę Varšuvoje. Problema sudaro brangi LVKD Varšuvos skyriaus patalpų nuoma, kuriai sunku rasti pakankamai lėšų.

YONGE MEMORIALS LTD.
2152 YONGE ST., Toronto, Ont. M4S 2A8
Tel. 487-2147, vakarais tel. 445-8955
Meistriskas darbas, puikus lietuviski projektai
ESTŲ PAMINKLŲ BENDROVĖ

Advokatas

AUDRIUS A. STONKUS

20 Hughson St. South, Suite 1003 (Union Gas Building) Hamilton, Ontario L8N 3C8
Telefonas (416) 529-7462

NRS NATIONAL REAL ESTATE SERVICE
NRS WESTSIDE REALTY INC.

Jei norite pirkti ar parduoti namą, ar gauti informaciją, prašau man paskambinti. Prižaduo mielai ir sąžiningai patarnauti.

Lina Kuliavičienė

2323 Bloor St. West nr. 218, Toronto, Ontario M6S 4W1 (Windermere — Bloor kampas)
Tel. (416) 767-9000 Fax (416) 767-0382

HAMILTON TRAVEL BUREAU
764 Barton St. E., Hamilton, Ont. Reg. 1035989. Tel. 549-4149 arba 549-4140. Sutvarkome keliones į Lietuvą ir iš Lietuvos. Besilankančiams Kanadoje duodame sveikatos draudą. Pristatome įsų pačių sudarytus siuntinius į Lietuvą. Pervežame autobusus kelieivius į Montrealį ir iš Montrealio.

[vedu šildymo ir vėsinimo sistemą, atlieku visus taisymo ir skardos darbus]
(Esu "Union Gas" atstovas)
Jurgis Jurgutis
Tel. 383-9026
154 Darlington Dr.
Hamilton, Ontario L9C 2M3

TFP organizacijos atstovai iš įvairių kraštų praeitų metų pabaigoje Vilniuje įteikė Lietuvos prezidentui V. Landsbergiui daugiau kaip penkis milijonus parašų ir peticiją už Lietuvos nepriklausomybę

Lietuva Kanados spaudoje

Stambios antraštės, įvykiai, komentarai • Pripažinimo atgarsiai • M. Wilson'as Vilniuje • Pakeliui į tarptautinį forumą • Gorbačiovo potvarkis

Dėmesio centre

Kaip laikyta ir staiga prarūkusį sovė, pasipylęs Lietuvos, Latvijos ir Estijos nepriklausomybių pripažinimas, staigus vakariečių lankymasis Baltijos šalyse ir pažadai jas remti — per spaudą, radiją ir televiziją pasaulio akis nukreipė į tą dar taip neseniai nežinomą ar užmirštą žemės kampelį. Toronto ir kitų Kanados miestų didieji dienraščiai šiuo metu vis ką nors paskelbia apie tuos nepaprastus įvykius, kuriuos vietoje stebi žinių agentūrų korespondentai.

Mes pasitikėjome

Kanados ir JAV Darbo diena kažkaip susirinko su ilgokai delstu prez. Bush'o Baltijos valstybių pripažinimu. "The Toronto Star" rugsėjo 2 d. laidoje paskelbė, kad prez. Bush'as paklaustas apie Baltijos kraštų pripažinimą pasakęs, jog paskambinęs V. Landsbergiui ir jam pranešęs apie galimybę "šandien kai ką pasakyti, kas labai žmonių laukia ma tenai". V. Landsbergis atsakęs: "Visada, net ir pačiais sunkiausiais laikais, mes pasitikėjome jumis ir Amerika". Atskirai Bush'o patarėjas saugumo reikalams pastebėjo: "Baltijos kraštai tampa nepriklausomais. Dėl to nebera jokios abejonės".

Tim Harper toje pačioje laidoje po stambiomis raidėmis išspausdinta antrašte "Wilson'as kelia tostą už laisvą Lietuvą" džiaugiasi, kad pirmas Kanados ministrų kabineto narys (M. Wilson) aplankęs Vilnių. Delegacijų sudėtyje skridę ir trys KLB palydovai. Straipsnyje paskelbti ir konkretūs Wilson'o siūlymai: įsteigti atskirų bankų sistemą ir nutarti, kada turėtų pasirodyti savi pinigai; nutarti, ar trys Baltijos kraštai ekonominius reikalus tvarkys atskirai ar tam tikroje jungtyje; patvirtinti kokį pranašumą turėtų uostai; nutarti būdus, kuriais būtų palaikomi ekonominiai ryšiai su Vakarais.

Gorbačiovas patenkintas

Nors buvo laukta ir jau be abejonų tikėtasi, prez. G. Bush'o ištartas Baltijos valstybių pripažinimas plačiai nuaidėjo, ir didžioji spauda skyrė tam nemažai vietos.

Stambi "The Toronto Star" rugsėjo 3 d. laidos antraštė "Baltics hail recognition" tartum užvertę senąjį istorijos lapą. Prez. G. Bush'as pareiškė: "Kai bus rašoma istorija, niekas neatimsins, kad mums reikėjo 48 ar daugiau valandų negu Islandijai (...) Kas bus prisimenama, tai viskas, kas atsitiko ir kaip prie to buvo prieita". Pridėjęs dar, kad JAV neskubėjimas patikęs Gorbačioviui. Tuo buvo paaiškintas jo (Bush'o) dėsims, kuris kai kurių politinių kritikų nėra vertinamas. Apžvalgoje betgi pastebėta, kad JAV Baltijos kraštų pripažinimas buvęs rimtas ženklas Gorbačioviui, formaliai reikalaujantis išieisti laisvėn tris respublikas.

Agresijos pabaiga

Kiek santūresnis "The Globe and Mail" pasirinko gana didelę Latvijos prez. A. Gorbunovs nuotrauką, išspausdintą po antrašte "Bush'as pripažino tris Baltijos valstybes". Pažymėjo taipgi, kad M. Wilson'as rugsėjo 2 d. Vilniuje pasirašęs dokumentus, kuriais sudaromi formalūs Kanados ir Lietuvos ryšiai.

"The Toronto Star" atpažinęs Tim Harper pacitavo V.

Landsbergi: "Esu tikras, kad tai (JAV pripažinimas) reiškia pabaigą ir galimos naujos agresijos apsaugą". O "The Toronto Sun" rugsėjo 3 d. laidoje Joe O'Donnell praneša, kad M. Wilson'as pažadėjęs pagal galimybes Lietuvai teikti techninę pagalbą, "padėti išsilaisvinti iš pusę šimtmečio trukusios visiškos ekonominės priklausomybės nuo Sovietų Sąjungos".

Kanada remia

Tas pats dienraštis rugsėjo 4 d. komentavo apie sėkmingą M. Wilson'o viešnagę Baltijos kraštuose. Lietuva, Latvija ir Estija gaunančios po 10 milj. dolerių paramą. Jim Sheppard išskėlė Sovietų Sąjungos kongreso sunkumus priešinantis konservatorių sparnui naujos unijos idėjai ir Baltijos kraštų atsiskyrimui.

"The Globe and Mail" tą pačią dieną John Gray straipsnyje paskelbė B. Jelcino kaltinimą Gorbačioviui, kuris iš dalies buvęs atsakingas už rugpjūčio 19 d. perversmą, nes teikęs komunistų partijos aparčikams visą valdžią, "viską nuo ekonominės politikos iki jėgos vartojimo prieš tautinę demonstraciją Lietuvoje sausio mėn."

Jungtinių tautų narės

"The Toronto Star" rugsėjo 4 d. pranešė, kad Lietuva, Latvija ir Estija įteikusias prašymus Jungtinių tautų gen. sekretoriui Javier Perez de Cuellar priėmimo į JT pilnateisėmis narėmis reikalui. Britų ambasadorius Sir David Hannay mano, kad Baltijos kraštai iki metų pabaigos taps JT nariais. Tam reikia gauti 15 narių Saugumo tarybos ir du trečdalius visumos balsų.

Padėka ir baime

Skaitome "The Toronto Star" paskelbtą V. Landsbergio padėką: "Mes dėkojame Kanados politinei laikysenai, rūmams mūsų sausio ir vasario mėnesiais, kai buvome puolami sovietų karinių dalinių". Kanada buvusi pirmoji konkrečiai išsivysčiusi veikla prieš agresiją, kas padėję sustabdyti tolesnius agresinius veiksmus.

Ir čia pat sensacijų ir kontroversijų mėgėjams išspausdintas apremuotas kun. St. Dobrovolskio, 73 m. amžiaus vienuolio, pareiškimas, kuriamė sakoma, kad jis nebijojęs nei KGB, nei Sibiro, bet dabar baiminasi, kad nebūtų "priešpaudos, išeinančios iš mūsų pačių", kad nebūtų persekiojami buvę komunistai dėl stoko tolerancijos. Atsiliepiant į tą pareiškimą, tektų gerb. kunigui priminti, kad šiuo metu tokios baimės ieškojimas greičiausiai siejamas su noru ką nors kitoniško pasakyti.

Paskutiniai formalumas

Pagaliau pati sunkiausia imperijos ardymo "operacija" turi būti atliktą paties Gorbačiovo. Specialiu potvarkiu į laisvę reikia paleisti Lietuvą, Latviją ir Estiją, kurios prieš 50 m. smurtu ir prievarta buvo įjungtos į Sovietų Sąjungą. "The Toronto Sun" rugsėjo 5 d. skelbia: "Gorby pasiruošęs išlaisvinti baltiečius". Prezidento potvarkiams nereikalingas parlamento pritarimas.

Kas valdo?

"The Toronto Star" rugsėjo 5 d. rašė apie M. Wilson'ą, pasirašiusį spausiti Gorbačiovą, kad paskelbtų Baltijos kraštų pripažinimą. Bet rūpestis dar liksiąs — 300.000 sovietų karių

visuose trijuose kraštuose. Estijos prez. A. Ruutelis pasakęs Wilson'ui: "Jei kariai dabar trauktųsi iš mūsų žemės, iki paskutinės sekundės niekas negalėtų pasakyti, kas valdo Sovietų Sąjungą".

Toje pačioje laidoje išspausdinta specialiai šiam dienraščiui Gary Lee paruošta istorinė Baltijos kraštų apybraiža, kurioje paminėtas ir V. Nakas, suteikęs straipsnio autoriui žinių apie Lietuvą.

Nusikaltėlių medžioklė

Nelengvame valstybės atstatymo procese, nė dienos nelaukiant, šalia daugybės rūpesčių ir uždavinių tuoj pat plačiai keliamas reabilitacijos bei karo nusikaltėlių klausimas. "The Globe and Mail" rugsėjo 6 — 7 dienų laidoje skelbiamos žydų organizacijų pastabos bei sugestijos Lietuvos valdžiai, atkreipiant dėmesį į 1988 metais pradėtą žmonių reabilitaciją, kuri, pasak jų, dengianti kai kuriuos karo nusikaltėlius. Prokuroras V. Vaitkeuskas paneigė priekaištą, kad "naujai atstatyta respublika būtų lengva ranka nubraukti karo nusikaltėlius". Prokuroras betgi pažadėjęs peržiūrėti sąrašus. Bush'o administracija tikisi, kad Lietuva neišteisins tų, kurie nusikalto vykdant genocidą arba žudydami civilius.

"The Toronto Star" rugsėjo 6 d. pranešimu, pradedant 1988 m. Lietuva reabilitavusi 35 tūkstančius žmonių. Jų tarpe esą 13, "kurie dalyvavę masinėse žudynėse 1941-44 m., kai Lietuva buvo nacių okupuota".

Reikia tikėtis, kad tiesioginiai Lietuvos valdžios ryšiai su Izraeliu, atvirai bendradarbiaujant, padės bešališkai išspręsti šio skaudaus istorinio palikimo klausimą.

Ryšiai nutraukti

"The Globe and Mail" rugsėjo 7 d. John Gray platokai apžvelgė "Maskvos magikus" ir tarp kitko pranešė: "Baltijos respublikos Lietuva, Latvija ir Estija vakar nutraukė ryšius su Sovietų Sąjunga, ir Maskva oficialiai pripažino jų nepriklausomybę, kurią jau daugelis pasaulio valstybių buvo pripažinę".

Tame pačiame numeryje chronologine tvarka paduota Baltijos kraštų išsilaisvinimo eiga, pabrėžiant, kad Lietuva pradėjo.

Jie išsilaisvys

"The Toronto Sun" rugsėjo 7 d. vedamasis "Pagaliau laisvi" pastebi, kad dabar baltiečiai turės reikalo su "rusifikacijos rūgštims, įsisunkusiomis į jų kultūrą bei ekonomiką. Bet jie tai nugalės. Jie parodė, kad niekada nebuvo nusiję tikėtis ir kovoti, nežiūrind kaip žiauriai sovietinis batas spaudė jų sprandus".

Tos pačios dienos "The Toronto Star" Maureen Murray pranešime perduoda kai kurias mintis KLB valdybos vicepirmininko Algio Pacevičiaus, dalyvavusio sudėtyje M. Wilson'o delegacijos, grįžusios po išvykos į Baltijos kraštus ir Maskvą. Džiaugsmo ir ateities darbų aiškinimas A. Pacevičiaus užsklandžia prisipažinimą, kad buvęs sujaudintas entuziazmo, kurį matęs veiduose žmonių, pasiryžusių išgryninti nepriklausomą gyvenimą. Tai patvirtina virš paminėto vedamojo nuomonę ir prasklaido kai kurių vakariečių abejones: kaip tos mažos valstybės išsilaisvys? Snk.

Laiškas Lietuvos prezidentui

Prof. Plinio Correa de Oliveira, pirmininkas organizacijos Brazilijoje, ginančios tradiciją, šeimą ir nuosavybę (President of the National Council of the Brazilian Society for Defence of Tradition, Family and Property — TFP), š.m. rugsėjo 5 d. parašė laišką Lietuvos respublikos prezidentui Vytautui Landsbergiui. (Ši organizacija veikia visame pasaulyje, taipogi ir Kanadoje).

Laiške rašoma — prof. Plinio Correa de Oliveira perduoda ypatingą organizacijos narių džiaugsmą iš penkių pasaulio kontinentų, kai Lietuva pasiūlė įsteigti tarptautinį teismą, panašų į Niurnbergo, teisti sovietų komunistų nusikaltimus; juo labiau, kad šiam teismui vieta buvo pasiūlyta Lietuvos teritorijoje.

Teisingumo pajautimas ir sąžiningumas reikalauja, kad

masiniai komunistų nusikaltimai būtų nubauti. Ypač organizacijos narius piktina sovietų komunistų nusikaltimai prieš garbingą lietuvių tautą.

Organizacijos nariai dar pergyvena džiaugsmą ir yra patenkinti, kad Lietuva užmezgą diplomatinius ryšius su kitomis valstybėmis. Ji tokiu būdu su savo išlaikytomis tradicijomis ir drąsa pasižymėjusiais žmonėmis garbingai grįžta į pasaulio sceną. Su atkaklia išterme, kantrybe ir pasiaukojimu lietuviai nusikratė sovietų komunistinį jungą.

Laiškas baigiamas profesoriaus karštais sveikinimais Lietuvos prezidentui.

Ši organizacija praeitų metų pabaigoje surinko visame pasaulyje daugiau kaip 5 mil. parašų už Lietuvos nepriklausomybę. TFP inf.

Kanada streikų karuselėje

Skaudžiu smūgiu Kanadai, vos pradėjusiai atsigauti po ekonominio sulėtėjimo, tapo net trys viešąjį gyvenimą apimančių unijų streikai. Šių metų pirmajame pusmetyje nedarbo draudos išmokos, lyginant jas su tuo pačiu laikotarpiu 1990 m., padidėjo net 38% ir pasiekė beveik 10 milijonų dolerių. Rugpjūčio mėnesį daugiausia darbų turinčiame Toronto bedarbių skaičius pakilo iki 10,8%, pralenkdamas visos Kanados 10,6%, apimantį 1.420.000 bedarbių.

Ontario premjero Bob Rae NDP socialistų vyriausybė skundžiasi, kad jai turbūt nepakaks \$9,7 milijono numatyto biudžetinio deficito. Kanados ministerio pirm. B. Mulronio konservatorių vyriausybė lig šiol ribodavosi metiniu \$30 milijonų deficitu, bet šiemet jos išlaidos jau yra padidėjusios \$4 milijonais. Tokiose aplinkybėse sunku suprasti Kanadai nuostolį nešančius trijų unijų streikus, kai jų nariai turi užtikrintą darbą su gromis pensijomis.

Kanados paštas

Streikų karuselę rugpjūčio 24 d. pradėjo Kanados paštininkų unija, dabar jau turinti 47.000 narių ir apimanti beveik visus tarnautojus, prie jos prijungus laiškanėsių uniją. Paštininkų unija nuo 1967 m. yra turėjusi vienuolika streikų. Didžioji jų dalis įvyko iš Skotijos atvykusio komunisto J. Davidsono vadovybėje. Jis, sujaukęs Kanados pašta, su gera pensija grįžo Skotijon, savo įpėdiniu palikęs Montrealyje gimusį J.C. Parrotą, taip pat linkusį į streikus.

Kanados paštas J.C. Parroto pastangų dėka buvo paskelbtas savitai besitvarkančia valdine bendrove, atnešusia net nedidelį pelną. Jis betgi pasiektas didelių paslaugų pabranginimu ir nemažos jų dalies atidavimu privačioms kurjerių grupėms. J.C. Parrotui yra būdingas polinkis uždelsti

Džiaugsmo ir padėkos šventė

(Atkelta iš 1-mo psl.)

daugiau papildė visas puošmenas.

Pirmininkė įžanginiame žodyje padėkojo Vakarams ir visiems išievojys veikėjams per 50 metų sukūrusiems tautinio išlikimo židinius. Pristatė svečius: Lietuvos gen. konsulą H. Lapą, Islandijos konsulą Jansoną, vyskupą bei kitataučių atstovus. Pakviestas gen. konsulas H. Lapas į susirinkusius tarė: "Susirinkome pasidžiaugti laisva, nepriklausoma Lietuva". Tie žodžiai sukėlė griaus-

mingas ovacijas. Po to trumpai kalbėjo Islandijos konsulas, vysk. P. Baltakis, OFM, KLB krašto valdybos pirm. J. Krištolaitis, pakvietęs atstojimu prisiminti visus mirusius veikėjus. Žodį tarė Kanados lietuvių jaunimo s-gos pirm. L. Garbaliuskas; pilietybės ministrė E. Ziembra sveikino savo ir premjero Bob Rae vardu; Toronto miestui atstovavę T. O'Donohue ir Ch. Korwin-Kuczynski kartu su visais pasidžiaugė Lietuvos laisvę; sveikinimų susilaukė iš kroatų ir rumunų atstovų; buvo pristatyti čia dalyvavę čekai ir vengrai.

Iškilmingoji dalis buvo baigta ne taip jau dažnai pasitaikančia muzikinio meno valandėle. Scenoje pasirodė pianistė Leokadija Kanovičienė, smuikininkas Atis Bankas ir čelistas Simon Fryer. Susikaupti gausi publika su pasigėrėjimu išklaušė L. van Beethoveno, Fr. Smetanos ir kt. kompozitorių kūrinių ištraukas, kurios gražiai ir prasmingai užsklandė šią džiaugsmo šventę. Tautos himnas, pasipylę tautinių spalvų balionai ir šampano taurių pakėlimas visus dalyvius sujungė draugiškam pabendravimui. S.

Vilniaus miesto meras dr. ARŪNAS ŠTARAS (dešinėje) su lietuvių bičiuliu TONY O'DONOHUE — miesto valdybos nariu ir jo žmona ALDONA Toronto rotušėje tarptautinio miesto suvažiavimo metu 1991 m. rugpjūčio 26 d.

skelbtan streikan geriausiu atveju tegalėtų įsijungti 110.000 narių, o įsijungė tik apie 70.000. Kiti pro unijos piketuotojus eina dirbti, nekreipdami dėmesio į kerštingus grasinimus. D. Beano paskelbtas streikas suskaldė unijos narius ir tapo politine kova su ministerio pirm. B. Mulronio konservatorių vyriausybe, kurios populiarumas yra nukritęs iki 12%. Streikuotojai stabdo orausčių ir muitinių darbų, grūdų pardavimą ir naujo derliaus priėmimą, dalių pristatymą automobilių gamykloms. Kanados vyriausybė streiką bandys užbaigti parlamento priimtu streikininkų grąžinimu į darbą, bet tokio žingsnio nesutinka remti politinės naudos siekiančios opozicinės partijos.

Toronto TTC

Toronto viešojo susisiekimo TTC bendrovės pasiūlytą atlyginimų padidinimą 4,95% ir 4,75% dvejų metų laikotarpyje jau buvo priėmus unijos vadas Ray Hutchinson. Vairuotojų

valandinis atlyginimas būtų pakilęs nuo \$18,34 iki \$20,16. Tačiau šį provizorinį susitarimą 3.783:2.964 balsų santykiu atmetė 80% balsavime dalyvavusių unijos narių. Jie nenori, kad būtų įsileisti tik dalį laiko dirbantys pagalbininkai. Unijos nariams labiau patinka tokį darbą atlikti patiems ir už jį gauti antvalandžius, gerokai padidinančius metinį uždarbį.

Staugus TTC unijos streikas atnešė eismo chaosą. Mat viešoju TTC susisiekimu naudavosi apie 700.000 darban vykstančių ir iš jo grįžtančių torontiečių. Didžiausiam Kanados miestui reikia nedelsiant atstatyti streiko nutrauktą viešąjį TTC susisiekimą. Tai gali padaryti streikuotojus darban grąžinantis Ontario parlamento įsakymas, bet toks žingsnis yra galvosūkis unijų remiamai Ontario premjero Bob Rae NDP socialistų vyriausybei, atidėliojančiai skubų sprendimą. V. Kst.

Kanados lietuvių bendruomenės žinios

Aukos gautos nuo birželio 1 d. iki rugsėjo 10 d.

Pagalbos Lietuvai vajui: \$10.000 — S. E. Pusvasškiai; **\$2.000** — M. Gaputyte; **\$1.800** — H. Šiaurys; **\$1.500** — K. Lukošius; **\$1.000** — a. J. Zurlio 10 metų mirties atminimui žmona M. Gimzauskienė; **\$500** — K. K. Stankai, A. D. Jankūnai, Lietuvių tautodailės instituto Toronto skyrius; **\$400** — J. Jakienė; **\$300** — A. Žilėnas, J. Rimšaitė; **\$250** — Mažosios Lietuvos moterų draugija, J. Lelis, M. Stankaitienė, J. Tamulionis; **\$150** — A. Vinčevičienė.

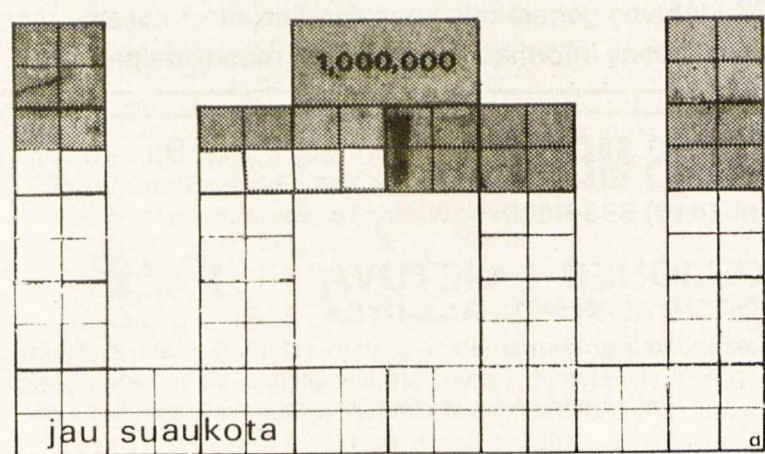
\$100 — A. Kynas, a. V. Perkauskas atminimui O. Kudžmienė, S. Čeponienė, O. J. Petrūnai, J. Jurgutis, G. B. Trinka, L. D. Gutauskai, a. R. Klevo 10 metų mirties atminimui L. E. Klevai; **\$50** — O. S. Žvirbliai, A. Žulys, S. Stanevičius, S. Domeikienė, S. Jaskus, P. Gluoksnys, E. Petrus; **\$30** — a. A. Patamsienės atminimui A. Erstikaitis; **\$25** — a. A. M. Chainausko atminimui L. P. Henningai, a. A. C. Choromanskio atminimui A. Žemaitis; **\$20** — a. A. C. Choromanskio atminimui F. V. Venskėvičiai, a. a. V. Žuko atminimui F. V. Venskėvičiai, A. Prunskas, A. Deksnienė; **\$10** — K. Deimantas.

A. a. M. Meškauskas atminimui: **\$100** — K. L. Meškauskai; **\$57** — K. V. L. Meškauskai; **\$50** — S. S. Raksėiai; **\$30** — M. J. Gimzauskai; **\$25** — G. J. Stanaičiai, V. Stanaičienė, J. Otto; a. a. I. Vainausko atminimui: **\$210** — V. Diršė; **\$63** — KLKM draugijos Delhi skyrius; **\$10** — P. Vežauskas, S. Beržinis, A. Klemienė, B. Gudinskas, J. Jocas, V. Čiuprinskas, A. Martinkėvičius, K. Ratavičius, L. Namūra, A. Kairys, J. Venčius, J. Vitas, J. Jauneika, M. Mickevičienė.

KLB krašto valdybos veiklai: \$100 — J. Tamulionis; **\$60** — S. Fredas. Montreale LB apylinkės valdyba prisunė **\$650** solidarumo mokesčių; Wasaga-Stayner LB apylinkės valdyba — **\$300**.

Visiems aukojusiems Lietuvos reikalams ir KLB krašto valdybos veiklai paremti nuoširdus aciu! Inf.

MILIJONAS DOLERIŲ LIETUVAI

Čekius rašyti: Kanados lietuvių bendruomenė — PLV Aukos siųsti: Pagalbos Lietuvai vajus (PLV), 1011 College Street, Toronto, Ontario M6H 1A8 Canada.

“Nuėjau nelengvą kelią...”

Vilniaus universiteto rektoriui profesorui daktarui JONUI KUBILIUI sulaukus 70 metų ir perdavusiam rektoriaus skeptrą įpėdiniui

PROF. STASYS VAITEKŪNAS,

Vilnius

Gerokai daugiau nei prieš porą metų, vasario pачіame viduryje, dulkiant šaltokam žiemės lietuvių vykmę į Raseinius. Čia, trečiadienio popietę prie atnaujinto V. Grybo paminklo Žemaičiui, turėjo būti pašventinta ir iškilmingai iškelta pirmą kartą po daugelio metų trispalvė Lietuvos vėliava.

Buvo ir kita proga — raseiniečiai ir radviliškiečiai Joną Kubilių, akademiką, Vilniaus universiteto rektorių, pasiūlė kandidatų į Sov. Sąjungos liaudies deputatus. Siūlė tikėdamiesi, kad toks principingas žmogus kaip Universiteto rektorius sugebės ne tik atstovauti savo apygardos rinkėjams, bet ir ginti visos Lietuvos reikalus.

Rinkiminiame vajuje

Kultūros namų salėje buvo pilna sąjūdiečių sukvietusių žmonių. Jie susirinko nepaisydami valdžios raginimų remti kitą kandidatą — tuometinį ministerių tarybos pirmininką (Vyta. Sakalauską, Red.). Daug ką darė ta valdžia; rinkiminėje apygardoje daug kur blokuodavo informaciją apie būsimą susitikimą. Ministerio pirmininko patikėtiniai, šiaip jau lyg ir galingi vyrai, užsiimdavo gal tik miesčioniško lygio paskalomis apie Rektorių. Pasinaudojo net Jonavos “Azoto” avarija — uždraudė susitikimus su rinkėjais net ten, kur nebuvo jokio reikalo. Tie draudimai, paskalos ir pažadai tik apnuogino ir parodė ano meto valdžios silpnumą bei jos norą bet kokia kaina išsilaikyti kėdėje.

Tada salėje buvo galima justi ir matyti pačių susirinkusiųjų atgimimą, jų didelę vilį, kuri buvo susieta ir su Lietuvos mokyklų Mokykla, lietuviškosios dvasios ir mokslo židiniu — Vilniaus universitetu. Centrinėje miesto aikštėje vėliavos iškėlimo iškilnėje pasakęs drąsiai ir bekompromisinę kalbą, dalyvavęs už Lietuvos nepriklausomybę kritusiųjų pagerbime kapinėse, dabar akademikas Jonas Kubilius atsakinėjo į susirinkusiųjų klausimus. Ir ne tik atsakinė-

jo. Savo atsakymais jis ragino, drąsino ir kvietė nusimesti pagaliau baimės ir netikrumo šarvą, pakilti už žmoniškumo idealus, saugoti ir puoselėti Dubysos bei Nemuno kraštą, be šūkių, be triukšmo kurti Lietuvą žemaitišku užsispyrimu, išmintimi ir darbštumu.

Mokyklinės dienos

Darbštumo ir užsispyrimo prirėikė pirmiausia — besimokant Rudkiškių pradžios mokykloje, o vėliau ir Eržvilko progimnazijoje, netoli nuo gimtojo Fermų kaimo, kur tebesruvena Šaltuosios upelės su sielvoto snaudžiančiomis lydekėmis, kur auga ažuolas, pasodintas Jonuko gimimui priminti, kur žydi ir veda vaisius tėvų sodintos obelys (tėvai, užbaigę gyvenimo kelią, ilsisi Eržvilko kapinėse).

Tėvai tada ruošėsi vyriausiąjį sūnų Joną palikti “prie žemės”, bet, pastebėję sūnaus darbštumą, atkaklumą siekiant mokslo, o dar ir mokytojų pakalbinti, — ryžosi leisti ir toliau į mokslius. Taip prasidėjo gimnazijos mokslai Eržvilke. Čia jis baigė 3 klases, vėliau mokėsi Raseiniuose. Be maito, tėvai dažnai duodavo dar ir po 5 litus mėnesiui. Per visus mokymosi metus Jonukas buvo pirmuoju mokiniu klasėje, bet tai nerėiškia, kad visada pažymėjime būdavo penketai.

Karą ir pokario metų kartų brandą greitino Lietuvai skaudūs įvykiai ir aplinkybės. Rodos pačiame ore, kiekvienoje sodžiaus troboje ar miesto rūmų tvyrotoje ta sunkiai nusakoma netikrumo, įtarumo, o dažnai pavojaus nuojauta. Ir nebuvo ji be pagrindo.

Tuo metu (1944/45 m.m.) Eržvilko gimnazijoje matematikos ir chemijos mokė jaunas mokytojas, pats dar neseniai buvęs gimnazistu, Jonas Kubilius. Jau tada gimnazijoje veikė rezistencinis pagrindis, buvo stiprios laisvės ir nepriklausomos Lietuvos atstatymo nuotaikos. Vėliau pasipriešinimo kovoje krito ne vienas mokslo draugas, ne vienas mokytojas ir kaimynas pro užkaltus gyvulinių vagonų langus pamatė plačią šalį, “kur taip gera žmogui ir jauku”.

Tame Lietuvai nepaskelbtame kare vienaip ar kitaip dalyvavo ir ūkininkai. Kubiliui, jų sūnūs, iš kurių Juozas buvo nuteistas 25 metams, Bronius pašalintas iš universiteto, o Antanas su motina Petronėle Kubiliene atsidūrė Krasnojarsko krašte. Tada ir prireikė pirmiausia išminties bei

Studentų folklorinis ansamblis, pasirengęs atlikti programą Vilniaus universiteto kieme

diplomatinės išlanki, išsaugoti tėvų ir mokytojų perduotai dvasiai.

Į aukštuosius mokslus

1940 m. Jonas Kubilius įstoja į Vilniaus universitetą. Traukė Joną daugelis dalykų: literatūra, lotynų kalba. Dar vaikystėje pats pasidirbo detektorin, vėliau lempinį radijo aparatą. Stodamas į universitetą, pasirinko matematiką. Tada turbūt niekas nebūtų pranašavęs, kad smulkaus kūno sudėjimo, užsispyręs pirmakursis iš Žemaitijos jau surišo savo gyvenimą su Universiteto sienomis ir jo dvasia, kad matematika išgarsins kaip mokslininką, o Lietuvoje ir pasaulyje Vilniaus universiteto vardas bus tapatus jo rektoriaus Jono Kubiliaus vardui.

Priežastimi, paskatinusia pasirinkti matematiką, buvo lyg ir atsitiktinumas. Bet filosofai sako, kad daug atsitiktinųjų gali tapti ir dėsningumu. Tas atsitiktinumas buvo... klaida “Šviesos kelių” žurnale, paskelbusiame Pierre Fermat didžiąją problemą. Vasarą, ganydamas tėvo gyvulius, tada dar gimnazistas, Jonas išsprendžia uždavinį, kurio neišsprendė žymiausi pasaulio mokslininkai. Vėliau paaiškėjo, kad uždavinys buvo klaida, bet ta klaida patraukė į tikrąjį fantastiškai beribį, kerintį matematikos pasaulį. Ir tik tas tuos kerus gali pajusti, kas kada nors iš tikrųjų buvo praveręs duris bei įžengęs į tą pasaulį, kuriame fantazija, abstrakcijos, o gal ir avantiūros paklūsta griežtai logikai, savitėmis dėsniams, kurių atskleidimas sudaro daugelio mokslo ir technikos naujovių, pažangos pagrindą.

Vėliau, prisiminęs gimnazijos metus, Jonas Kubilius savo autobiografijoje rašys: “Po metų jau išmokau visą mokyklinę matematiką... o mokytojas dažnai pavesdavo man vietoj jo išdėstyti naują medžiagą mano bendraklasiams”.

Į matematikos pasaulį

Universitete Jonas Kubilius susidomėjo skaičių teorija ir

Optical Studio

OPTIKAS R. SCHMID

1586 Bloor Street West,
Toronto, Ont. M6P 1A7
(Prieš Lietuvius namus)

Telefonas 535-6252

Greitas patarnavimas, neaukštos kainos. Gaunami kontakto lęšiai (contact lenses).

LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS

atstatymo proga
visus lietuvius sveikina -

Tel.: (416) 769-0631

FAX: (416) 769-0586

2696 St. Clair Ave. W., Toronto, Ontario M6N 1M2

Tel.: (416) 762-2861

FAX: (416) 769-0586

Raudonoji tvirtovė Amerikos pašonėje

Turistiniai vienos savaitės įspūdžiai iš dar besilaikančios komunizmo tvirtovės Kuboje

STASYS DALIUS

(Tęsinys iš praėjusio nr.)

Propagandinis vadovas

Iš viešbučio kasdien rengiamos ekskursijos į sostinę Havaną, cukrinių nendrių rajonus ar kitas aplinkines vietas. Turi tik susidaryti bent kelių žmonių grupė, kad galėtų norimom vieton važti. Už šias papildomas ekskursijas reikia mokėti doleriais.

Į Havanos miestą ekskursiją sudaro iš visų viešbučių ir pravažiudamas autobusas su senais turistais. Mudu irgi užsirašėm ir turėjom apmokėti kelionę iš vakaro, o sekanti rytą jau laukėme atvykstančio autobuso. Kartu vyksta dar trys keleiviai, o atvažiavusiam autobuse dar keletas. Susidūrė apie 10 turistų grupę.

Autobusan įsėdus, mums prisistato angliška kalba vadovas, kuris keliauja kartu. Jaunas vyras, kaip vėliau iš jo pasakojimų susidarėm įspūdį, komunistinio auklėjimo produktas, kuris tą sistemą iškelia kaip geriausią Kubai ir rodo didelį pasididžiavimą šia santvarka. Tačiau, pasakodamas apie kraštą ir ekonomiką bei Havanos miestą, pastebi, kad didelių pirminių tame mieste nerasiame, nes nėra departamentinių krautuvių ir didelio prekių pasirinkimo. Žmonėms reikalingų dalykų krautuves pakankamai turi, o be prabangos dalykų gali apsieiti.

Pro autobusą langą

Važiuojam asfaltuotu keliu, kuris tarpais dviejų linijų, o kartais keturių. Iki Havanos miesto yra 130 km kelio. Pakelė labai įvairios, nes kelias veda pajūriu. Dešinėje pusėje visą laiką matyti mėlynuojanti jūra, o kairėje — krūmokšniai, krūmais bei žolėmis apaugę laukai. Matyti pompos, kurios siurbia naftą iš žemės gelmių. Šios pompos nusistėsia beveik visą kelią iki Havanos. Vietomis net tirštai viena prie kitos pastatytos lingvoj. Vadovo aiškinimu, Kuba turi savo naftą, bet kraštui neužtenka, reikia importuoti daugiausia iš Rusijos. Pakelėje matėme tūkstančius tokių pompu, bet ne visos dirbo — didelė dalis neveikė. Atrodo, šaltiniai nėra gausūs, reikia laukti, kol prisipilds ir gali vėl pompuoti.

Pasiekiam Matanzas miestą, turintį 40.000 gyventojų. Tai svarbus uostas, nes Matanzas įlanka yra iki 600 metrų gylio — čia gali įplaukti didieji tanklaiviai, nors pati įlanka yra

“Dievas teikia mums meilę,
kad mylėtume tą, kurį
Jis mums duoda”

**The
Loughheed & Barnard**
seimos ir tarnautojai

“Žmonės, kurie atjaučia kitus”

Sudbury, Ontario

neplati. Miestas labai išsiplėtęs pagal giliai įsirežusią įlanką į salą. Važiuojame per miesto gatves, kur iš abiejų pusių matyti seni namai — apieisti, aptriušę, nedažyti. Gatvių grindinys irgi išdažytas, duobėtas. Šiuo keliu vyksta stiprus sunkvežimių judėjimas.

Išvažiavus iš Matanza miesto, kelias pasidaro kalnuotas. Arčiau pajūrio vis matosi daug naftos pompu. Privažiuojam aukštą tiltą, permastą per didelį slėnį. Čia sustojam pakelėje esančiame restorane, kur gauname nusipirkti gėrimų ir kojas pamankštinti. Nuo šios aukštos ir tilto platus reginys į tolumą nusitęsiantį slėnį. Vadovas aiškina, kad šis slėnis yra turtingas žemės ūkiu, kur auginama daug produktų. Mat Kuba yra cukrinių nendrių kraštas, kur jų ūkiai apima 50% visos dirbamos žemės. Buvo iki šiol didžiausia pasaulyje cukraus eksportuotoja, nes pagamindavo iš nendrių per 5 mil. tonų. Taip pat užaugina labai daug geros rūšies tabako. Kiti žemės produktai — bananai, abrikosai, citrininiai vaisiai, kakava ir kava puikiai uždera šiame slėnyje. Žvelgiant nuo tilto, slėnyje matosi daug medžių ir žalumynų, kurie paskendę lengvame rytmečio ruke. Šis tiltas skiria Matanza ir Havana provincijas. Jį pervažiavę netrukus pasiekiam Havanos miestą.

Rašytojo muziejuje

Prieš įvažiuodami į Havanos miestą, pirmiausia aplankome Hemingway namus, kur Nobelio literatūros premiją gavęs rašytojas ilgus metus gyveno ir kūrė. Namai stovi aukštomis, apsupti medžių ir žalumynų. Iš ten gražus vaizdas į Havanos miestą. Rašytojas buvo turtingas ir prabangiai gyveno. Namas pilnas suvenyrų iš jo kelionių ir medžioklių. Ant sienų iškamšos elnių, buivolų ir kitų žvėrių, kuriuos jis sumedžiojo. Kambariuose visi daiktai palikti, kaip rašytojo buvo išdėstyti.

Į muziejiaus vidų neleidžiama įeiti, tik per praviras duris ir langus gali matyti vidaus įrengimą bei baldus. Kamba-

riuose daug knygų su spintomis. Miegamajame prie lovos staliuko tebėra paskleisti žurnalai. Rašomoji mašinėlė pastatyta aukštai, nes rašytojas dirbdavo stacijas. Prie lovos tebestovi palikti jo akiniai ir kitos smulkmenos. Eidamas aplink didžiulį namą, pro pravirus langus gali stebėti vidaus įrengimą. Namo viduje sėdi muziejaus sargai. Muziejuje lanko daug ekskursijų. Kartais sunkoka prie norimo lango priėti per žmonių susigrūdimą.

Atskiras namukas-bokštas, kur rašytojas pirmame aukšte laikė 50 kačių, antrame aukšte — ginklus ir žvejybos įrankius, o trečiame aukšte kartais rąšdavo. Dabar kačių nebėra, ir turistams leidžiama per visus aukštus vaikščioti. Prie namo — didžiulis maudymosi baseinas (dabar be vandens) ir toliau — dideliame laivui pastogė. Prie baseino jo keturių šunų kapai su antkapiais ir užrašais ant jų: Linda, Neron, Black, Negrita.

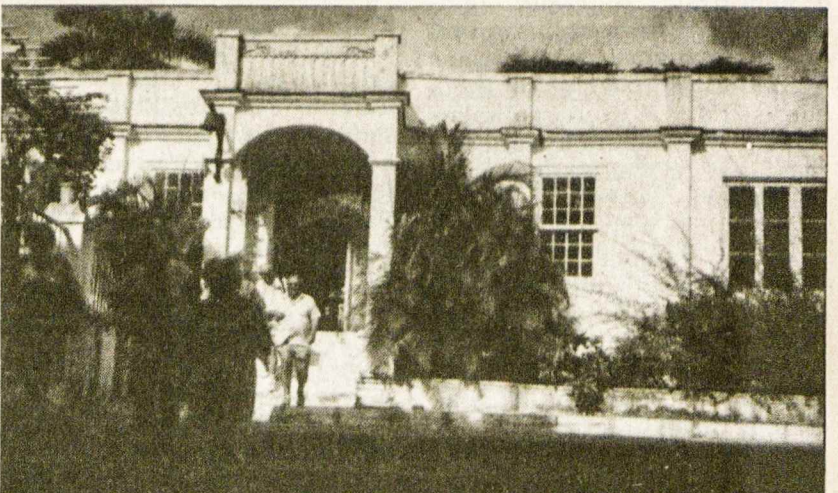
Dar kitas mažesnis namukas šalia skirtas svečiams ir jo vaikams, kai jį lankydavo. Ap link namus daug žydinčių gėlių bei žalumynų, kurie gražiai prižiūrimi.

Apšepę namai

Apžiūrėję rašytojo Hemingway namus, važiuojam į Havanos miestą. Gatvėse judėjimas mažas, vos vienas kitas automobilis, daugiausia sunkvežimiai ir kariški autovežimiai.

Pravažiujamos gatvėse namai apšepę, labai reikalingi dažymo. Mūsų keleiviai juokais kreipiasi į vadovą, kad Kuboje labai reikalinga “Painting Ministry”, kuri rūpintųsi vien namų dažymu ir puikiai iš to galėtų pragyventi.

Trumpam sustojam aikštėje, kur pastatytas paminklas revoliucijos didvyriams, kovojusiems prieš ispanus. Važiuijam per revoliucijos aikštę ir pro parlamento rūmus. Po to — pagrindine ilga gatve iki jūros ir į senąjį Havanos miestą. Dabar šie seni kolonijiniai pastatai, rūmai yra atstatomi, restauruojami. Visas rajonas paskelbtas istoriniu. (B.d.)

Amerikiečio rašytojo HEMINGWAY namas Kuboje, kuriame jis rašė savo romanus

JAU GALITE REGISTRUOTIS!

Taip, nes registracijos anketos į VII Pasaulio lietuvių jaunimo kongresą jau yra išsiųstos kiekvieno krašto koordinatoriui.

Greičiau kreipkitės į jį ir užsiregistruokite. Tokiu būdu užsitikrinsite skridimui bei kongreso renginiams vietas ir palengvinsite mums darbą baigiant kongreso rengimą.

VII PLJ kongreso rengimo komitetas

VII PASAULIO LIETUVIŲ JAUNIMO KONGRESO REGISTRACIJOS KOORDINATORIAI

PIETŲ AMERIKOJE

VII PLJ kongreso rengimo komitetas
c/o Adriana Rastauskaitė
VII PLJ kongreso pirmininkė
V. de Oblgado 2702 3 B
(1428) Buenos Aires, Argentina
Tel. 1-786-8321

KANADOJE

VII PLJJ tautos komitetas Kanadoje
c/o Arūnas Pabedinskas
194 Lloyd Manor Road
Etobicoke, Ont. M9B 5K5 Canada
Tel. 416-233-8802

ANGLIJOJE

VII PLJJ tautos komitetas Anglijoje
c/o Vincent O'Brien
66 James Lane
Leyton, London E106 H1 England
Tel. 81-539-6749

JUNGTINĖSE AMERIKOS VALSTYBĖSE

VII PLJJ tautos komitetas JAV-se
c/o Vytautas Kamantas
VII PLJJ tautos komiteto pirm.
1851 Skyview Drive
Sparta, MI 49345 USA
Tel. 616-887-1436

AUSTRALIJOJE

VII PLJJ tautos k-tas Australijoje
c/o Henrikas Antanaitis
4 Robert St., North Baldwyn,
VIC 3104, Australia
Tel. 3-857-7248

VOKIETIJOJE ir EUROPOJE

VII PLJJ tautos k-tas Vokietijoje
c/o Tomas Bartusevičius
Anne-Frank Str.31
5660 Wittlich, Germany
Tel. 6571-4629

VII PLJJ oficiali oro linija

AEROLINEAS ARGENTINAS

Knygų išykla
“SAMOGITIA”
meniška įraš
knygas bei žurnalus
A. Plėnys
3333 Grassfire Cres., Mississauga,
Ont. L4Y 3J8 Tel. (416)625-2412

MEDELIS CONSULTING
1407 Sarcee St. Oshawa, Ont. L1G 4N2

Parūpinam: išskietimus ir vizas jūsų kelionėms į Lietuvą, išskietimus jūsų giminių pasisvečiavimui Kanadoje. Pristatom per porą dienų. Gana greitai parūpinam jiems bilietus; atvykus — draudimą ir pervažimą iš Montrealo. Patvirtinam ar net pakeičiam grįžimo datą.

Automobiliai į Lietuvą
Pigiausios kainos Kanadoje! Pristatom per tris savaites.

Parama giminėms Lietuvoje
Tik doleriais per registruotus bankus! Išmokama per dvi savaites. Kreipkitės į **Stefą ar Algį Medelius**, tel. 1 - 416 - 434-1847, FAX 416 - 728 - 5745. Reikalui esant, atvažiuojam į namus.

Į LIETUVĄ VYKSTANČIŲJŲ ŽINIAI

Sovietų konsulato išduotos vizos NEBEGALIOJA!

Išskietimų NEBEREIKIA!

Lietuvos respublikos vizas Kanados piliečiams išduoda TIK Lietuvos generalinis konsulas Toronte. Vizų anketas ir smulkesnę informaciją gausite per mūsų įstaigą.

ALGIS MEDELIS Kennedy Travel Bureau Ltd.,
296 Queen Street West,
Toronto, Ontario M5V 2A1
Tel. (416) 593-0600

KELIONĖS Į LIETUVĄ
TORONTAS-KOPENHAGA-RYGA
Išskrendam penktadieniais ir grįžtam sekmadieniais, nežiūrint, kaip ilgai viešėjumėt. Parūpinam išskietimus, vizas, apsisistojimo vietą (pagal pageidavimą, viešbutyje arba privačiuose butuose).

DĖMĖSIO! DĖMĖSIO!
1992 metams užsakytos 3 kelionės lankyti šventas vietas — Vilniaus, Kauno, Šiaulių ir Žemaitijos rajonuose. Bus lankomos šventovės, vienuolynai, kapinės, kryžkalniai ir t.t. Visur lydis lietuvių kunigas. Amerikiečiai yra kviečiami prisidėti, sutvarkysim kelionę iš visu JAV miestų.

Teiraukitės jau dabar asmeniškai pas **ALGĮ** ir **STEFĄ MEDELIUS**.

Toronto "Volungės" choristai žygiuoja Vilniaus gatve po koncerto paralamiento rūmuose 1991 metų vasarą. Nuotr. A. Žiziūno

Vasarinis "Į laisvę"

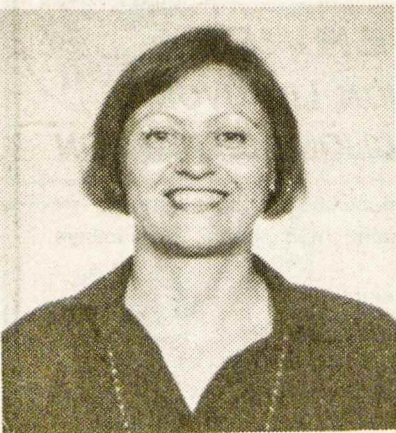
ALFONSAS NAKAS

Bent prabėgomis skaitytoją supažindinsiu su LFB leidžiamo rezistencinės minties ir politikos žurnalo "Į laisvę" (toliau — [L] III (148) numeriu.

Pirmas didelį įspūdį palikęs rašinys — Mykolo Naujokačio 1941 sukilimui besirušiant. Apie autorių, vieną iš pagrindinių sukilimo planuotojų, per dešimtmečius teko ne kartą girdėti, tik neatmenu, kad būčiau skaitęs apie jo klaidas išgyvenimus pačioje raudonojo teroro pradžioje. Reikėtų, kad iš šių 12 "IL" puslapių kas nors parašytų scenarijų filmui, nes tiek daug čia tikros įtampos, tokie ryškūs veikėjai.

Antras įdomus ir autentiškas, nors labai trumpas, 1941-ųjų pavasario atsiminimų skirsnelis — Česlovo Grincevičiaus *Karas! ... / Pirmosios sirenos Kaune*. Iš jo sužinome, kad birželio 22 pirmas oro pavojaus sirenas Kaune paleido kaukti rašinio autorius, pritarus Raudonosios armijos kapitonui, bet prieš karo vadovybės valią. Galima tik įsivaizduoti, kuo tai būtų pasibaigę, jeigu sirenų dar nebūtų reikėję.

Labai patraukli, parašyta gražiu, ramiu stiliumi Liudo Dambrausko ištrauka iš jo atsiminimų knygos "Gyvenimo akimirkos", čia pavadinta *Epilogas*. Veikiausiai tai ir yra minimos knygos epilogas, ar bent pati jo pabaiga. Bene *Pergalėje*, ar gal kuriame kitame Lietuvos žurnale teko skaityti šio autoriaus, Sibiro kankinio, didesnį atsiminimų skirsnį ir skaitant mintimis braidžioti Šiaurės ašigaliu sniegynais, patiriant pažįstamų ir nepažintų tautiečių likimus. Galia, kad "IL" redaktorius tedavė tik du puslapius, o ne 20! Bent gerai, kad "Prologo" įkandin sekė pusantro puslapio Juliano Kelero parašyta "Gyvenimo akimirkų" recenzija. Iš recenzento sužinome, kad tai

LINA ŽILIONYTĖ, Vilniaus universiteto absolventė, gavusi Maryland'o universiteto magistrų laipsnį š.m. birželio mėnesį. Šiuo metu ji dirba Amerikos balso lietuvių redakcijoje. Lina aspirantūrą baigė Maryland'o universiteto Lingvistikos katedroje. Jos mokslinio darbo tema "Lietuvių kalbos refleksyviniai įvardžiai ir veiksmazodžiai N. Chomsky generatyvinės gramatikos šviesoje". Ši, vos prieš kelerius metus įsikūrusi lingvistikos katedra, yra subūrusi daug jaunų kalbininkų iš įvairių pasaulio kraštų — juos visus yra patraukusi N. Chomsky transformacinės gramatikos teorija, kuri per pastaruosius 15-ka metų papildė išsamiomis studijomis apie daugelį pasaulio kalbų. Linos mokslinis vadovas buvo Barcelonos universiteto filologijos mokslų docentas, šiuo metu dirbantis Maryland'o universiteto lingvistikos katedroje, Juan Uriagereka.

1974 metais Lina baigė Alytaus vidurinę mokyklą ir tais pačiais metais įstojo į Vilniaus universiteto filologijos fakultetą, kur studijavo anglų ir vokiečių kalbas bei literatūrą. Vilniaus Alma Mater ji baigė 1979-aisiais. Į JAV emigravo 1985 m.

dvitomis veikalas, 1138 puslapių, išleistas "Vagos" leidyklos Vilniuje ir kad gaunamas Amerikoje "Į laisvę fonde" bei pas platintojus. Apie tokį veikalą kalbant, vėl tenka klausti nejaudintus, raštų galios nesuprantančius išeivijos fondų bei visokių institucijų veikėjus: kada gi pradėsite versti Sibiro kankinių atsiminimus į anglų ir kitas svarbiasias pasaulio kalbas?! Juk trejus brangius metus jau pražiopsote. Už tai teks gailėtis ir atsakyti!

Puikus Zenono Prūso straipsnis "Naujoji pasaulio tvarka" ir *Lietuva*. Tai rašinys apie JAV prez. Bush'o politiką, jo sandėrį su Gorbačiovu, jo pragmatizmą ir cinizmą tautas "laisvinant". Z. Prūsas meistriškai parenka didžiųjų žurnalistų citatas (ši kartą Walterio S. Mossberg). Apstu įtikinančių minčių, kartaus humoro. Labai geri Z. Prūso komentarai.

Na ir pats brangiausias šio "IL" numerio perlas — Juozo Šaltinio *Lietuvos valstybės ekonominis atkūrimas*, ankstesniuose "IL" numeriuose ta tema skelbtų referatų trečiasis tęsinys, pavadintas *Žiūrint į ateitį*.

Pradžioje įtikinamai autorius nuvertina mitą, jog atkurtosioje, "persitvarkiusioje" Sov. Sąjungoje būsianti geriausia pasaulio turgavietė, kurioje Vakarių lobs. Nieko panašaus nebūsią. Po to seka autoriaus įdomūs, reikšmingi patarimai, kaip Lietuvoje tvarkyti informaciją, energetiką, transportą, žemės ūkį, pramonę, kaip svarbu gerinti dirbančiųjų moralę ir per tai ekonomiją. Lietuvoje šis referatas turėtų būti išspausdintas šimtatūkstantiniu tiražu, kad kuo daugiau visų gyvenimo sričių darbuotojų susipažintų.

Tai tiek *man* labiausiai patikusių žurnalo straipsnių. Tai nereiškia, kad kiti beverčiai. Jokių būdu. Kitiems gal suteiks mielių mąstymui apie Lietuvos ateitį trys geri vedamieji. Ir Adolfo Damašio str. *Rezistencijos siekis — valstybinis suverenumas*. Ir Vidmanto Valiūšaičio *Demokratija kaip teisingumo ir socialinės taikos sąlyga*. Arba estų poeto Jaan Kaplinskio *Baltijos kraštai — negyjanči žaidžia sovietų imperijos kune*. Arba Audrio Antanaičio *Keli lietuviško švietimo klausimai*. Arba Meilutės Bartusevičienės kruopščiai surankioti duomenys apie Lietuvos jaunimo buitinį bei troškimus.

Gerų, gražių minčių parankiota iš 23-čio Los Angeles LFB politinių studijų savaitgalio (1991. I. 26-27) paskaitininkų: Stasio Kašausko, Alės Rūtos, Bernardo Brazdžionio, Daliaus Navickaitės, Andrėjaus Giedraitytės ir Jono Žmuidžio.

Baigdamas turiu komentarą Juozo Kojelio straipsniui *Laimėjimas besitraukiant*. Jis kalba apie praeities polit. studijų savaitgalius, vis įdomiai kojeliškai pakomentuodamas, tai pritardamas, tai priekaištaudamas. Pritariamai užsimeina Antano Maceinos *tremtinio* aptartį, pagal kurią visi mes, prieš savo norą priešė išstumti iš gimtojo krašto, esame tapę tremtiniais, o išeivio vardas tinka tik duoneliautojams, atseit išvykėliams patogesnių gyvenimo sąlygų, gerovės ieškojimo tikslu.

Panašiai tremtinį aptardavo bei save tremtiniu laikydavo ir Vytautas Alantas. Dėl to su

"Volungė" gieda Lietuvai

Torontiško choro koncertų Lietuvoje pasiklausius

ZITA KELMICKAITĖ, Vilnius

Metas, kai lietuviai šiaip ar anapus Atlanto buvo savi, artimi tik sapnuose arba svajonėse, regis jau nebegrįš. Dabar, apsilaupusiam, ganėtinai aprikusiam, bet mums vis tiek mielame Vilniaus senamiestyje retą dieną nesutiksi ko iš Čikagos, Filadelfijos, Montrealio... Labinamės, bučiuojamės, pažįstamųjų laimėjimas pasidžiaugiam, pasibėdojam ir linksmai pajuokaujam, kad netrukus — už metų ar kelių savaičių vėl iš už kokio kampo susitiksim. Pavienių žmonių srautas šion ir anon pusėn "balos" dūžia nesusitardomai, tačiau gausesnių lietuvių meno kolektyvų iš už jūros nedažnai pribūva. Tad Toronto "Volungės" choro gastroslės Lietuvoje buvo tikrai laukiamos.

"Mes — Lietuvos vaikai"

Šiame rašinyje neturiu tikslo būti visos koncertinės kelionės Vilnius-Kaunas-Šeduvė-Palanga-Nida metraštininke. Mat po volungiečių pasirodymų Vilniuje jau sekančią dieną drauge su kitais ekspedicijos dalyviais myniau dulketus Gudijoje esančių lietuviškų kaimų — Pelesos, Pavalakės — vieškelius, klebenau dar lietuviškai kalbančių, puikiai džiūkiškai dainuojančių senelių pirkėles. Tų dienų įspūdžiai buvo stiprūs, skirtingi, o tuo pačiu ir graudžiai panašūs. Aš buvau tarp lietuvių be Lietuvos.

Pavalakės kaimo moterys, iki išnaiktų pridavinavusios kelias dešimtis vingriusiu, seniausią dainų, jau rytą vaikėčius į darbą ragino gudiškai... "Volungės" choristai, koncerto metu stebėję puikiai tarena, raiškiai tariamą lietuvišką žodžiu, sugrįžę į Torontą almės angliškai... Tačiau ir senelių, ir jaunų žmonių akyse parašyta: "Mes — Lietuvos vaikai".

Vilniaus šventovėje

Atminty — Vilniaus Šv. Jono šventovės didybė, orūs, maloniai besišypsantys "Volun-

Atsiųsta paminėti

Andrius Norimas, GYVENIMO DULKES. Novelės ir apybraižos. 1991. Išeidlo Literatūros mitytojų talka. Leidinys nr. 2. Spaudė "Draugo" spaustuė, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL. Tiražas 500 egz. Kaina — \$8.

juo ginčydavomės gal prieš 30 ir daugiau metų, kai apie tikrąjį Sibiro tremtinių dalį turėjome tik miglotų žinių. Dabar, kai Sibiro tremtinių kancijos atskleistas su tūkstantais baisių detalių, mums, Antrojo pasaulinio karo išviečintiems vadintis tremtiniais nedera. "Žvejybos ekspursijos" prie Laptevų jūros, dvasinis nualinimas ir mirtis utėlių sugrauztame barako apledujiam gulte, labai skiriasi nuo darbo JAV fabrike ar braižykloj, moderniausių automobilių važinėjantį ir teatrus ir bibliotekas dvasinio peno ieškoti. Jeigu nebūtų Sibiro, tuomet — taip, aš esu tremtinys, bet dabar jokie filosofai manęs neprivers niekinti švento tremtinio vardo.

gės" choristai, prieš koncertą dalinantys puikiai parengtą ir išleistą savo repertuaro programą. Ir pirmieji tikro įkvėpimo, dar nesutramdyto jaudulio garsai... Didžiausią įspūdį darė choristų susiklausymas, susikaupimas, atsidavimas dainuojamai dainai, jautrus klusnumas mažiausiam dirigentės D. Viskontienės mostui. Tai ne tik choro meno vadovė, bet ir tikra valdovė. Jos temperamentas, valingas ir labai raiškus mostas su kiekvienu nauju kūrinium atskleidavo vis kitokias choro savybes: subtilų, natūralų, minkštą frazavimą, gerą dinamikos bei muzikos dramaturgijos pajautimą. Na, o atskirų choro grupių (vyrų, moterų) pasirodymai byrėjo apie jų pajėgumą, individualumą.

Greito tempo kūriniais ši koncertų salė nėra dėkinga. Didelis aidas nusinešė ir su trikdė F. Bajoro "Tu vyšnela" precizišką lengvumą. Tuo tarpu, ramūs, iškilmingi kūriniai įgijo papildomą atspalvį — erdvės, masyvumo: "Šventa žemė" (muz. J. Govedas, ž. P. Lemberto), "Iš tavo rankos" (muz. J. Govedo, ž. B. Brazdžionio), "Nemunas atves" (muz. Z. Venckaus, ž. D. Urnevičiūtės).

Per visą koncertą "Volungė" išlaikė stebėtiną rimtį ir nedirbtinį orumą. Net ir dainose, galėjusiose kaipmat tapti sentimentaliosiomis ir lietuviškai verksmingomis ("Tau sesute" — harm. J. Govedo, ž. P. Lemberto), ar perdėm valiūriškomis ("Sakė mane šokią" — harm. J. Govedo) buvo išlaikytas saiko jausmas ir geras meninis skonis.

Pirmą kartą matėmės ir su solistais — Anita Pakalniškyte-Puodžiūniene ir Jonu Vaskevičium. Po koncerto profesorius L. Abarius nuosirdžiai džiugavo, kad taip meniškai ir jautriai jo dainų "Saldus alus", "Jau saulutė leidos" niekas, išskyrus J. Vaskevičių, nėra atlikęs. Artistiško, natūralaus A. Pakalniškės-Puodžiūnienės dainavimo norėtusi išgirsti atskirame recitalyje Vilniuje.

Na ir paskutiniai žodžiai

LITUANUS The Lithuanian Quarterly, 1991 Volume 37, Nr. 3. Editor of this issue: Jonas Zdanys. Yale University.

LITUANISTICA, 1990, nr. 4. Lietuvos mokslų akademijos leidinys. Redaktorės — A. Balkevičienė, D. Putelienė, S. Skėbienė, J. Jakubauskienė. Tiražas — 1210 egz. Spausdino "Vilties" spaustuė Vilniuje. Sutekta nemažai originalios liuanistinės medžiagos iš įvairių sričių. Tarp daugelio straipsnių pažymėtini bent du išeivijos mokslinių darbuotojų, būtent dr. Rasos Mažeikaitės — apie popiežių bandymus reguliuoti prekybą su Pabaltijo pagonimis ir Vinco Natkevičiaus — "Grozio problema Jono Girnaušo estetikoj".

JOURNAL OF BALTIC STUDIES, volume XXI, number 4, Winter 1990. Baltistikos studijų draugijos AABS leidinys. Iš lietuvių jame rašo: Audronė B. Willeke apie Vydūno dramas, R. Šilbajoris recenzuoja leidinį "Literatūra in Exile" (John Glad). A. Dundzila vertina M. Gimbutienės veikalą "The Language of the Goddess".

apie labai svarbų asmenį, bet kurio muziko pasirodymuose — koncertmeisterį "Volungė" turi retą pavyzdį: ir kompozitorių, ir koncertmeisterį vienaime asmenyje. Tegaliu pasakyti, kad nedažnai kur tenka girdėti puikiai grojantį, girdintį, dainuojantį ir klausantį koncertmeisterį — Joną Govedą.

Tai mano asmeniškai įspūdišiai, o kad neatrodyčiau šališka ar pataikaujanti, pateikiu keletą kitų klausytojų nuomonių.

PROF. KONRADAS KAVECKAS: Pirmiausia džiaugiuosi, kad "Volungė" gieda jau 20 metų. Tik pažvelkim į programą — koks platus, įdomus repertuaras! Tiesiogis paperka jų nuosirdumas. Tai gyvas, jaunatviškas vienminčių sambūris. Šitas choras — gerame kelyje. Į jį turėtų atkreipti dėmesį ne tik išeivijos lietuviai.

Šitą lietuviškos dainos židinį reikia visom jėgom palaikyti. Įdomu buvo pažinti J. Govedą — kompozitorių. Jis — talentingas vyras. Aš jiems visiems linkiu didelės ištvermės ir laimės.

KOMPOZ. ANATOLIJUS LAPINSKAS: Kai žiūriu į tuos lietuvių atidavusius žmones, ar įmanoma dar ką analizuoti, narstyti? Reikia tik didžiulius, kad tokių pasišventusių dar esama. Juk jie dar nepasikendę amerikozmo jūroje!

Malonu jausti, kad tarp kompozitorių J. Govedo ir choro vyrauja supratimas, minties bendrumas, savitarpio ryšys. Regi, kad jie vienas kitam reikalingi, ir tuomet J. Govedo muzika įtikina chorą. Kai kas gali sakyti, jog tai tradicinė muzika. O kam reikia verstis per galvą? Jeigu jaučiame, kad gera muzika, tai ir gerai. J. Govedas jaučia šito choro specifiką, žino jo poreikius. Gal dėl to viskas ir skamba taip natūraliai.

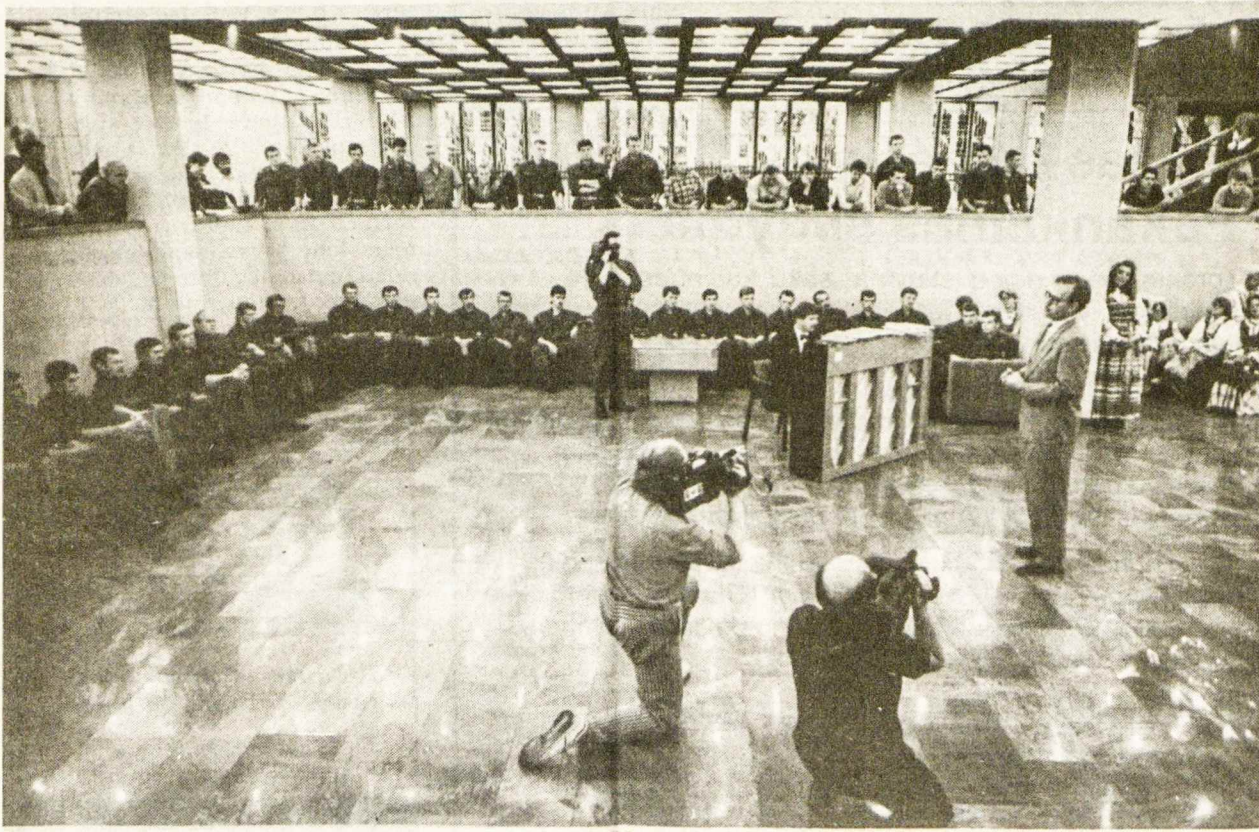
Džiaukimės tais dainuojančiais ir kuo galim — padėkim.

KUN. EDMUNDAS ATKOČIŪNAS. Pirmiausia mes esame "Volungė" dėkingi, kad užsuko į mūsų gražią, bet vis dėlto atkampią vietą. Mano paraipios žmonės dar ilgai dalijosi įspūdžiais po pamaldų, miestų. Choristų didžiulės pastangos, entuziazmas, kurį matai, ir mus gaivina.

Buvo laikas, kad jie iš mūsų stiprybės sėmėsi, o dabar jų viltis, tikėjimas mus uždega. Po jų giedojimo Nidos šventovėje visi atėjusieji pasidarė geresni, švaresni toje vangų poilsiautojų jūroje. "Volungė" tą vakarą buvo tautą vieningą, koncentruojantį jėgą. Ir tuomet atrodė — Lietuva neišskiriama.

P.S. Visos salės, kur koncertavo "Volungė", buvo pilnutėlės. Sėkmingai savo nelengvas pareigas atliko ir lietuviško "kruizo" šefas Rimantas Zdanavičius. Jis sugebėjo neutralizuoti uliuosius lietuvių giminačius nuo choristų, tuo palengvindamas ir jų, ir Daliaus Viskontienės užduotį.

Giedok, "Volungė", ne tik prieš lietų, bet ir visada! Tegul garsas apie gerai giedančius lietuvių sklinda toli toli. O į Lietuvą dabar dažniau parlek!

Lietuvos parlamento rūmuose Vilniuje, kur torontiški "Volungės" choras 1991 m. vasarą koncertavo drąsiai. Nuotr. A. Žiziūno

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

JAV lietuvių fondo valdyba Čikagoje įvykusiame posėdyje patvirtino Lietuvos operos solistų Irenos Milkevičiūtės, Virgilijaus Noreikos ir jiems akompanavusios pianistės Gražinos Rucytės-Landsbergienės septynių koncertų apyskaitą. Juos ši pavasarį didžiojoje JAV lietuvių kolonijoje surengė vietiniai LF igaliotiniai, talkinami JAV LB apylinkių valdybų ar kitų lietuvių. Visi šių menininkų koncertai, rengti JAV lietuvių fondo vardu, davė pelno. Be to, jų metu fondo kapitalui padidinti buvo surinkta \$12.000. Valdyba nutarė iš gauto koncertų pelno \$1.300 paskirti Krivinojo sekmadienio aukų paminklui Vilniuje, \$2.000 — Lietuvos pasiuntinybei Vašingtone, \$1.000 — Lietuvos konsulatui Čikagoje. Dalis pelno palikta finansuoti kultūriniam ateities renginiams.

XXXVIII-ji Europos lietuvių studijų savaitė, surengta liepos 28 — rugpjūčio 4 d.d. Vasario 16 gimnazijoje Hiutenfelde, Vokietijoje, susilaukė 180 dalyvių iš 20 valstybių: iš Vokietijos — 81, iš Lietuvos — 35, iš JAV — 21, iš Šveicarijos — 4. Iš kitų valstybių buvo atvykę mažesnis dalyvių skaičius. Savaitė pradėta liepos 28, sekmadienį, susipažinimo vakaru. Oficialus jos atidarymas įvyko liepos 29, pirmadienį. Įvadinį žodį rengiųjų vardu tarė moderatorius dr. Kęstutis Girmius. Negalėjusio atvykti Lietuvos ministerio pirm. Gedimino Vagnoriaus vardu sveikino jo patarėjas Aleksandras Bačiaronas. Į sveikinimus įsijungė PLB valdybos pirm. prof. dr. Vytautas Bieliauskas ir VLIO vicepirm. inž. Pilypas Narutis. Savaitės metu paskaitas skaitė: Artūras Hermanas — "Rytprisių gyventojai Lietuvoje 1945-48 m.", dr. Kęstutis Girmius — "Politinis įsipareigojimas", kun. prof. dr. Paulius Rabikauskas, SJ, — "Iš Lietuvos įėjusių istorijos", Vincas Bartusevičius — "Vokietijos politika Lietuvos atžvilgiu", Lietuvos sąjūdžio tarybos pirm. Juozas Tumelis — "Lietuvos kultūros istorija", Lietuvos užsienio reikalų ministerio pavaduotojas Valdemaras Katkus — "Baltijos sąjunga kaip nepriklausomybės ir saugumo garantija", dr. Jonas Norkaitis — "Ketetas ekonominių Lietuvos problemų užsienio perspektyvoje", Lietuvos aukščiausiosios tarybos atstovas prof. Kęstutis Glaveckas — Lietuvos kelias į laisvą rinką", Vasario 16 gimnazijos direktorius Andrius Šnitas — "Išeivijos jaunimo švietimo problemos", Lietuvos švietimo ir kultūros ministeris Darius Kuolys — "Švietimas Lietuvoje ir užsienyje".

Idomios buvo vienintelės svarstytos Lietuvos koalicinės vyriausybės klausimu. Joms vadovavo moderatorius dr. K. Girmius, o savo mintis dėstė dabartiniai Lietuvos politikai — V. Katkus, D. Kuolys, J. V. Paleckis, A. Račas ir J. Tumelis. Diskusijose paaiskėjo, kad koalicija neturėtų atramos Aukščiausiojoje taryboje ir kad jei sudaryti nėra stiprių partijų. Be to, dabartinė vyriausybė darbą atlieka geriau nei buvo tikėtasi. Tradicinė "Tėvynės valandėlė" rugpjūčio 2, penktadienį, pradėta savaitės kapelio kun. prof. dr. Jono Juraičio atnaušintomis Mišiomis už Medininkuose nužudytus septynis lietuvius, priminė liūdesio vakarą "Romuvos" plies bokšte tada jau iki pusės stiebo buvo nuleista Lietuvos vėliava. Apie laisvės kovą ir naujas aukas kalbėjo J. Tumelis ir dr. K. Girmius. Klaidėdžių kaimiška "Žvelsos" kapelė, pagerbdama žuvusiųjų atminimą, atsisakė linksmos muzikos. Skambėjo tik liūdningos dainos, visų sugiedotas Tautos himnas ir "Lietuva brangi". Rugpjūčio 4, sekmadienį, savaitės dalyviai paminėjo 1941 m. sukilimo penkiasdešimtmetį. Iškilmingas Mišias mažoje Hiutenfelde šventovėje koncertavo vysk. Antanas Deksnys, prel. dr. Paulius Jatulis, kun. dr. Jonas Juraitis, kun. Petras Girčius, kun. Edis Putrimas ir kun. Jonas Dėdinas. Po pamaldų to sukilimo dalyvis inž. Pilypas Narutis skaitė paskaitą "Sukilimas be šūvio". Baiginiame koncerte programą atliko mezzo-sopranas Violeta Hermanaitė-Sarach iš Miuncheno ir tenoras Gintaras Vyšniauskas iš Vilniaus. Sekančioji studijų savaitė 1992 m. rugpjūčio 2-9 d.d. įvyks Austrijoje, Alpių kalnų papėdėje prie Vokietijos sienos. Organizaciniais reikalais rūpinsis Tirolyje gyvenanti Irena Naudžiūnaitė-Joerg.

Lietuvos mokslų akademijos centrinė biblioteka Vilniuje surengė archeologės prof. dr. Marijos Alseikaitės-Gimbutienės amžiaus septyniadešimtmečiui skirtą parodą. Iki gegužės vidurio trukusiai parodai buvo sutelktos sukaitytinės knygos, rankraščiai, nuotraukos, atsiliepimai apie jos darbą.

"Vagos" leidykla jau surinko prisiminimų medžiagą knygai "Ka draudė cenzūra". Pavadinimas nėra galutinis ir galės būti pakeistas, bet nepasikeis knyga sutelkti Lietuvos rašytojų, menininkų, žurnalistų, visuomenininkų atsiminimai, atskleidžiantys faktus apie okupacinio sovietų režimo Lietuvai užkrautą cenzūrą. Ji žalojo literatūrą, klasikinio Lietuvos istoriją, draudė neti okupantams neparankius rašytojus, menininkus ir politikus. Knyga žadama išleisti dar šiais metais.

Dail. Antano Gudaičio (1904-1989) kūrinių parodą surengė Vilniaus dailės parodų rūmai. Šia paroda buvo norima paminėti jo amžiaus aštuoniadešimt penkerių metų sukaktį, bet jos, deja, nesulaukė amžinybės iškliavęs senosios kartos dailininkas. Tad dabar vilniečiai ir jų svečiai buvo pakviesti pomirtinėm apžvalginio pobūdžio velionies darbų parodon, sutelkusion 80 tapybos kūrinių, didžiulį 250 piešinių rinkinį. Dail. A. Gudaits buvo tapytojas, tapybą studijavęs Kauno meno mokykloje veikusio Justino Vienožinskio studijoje, Pariziaus taikomosios dailės mokykloje, 1932-35 m. priklausęs modernizmo siekiančių kauniečių dailininkų "Ars" grupei.

Aurimas Babkauskas ir Vidmantas Bartusevičius, jaunieji Parnėžio Dramos teatro aktoriai, liepos 11 d. žuvo automobilio nelaimėje, iš Parnėžio skubėdami Vilniui. Jiedu buvo talentingi meno vadovo Juozo Miltinio auklėtiniai. A. Babkauskas pagrindinio vaidmenis buvo sukūręs Justino Marcinkevičiaus "Katedroje", J. Grušo "Pražūtingame apsaigime", "Adomo Brunzos paslaptįje", A. Millerio "Keliančiojo pardavėjo mirtyje", P. Šerferio W. A. Mozartui skirtą pjesę "Amadeus", R. Samulevičiaus pjesėje "Erskėtuogių rudenį". V. Bartusevičius neseniai sukūrė pagrindinį Kazio vaidmenį Vaizganto "Nebylėje", vaidino A. Strindbergo "Mirties šokyje", A. Duerenmato "Fanke V", "Keliūnėje į Akapulką".

Lietuvos liaudies teatrų šventės buvo surengtos Kretingoje, Mažeikiuose, Utenoje ir Birštone. Paskutinė šventė Birštono kultūros centre vietinis liaudies teatras buvo paruošęs I. Krylovo "Pamoką dukterims" ir J. Labišo "Antausi" (rež. R. Kučiauskas), Alytaus rajono kultūros namų — J. Kaugerio "Traukiniai išvyksta rytą" (rež. A. Balalienė), Jonavos "Azoto" kultūros rūmų — P. Vaičiūno "Prisikėlimą" (rež. J. Andriulevičius), Kauno mokytojų namų — I. Radojevo — "Mocar-tą" ir "Benzino kolonėlę" (rež. V. Aleksynas), Vilniaus universiteto — J. Mackaus ir P. G. Lorkos "Augintinius" (rež. M. Misiūnaitė), Lietuvos žemės ūkio akademijos — vaikams skirtą muzikinę Justino Marcinkevičiaus pasaką "Voro vestuvės". Birštoniečiai šventėje dalyvavusiems teatrams įteikė atminimo dovanas ir surengė vakarą, kurio įsijungė Suomijos teatrų sąjungos rež. K. Lavastas.

Lietuvos operos ir baleto teatro metinį koncertą birželio mėnesį surengia Vilniaus choreografijos mokyklos būsimieji baleto šokėjai. Siemetiniame koncerte dalyvavo aštuonios Lilės Navickytės-Ramanauskienės vadovaujamos mokyklos absolventės. Baleto veteranas Henrikas Kunavičius "Lietuvos aidą" birželio 27 d. laidoje pasakoja: "Koncertą pavairino svečiai iš Talino ir Rygos choreografijos mokyklų. Jau nystės ir grožio šventė tapo šimtinu renginiu, o įspūdi sustiprino diplomų įteikimas. Jie buvo įteikti absolventams teatro scenoje, kurioje teks paaugkti savo jaunystės žavesį, teks nubraukti ne vieną prakaito lašą, o gal ir ašarą... Tą nuostabią akimirką į sceną ejo absolventės atsiimti specialybės diplomų. Būsimas artistas sveikino ir diplomus įteikė baleto meno vadovas Elegrijus Bukaitis. Merginos buvo išdėtos ir scenos vaidilutės. Skambėjo nuosirdžios padėkos žodžiai choreografijos mokyklai, pedagogams..."

V. Kst.

PRISIKĖLIMO
PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVAS

999 College St., Toronto, Ontario M6H 1A8
Telefonai: (416) 532-3400 ir 532-3414

KASOS VALANDOS: Pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais – nuo 9.30 v. ryto iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadieniais ir penktadieniais – nuo 9.30 v. ryto iki 8.00 v.v.; šeštadieniais – nuo 9.00 v. ryto iki 1.00 p.p.; sekmadieniais nuo 9.00 v. ryto iki 12.30 v.p.p. SKYRIUS ANAPILYJE: Sekmadieniais nuo 9.30 v. ryto iki 1.00 v.p.p.

MOKA UŽ:

90-179 d. term. ind.	8 %
180-364 d. term. ind.	8 %
1 metų term. indėlius	8 %
2 metų term. indėlius	8 1/4 %
3 metų term. indėlius	8 1/4 %
1 metų GIC-mėn. palūk. ..	9 %
1 metų GIC-mėn. palūk. ..	9 1/4 %
2 metų GIC-mėn. palūk. ..	9 1/4 %
3 metų GIC-mėn. palūk. ..	9 1/4 %
RRSP, RRIF ir OHOSP ...	8 %
RRSP ir RRIF-1 m. term. ind.	9 %
RRSP ir RRIF-2 m. term. ind.	9 1/4 %
RRSP ir RRIF-3 m. term. ind.	9 1/4 %
Taupomąją sąskaitą	7 1/4 %
Kasd. pal. taupymo sąsk. ...	7 1/4 %
Kasd. pal. čekių sąsk.iki ...	5 1/4 %

IMA UŽ:

Asmeninės paskolas	nuo 11 3/4 %
Sutarties paskolas	nuo 11 3/4 %
Nekiln. turto paskolas:	
Su nekeičiamu nuosimčiu	1 metų 10 1/4 %
2 metų 10 1/2 %	
3 metų 10 3/4 %	
Su keičiamu nuosimčiu	1, 2 ir 3 metų 9 1/4 %

Draudžiamas asmeninės ir sutarties paskolas iki \$15,000 ir narių gyvybę iki \$2,000 už santaupas laikomas šėrų, čekių ir taupymo sąskaitose.

Duodame asmeninės paskolas iki \$50,000 ir mortgičius iki 75% (kainoto turto vertės. Parduodame pinigines perlaidas (money orders) ir kelionių čekius (traveler's cheques). Neimame mokesčio už išrašytus čekius bei apmokamas įvairias sąskaitas.

AKTYVAI per 50 milijonų dolerių**Mūsų tikslas – ne pelnas, bet sąžiningas patarnavimas**

STEPHAN'S FURS 406 Roncesvalles Ave.
Telefonas 536-5936 ir
2239 Bloor Street West. • Telefonas 762-7775
Parduodami kailiniai apsiaustai ir įvairaus kailio kepurės.
Priimami užsakymai. Daromi pataisymai bei persiuvimai.

DRAUDA "ALL THE CHOICE IN THE WORLD"

MASKELL INSURANCE BROKERS LTD. (Savininkas Balys Maskeliūnas)

Tel. 251-4864, 251-4025, 251-4824 • Namų: 277-0814
2405 Lakeshore Boulevard West, Suite 403
Toronto, Ontario M8V 1C6

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDA • 35 METŲ PATIRTIS
• ĮVAIRIŲ DRAUDOS BENDROVIŲ ATSTOVYBĖ •

AUTOMOTIVE FIBER
AUTOBODY AND COLLISION REPAIRS

Visų rūšių automobilių išorės (body) taisymas ir dažymas:
sąžiningas darbas, pigios kainos.

Savininkas – RICARDAS KYBARTAS,
22 BELVIA ROAD,
Etobicoke, Ont. M8W 3R3 Telefonas 252-8863

Kokia jūsų namo vertė?

Skambinkite dar šiandien dėl nemokamo jūsų namo įkainojimo.

ANTANAS GENYS
an independent member broker

RE/MAX professionals inc. Realtor

1 east mall crescent etobicoke, ontario M9B 6G8
232-9000
res: 231-2839

MARGIS DRUG STORE

408 Roncesvalles Ave. Tel. 535-1944

PRIIMA "ONTARIO DRUG BENEFIT" RECEPTUS.
Pensininkams 10% nuolaida nuo visko (išskyrus cigaretes)

NEMOKAMAS PRISTATYMAS Į NAMUS
MARGIS DRUG STORE turi "Lottario" loterijos skaitytuvą (kompiuterį)

Greitas ir tikslus patarnavimas!

DRAUDA

gyvybės, automobilių, gaisro atveju, nuomininkų turto, verslo ir komercijos

Juozas Eimis Ramas
Tel. 231-5641, namų 766-5857

5233 Dundas St. W. (arti Kipling)
Ailstate Islington, Ontario M9B 1A6
Klientų patogumui, susitarus, atvažiuoju į namus

Čikagos "Neries" tinklininkės IV-se PLS žaidynėse laimėjusios IV-tą vietą. Iš kairės klūpo: Zita Kuliešytė, Daiva Parakininkaitė, Alisa Vasytė ir Julita Jonynaitė. Stovi – treneris ir vadovas Zigmas Žiupsnys, Terry Grudzinskas, Daiva Rugienytė, Laura Gražulytė, Inga Balzaraitė, Žilvė Tomkute ir palydovė Žibutė Žiupsnienė

SPORTAS

Redaguoja SIGITAS KRAŠAUSKAS.
32 Pasadena Gardens, Toronto, Ontario, M6S 4R5.
telefonas (416) 766-5367

IV PLS žaidynės
(Varžybinės dalies tęsinys)

Tinklinis. Varžybos prarastos vyrų, moterų ir mergaičių klasėse. Žaidynės dalyvavo 16 vyrų, 12 moterų ir 4 mergaičių komandos. JAV-bėms vyrų klasėje atstovavo: Los Angeles "Banga", Klivlando "Žaibas", Bostono "Grandis", Niujorko "LAK" ir Čikagos "Neries". Moterų klasėje: Niujorko "LAK", Baltimorės komanda ir Čikagos "Neries", kuri buvo papildyta žaidėjomis iš Kalifornijos ir Detroito. Mergaitės atstovavo tik viena komanda – Niujorko "LAK".

Vyrų klasės varžybos vyko Panevėžyje, o moterų ir mergaičių – Šiauliuose. Vyrų klasėje pirmas septynias vietas išsikovojo komandos iš Lietuvos, gi, atstuntąją vietą laimėjo Čikagos "Neries". "Neries" moterys laimėjo 4-tą vietą. Kaip Zigmas Žiupsnys, "Neries" tinklininkų treneris ir vadovas, pareiškė – šis laimėjimas labai geras, palyginus ko kioje sudėtyje vykta į žaidynes ir prieš kokias komandas reikėjo kovoti.

Aplamai išeivijos tinklininkų nuotaka buvo pakili. Čikagos "Neries" vyrai sakė: "Vėl sugrįšim į Lietuvą". "Neries" kapitonas, 24 metų chemikas Paulius Urba: "Mums visiems labai smagu Lietuvoje. Esame nuosirdžiai priimami. Gaila, kad į žaidynes negalėjo atvykti visa mūsų komanda. Mes tačiau į Lietuvą atvažiuojame ne pergalių siekti. Pabuvome kartu, puotavome, su lietuvaitėm pašokome – gaila skirtis". Kitas nerietis, Andrius Gerulis (kaip ir Urba, baigęs Ilinojaus universitetą) dar pridėjo: "Vyks žaidynės Lietuvoje ar nevyks, tačiau mes vis vien sugrįšime į Lietuvą..."

Fechtavimo varžybos. Kovos vyko – rapyra – moterų klasėje, kur visus medalius laimėjo kaunietės: R. Ažukenė – aukso, J. Stučinskaitė – sidabro ir R. Rimgaileienė – bronzos. Vyrų klasėje – kardas, špaga – atskirose varžybose medaliai atiteko sportininkams iš Vilniaus. Senjorų klasėje – špaga – iš dalyvavusių 18 vyrų, trys buvo užsieniečiai: Rimas Sonda iš Kanados, Kazimieras Čempė iš JAV ir Vadimas Maiparianis iš Gruzijos. K. Čempė, nugalėjęs visose dvikovose savo priešininkus, tapo žaidynių čempionu ir pasipuošė aukso medaliu. K. Čempė iš Vašingtono ir IV PLSŽ atvyko ne šiaip sau pasifechtuoti, bet nugalėti. Jis dirba atominių elektrinių priežiūros inspekcijoje. Gyvenime, kaip ir darbe, labai profesionalus. Apie save ir pamėgtąją sporto šaką jis kalba šitaip: "Man šios žaidynės yra

džiaugsmas ir garbė, nes galiu pasportuoti su Lietuvos sportininkais. Mano motina lietuve, o tėvas tikrai tikriausias žemaitis – abu skiepiję man lietuviybę. Todėl ir kalbu be akcento, nors tėvų žemėje esu tik ant-rovą kartą. Gimiau 1937 metais Čekoslovakijoje, kur tuo metu mano tėvas studijavo Prahos Karlo universitete. Vėliau visa šeima išvykome gyventi į Ameriką. Treneriuojusi kartą per savaitę viename iš 12 Vašingtono fechtavimo klubų. Dalyvauju įvairiose varžybose – klubų, valstijų, bet daugiau lietuvių fechtuotojų nesu matęs. Taigi ir į Lietuvą atvažiuoju vienas. Fechtuotis pradėjau atsitiktinai. Kai nuejau žvilgtelėti į fechtavimo kursą, tai nuo pat pirmos dienos įsimylėjau šią sporto šaką. Daugiau nei 20 metų šį 'darbą' dirbu. 18 metų dvikovose kovausi su rapyra, o prieš porą metų paemiau į rankas špagą. Dar mėgstu lakstyti maratoną, pašaudyti. Lietuvoje man labai patinka. Susipažinau su čionykščiais fechtuotojais, gal dabar dažniau atvažiuosiu".

Kanados sportininkų grupės vadovas Rimas Sonda, dalyvavęs fechtavimosi varžybose, pareiškė, kad viskas labai gerai, tik kartais varžyboms nelikdavo jėgų. Gailisi, kad

Fechtavimo varžybose – špagos turnyro laimėtojas KAZIMIERAS ČEMPĖ atokvėpio valandėlę visada susimąstęs
Nuotr. Gedimino Talučio

T. ir T. SERVICE CENTRE GARAŽAS

1814 Berkel Rd., Mississauga L4X 1M7
Telefonas: 625-0707. Savininkas – Tom Thompson

Toronto miesto
Statybos ir pastatų tikrinimo skyrius

Viešas pranešimas
Pakankamas šildymas

Toronto miesto namų įstatymas sako, kad nuosavybės savininkas yra atsakingas už šilumos palaikymą visuose kambariuose minimum 21°C (70°F) nuo rugsėjo 15 iki birželio 1 dienos.

Jeį esate nuomininkas ir jaučiate, kad jūsų patalpa nepakankamai šildoma, pasakykite ar parašykite savininkui. Jei nieko nedaroma ir jūs gyvenate Toronto mieste, Pastatų ir priežiūros departamentas gali jums padėti.

Skambinkite 392-7960 nuo pirmadienio iki penktadienio tarp 8.30 v.r. ir 4.30 v.p.p.; naudotojai TDD/TTY skambinkite 392-0381. Ypatingu atveju dėl šildymo po darbo valandų skambinti būtino reikalo tel. 392-7149.

Michael L. Nixon, P. Eng.
Pastatų bei priežiūros viršininkas
ir vyriausias pareigūnas

STATOMAS GERESNIS TORONTAS
PALAIKYKITE ŠIO SKELBIMO IŠKARPĄ ATEIČIAI

fechtuotis iš Kanados atvyko tik vienas, nors buvo komanda ir ruošėsi žaidynėms. Jo tikslas buvo tik dalyvauti, ne laimėti. Pergalę pasiekta bendrai, kai po tiek metų susidarė galimybė špagos bičiuliams susitikti. Kaip Sonda sakė, kovas stebėjo jo žmona ir du vaikai, kurie žaisdami kvadrataž Mažosios Lietuvos "Lituanikos" komandoje laimėjo medalius.

Dviriečių sporte gerai pasirodė du išeivijos dviratininkai – D. Ancevičius iš Čikagos 13 km lenktynėse Kryžių kalnas – Šiauliai, laimėdamas bronzos medalį ir R. Griškėlis iš Detroito, vyresniojo amžiaus grupėje kriteriumo varžybose laimėdamas aukso medalį.

Lauko tenise išeivijos tenisininkai gausiausi buvo dalyvių skaičiumi. Jų dalyvavo teniso varžybose įvairiose klasėse, daugiau negu SALFASS pirmenybėse Čikagoje ar Toledo, daugiausia senjorų klasėje. Jie laimėjo 7 aukso, 4 sidabro ir vieną bronzos medalį.

Olimpiada 1992 Barcelonoje

Lietuva, Latvija ir Estija dalyvaus kaip nepriklausomos valstybės. Sprendimą padarė ir paskelbė International Olympic komitetas iš prezidento Juan Antonio Samaranch įstaigos. Pagaliau esame sugrąžinti į tarptautinę olimpinę šeimą. Red.

Australiečių krepšinis...

1937 ir 1939 m. Europos krepšinio pirmenybių, kurias abu kartus laimėjo Lietuva, rinkinių dalyvis Leonas Baltrūnas, gyvenantis Australijoje, spaudoje apie to krašto krepšinio raidą pareiškė:

"1949 metais, kai Melburne pirmieji lietuvių sudarė savo krepšinio komandą, lengvai nugalėdavo australiečius, tai šandien australiečiai toli pralenkė mūsų krepšininkus ir lietuvių krepšininkams sunku bepatekti į australiečių aukštosios klasės kategoriją. Taigi tenka žaisti žemesniuose pogrupiuose.

Australiečių krepšinio rinktinė olimpinėse žaidynėse pirmą kartą dalyvavo 1956 metais, kur jiems teko pasitenkinti 12-ja vieta. 1964 metais Tokijuje australiečiai užėmė 9 vietą, 1970 metais Jugoslavijoje – 12, 1972 metais Miunchene – 9 vietą, 1974 metais pasaulio pirmenybėse Puerto Rico australiečiai vėl sugrįžo į kovą tik 12 vietą, 1976 metais Montrealio olimpiadoje jie buvo 8-ti, 1978 metais Filipinuose jau – 7 vietoje, 1980 metais per Maskvos olimpiadą – vėl 8-ti, 1982 metais pasaulio varžybose Kolumbijoje – 5-ti, 1984 metais Los Angeles – 7-ti, 1986 metais pasaulio pirmenybėse Ispanijoje – 13, o 1988 metais Seulo olimpiadoje australiečių krepšinio rinktinė iškovojo 4-tą vietą.

Drąsiai galime tvirtinti, kad prie australiečių krepšinio žaidimo lygio kėlimo nemažai prisidėjo ir lietuviai. Per paskutiniuosius keturias dešimt metų visa eilė lietuvių krepšininkų žaidė Australijos krepšinio rinktinėje ir net ją treniravo". (Vienas iš tų trenerių buvo Leonas Baltrūnas. Red.).

Ateitininkų žinios

Visi studentai ateitininkai yra maloniai kviečiami dalyvauti rekolekcijose, įvyksiančiose š.m. spalio 4-6 d.d. "Dainavos" stovyklavietėje. Registruotis pas Daną Grajauskaitę tel. (416)-537-1918 arba pas Vyta Čuplinską tel. (819)-595-9451. Atsinaujinkime dvasiškai, pradėjus naujos mokslo metus.
SAS centro valdyba

Skautų veikla

• Pradedant metų veiklą, yra puiki proga įrašyti į skautų-čių organizaciją jaunuosius berniukus ir mergaites, kurie dar jokiai organizacijai nepriklauso. Būnant skautų eilėse yra gera proga susipažinti su naujais lietuviškais draugais, dalyvauti suieigose, išmokti savarankiškumo, mokytis kalbėti lietuviškai ir kasdieną padaryti gerą darbėlį.

• "Romuvos" stovyklai aukso: \$150 – I. Rusliene, I. Pečiulytė; \$25 – A. Karasiejūtė, A. Puzerytė, R. Otto, G. Sendžikas; \$70 – K. J. Batūros a.a. v.s. P. Balso atminimui.

• "Romuvos" stovyklautojams skanų maistą gamino R. Bekerienė, J. Yčienė, L. Kaminskienė, V. Tirilienė, I. Pečiulytė, A. Raškauskaitė, A. Pajaujienė, I. Rusliene, Sabaliauskienė, A. Januška, kartu buvo slaugęs V. Puzerienė ir iš Lietuvos – I. Labanauskienė, ji gavo skautišką kaklaraištį, kurio negalėjo nešioti 50 m. okupuotoje Lietuvoje. M.

FUTURE.I
REAL ESTATE LTD. REALTOR

Nijolė Bates
Namų pirkimo bei pardavimo bendrovės atstovė
verslo 769-3300
namų 769-1835

• Patarnauja lietuvių kalba.
• Nemokamas namų įvertinimas

130 Kennedy Avenue,
Toronto, Ontario M6S 2X9

Pirkite namus
geresnei savo atečiai

LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

MOKA:

8 % už 90 dienų term. indėlius	8 % už 6 mėnesių term. indėlius	8 % už 1 m. term. indėlius	8.25% už 2 m. term. indėlius	8.25% už 3 m. term. indėlius	8.25% už 1 m. GIC mėn. palūk.	9 % už 1 m. GIC invest. pažym.	9.25% už 2 m. GIC invest. pažym.	9.25% už 3 m. GIC invest. pažym.	8 % už RRSP ir RRIF ind. (variable rate)	9 % už RRSP ir RRIF 1 m. term. ind.	9.25% už RRSP ir RRIF 2 m. term. ind.	9.25% už RRSP ir RRIF 3 m. term. ind.	8 % už OHOSP (variable rate)	7.25% už taupymo sąsk. (gyvybės drauda)	7.50% kasd. pal. sąsk. virš 10.000	5.75% už kasd. pal. čekių sąsk.	5 % už Amerikos dol. kasd. pal. sąsk. (US dol. Sav. Acc.)
--------------------------------	---------------------------------	----------------------------	------------------------------	------------------------------	-------------------------------	--------------------------------	----------------------------------	----------------------------------	--	-------------------------------------	---------------------------------------	---------------------------------------	------------------------------	---	------------------------------------	---------------------------------	---

IMA:

už asmeninės paskolas nuo	11.75%
už nekilnojamo turto paskolas (mortgages): su nekeičiamu nuosimčiu	
1 metų	10 %
2 metų	10.25%
3 metų	10.50%
(fixed rate)	
su keičiamu nuosimčiu	
1, 2 ar 3 metų	9.75%
(variable rate)	
Asmeninės paskolas duodame iki \$65,000 ir mortgičius iki 75% (kainoto turto. Kitos paskolos: (Line of Credit) ir antrieji mortgičiai.	

Nuosimčiai gali pasikeisti savaitės eigoje.

AKTYVAI per 89 milijonus dolerių**Kredito kortelė**

Visų narių gyvybė apdrausta santaupų dydyje, bet nedaugiau \$2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki \$30,000. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas. Gaunama piniginių perlaidos. Kelionės čekiai (American Express, Thomas Cook master card cheques).

KASOS VALANDOS:

- Pirmad., antradien. ir trečiadien. nuo 9 v.r. - 3.30 v.p.p.
- Ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 9 v.r. - 8 v.v.
- Šeštadieniais nuo 9 v.r. - 1 v.p.p.

BŪSTINĖ: Lietuvių namai –

1573 Bloor Street West, Toronto, Ontario M6P 1A6

Telefonas 532-1149**A. W. GARBENS REAL ESTATE INC.**

Telefonas (Toronto linija) 416-773-6480

Namų įkainojimo skyrius

YORK SIMCOE APPRAISAL CORPORATION

1211 Gorham St., Units 1&2, Newmarket, Ont. L3Y 7V1.

Telefonas (Toronto linija): 416-773-3779

FAX 1-416-836-1029

ALFONSAS W. GARBENIS, jr., B. Econ. CRA, SRA, SAVININKAS, kvalifikuotas įkainotojas nuosavybių, mortgičių, palikimų, investicijų, (V. Day Capital Gains) ir patarėjas kituose nekilnojamo turto reikaluose.

KINGSDWAY NATIONAL REAL ESTATE LTD.

1614 Bloor St. W., Toronto, M6P 1A7 (Arti Toronto Lietuvių namų)

PERKANT – PARDUODANT NAMĄ VISADA JUMS SAŽINGAI IR DRAUGIŠKAI

PATARNAUS STASYS JOKUBAITIS.

Telefonai 535-2331 arba 537-2869

TROYKA**PARCEL SERVICE**

SIUNTINIAI UKRAINON, LIETUVON,

LATVIJON, ESTIJON, GUDIJON, MOLDAVIJON

- Garantuojamos žemiausios kainos siuntinius pristatant į namus.
- Mes paimame siuntinius iš jūsų namų (nemokamai, jei siuntinys daugiau negu 15 kg).
- Siunčiame vartotų ir naujų drabužių siuntas.
- Siunčiame maisto ir medicininių reikmenų siuntas.
- Nei minimumu, nei maksimumu siuntos neribojamos.
- Siunčiame siuntas tiesiog gavėjo adresu.
- Į kainą įeina ir persiuntimo išlaidos. (Gavėjas nieko neturi primokėti)

Mūsų adresas: 614 The Queensway, Toronto, Ont.**Tel. (416) 503-1601.****Atidaryta nuo pirmadienio iki šeštadienio 9 v.r. - 8 v.v.**

Neapmokama automobiliams vieta prie raštinės.

AMBER GLOBUS LTD.**LATVIJOS PATARNAVIMAI**
BALTIJOS RESPUBLIKOMS

– skubiai, pigiai pristatome įvairaus svorio siuntinius per 3 savaites – pristatome vertingą valiutą jūsų artimiesiems asmeniniu būdu (tik 10% už patarnavimą)
– parūpiname lėktuvų ar traukinių bilietus (Toronto-Vilnius-Toronto) kainą nuo \$1000-\$1200)
– iškviatimus ir vizas
– bet kokių kelionių drauda (įskaitant ir Kanados lankytojų – tik \$1.00 (1 diena)

Smulkesnę informaciją teikia:

2300 Bloor St. W., 2-ras aukštas,
Toronto, Ontario M6S 1P2.

Tel. (416) 604-9750 arba (416) 604-9751.
FAX (416) 604-9748.

Klivlando "Žaibo" tinklinio komanda, dalyvavusi Pasaulio lietuvių sporto žaidynėse Lietuvoje 1991 m. vasarą
Nuotr. V. Bacevičiaus

SKAITYTOJAI PASISAKO

DEKINGI ŠAULIAI

Šios kuopos valdyba sveikina visą "TŽ" redakcijos bei administracijos štabą su labai malonia žinia, kad Lietuva galės pati valdytis, būti tikra šeiminiške savo žemėje. Linkime šiam mieliui laikraščiui tęsti savo gražią darbą.

Šia proga dėkojame už "TŽ" laikraštį jvairius mūsų šauliškos veiklos aprašymus.

Priedas laikraščio paramai – \$30.

Lietuvos šaulių sąjunga išeivijoje
Toronto VI. Pūtvio šaulių kuopa
Juozas Rovas,
kuopos išdininkas

Rašo iš Lietuvos

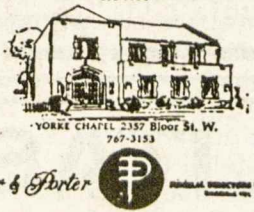
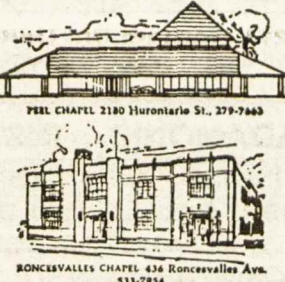
IŠEIVIO DOVANOS GIMTINEI

Anykščių rajono visuomenė, kultūros darbuotojai, moksleiviai labai patenkinti svečio iš Montrealio Juozo Šiaučiuolio viešnagės. Žymus kultūros ir visuomenės veikėjas išeivijoje J. Šiaučiuolis labai nori padėti gimtajam miestui. Neseniai apsilankęs jis padovanojo anykštėnams daug vertingų išeivijos lituanistinių leidinių, o taip pat "Lietuvių enciklopedijos" 37 tomus. Šias knygas dabar visi gali perskaityti Anykščių centrinėje bibliotekoje, o anksčiau norintys paskaityti išeivijos literatūrą turėdavo važiuoti net į Vilnių. Ir tai respublikinėje bibliotekoje ne visi kūrinių visiems buvo prieinami: dauguma jų būdavo specialiuose fonduose.

Anykščių A. Baranausko ir A. Vienuolio-Žukausko muziejų salėje įvyko susitikimas su J. Šiaučiuoliu. Visiems buvo labai įdomu išgirsti, kad svečias yra išleidęs poezijos knygą "Gimtosios žemės

sauja", kad gimtinėje netrukus išeis jo prisiminimų knyga "Veidu į šiaurę" – apie išeivius ir jų likimą. J. Šiaučiuolis taip pat yra tautodailininkas, išskobęs keletą kryžių, koplytelių, kitų reikšmingų medžio darbų. Mūsų žemietis be galo užimtas žmogus. Jis redaguoja Kanados lietuvių leidinius, yra Kanados lietuvių šaulių rinktinės pirmininkas, aktyviai dalyvauja kitoje išeivių veikloje. Muziejaus salėje buvo J. Šiaučiuolio fotografijų paroda, svečias prisiminė savo gimtuosius Anykščius, kuriuose nebuvo 47 metų, papasakojo apie Kanados lietuvių gyvenimą. Tai pirmas susitikimas su visuomene iš Vakarų atvykusiu gimtinei išeiviu. Anksčiau Anykščius retai kam tekdavo aplankyti, nes tai buvo prie uždaryto, užsieniečiams negalimų lankyti miestų. Jei kas atvykdavo, tai tik labai trumpam, tik gavę įvairius leidimus, sutikimus... Dabar laikai pasikeitė. J. Šiaučiuolis apsilankymas ir buvo pirmoji kregždė. Ir, reikia tikėtis, ne paskutinė. Apie svečio iš Montrealio J. Šiaučiuolio viešnagės gimtinėje gražiai atsiliepė rajono laikraštis "Anykšta", su padėka apie žemietį kalba ir visi anykštėnai. Vytautas Bagdonas

Turner & Porter
laidotuvių namai
436 Roncesvalles Ave,
Toronto 3, Ont.
Tel. 533-7954

HALLING CONTRACTING (Estonian)

- Atnaujinimai – visų rūšių
- Koklinių plytelių (tile) įdėjimas
- Vandentiekio vamzdžių taisymas
- Dažymas
- Vėdinimo įvedimas
- Elektrinio šildymo taisymas

Tel. 762-9190 Lic. E 1044

BALTIC CONSTRUCTION

- Namų įrengimai ir pataisymai:
- * staliaus darbai * vidaus sienų įdėjimas (drywall)
 - * dažymas * elektros įvedimai * vandentiekio sistemos įvedimas (plumbing) * įvairūs cemento darbai (masonry)
 - * kiemų sutvarkymas (landscaping)
 - * prieplaukos (decks) * tvoros

15 metų patirtis. Skambinti Pauliui Stanevičiui tel. (416) 691-0939

KELIONĖS Į LIETUVĄ 1991 metais!

Dar turime laisvų vietų skridimams į Lietuvą:
rugsėjo 13 iki rugsėjo 29 arba spalio 6
spalio 11 iki spalio 27.

Galime parūpinti SCANDINAVIAN AIRLINES SYSTEM
vizas ir viešbučius.

Maloniai kviečiame naudotis mūsų paslaugomis:

- * Užsakant keliones į Lietuvą ir kitas pasaulio šalis
- * Gaunant vizas į Lietuvą
- * Sudarant išskvietimus giminėms bei draugams iš Lietuvos viešnagėi į Kanadą
- * Išperkant bilietus giminėms iš Lietuvos į Kanadą
- * Išperkant draudimus visais atvejais
- * Užsakant pervežimą autobusu Montrealis-Torontas-Montrealis
- * Perduodant vaistus ir pinigus giminėms bei draugams Lietuvoje
- * Užsakant ekskursijas po Torontą ir jo apylinkes lietuvių kalba (nuo gegužės 19 d.)
- * Siunčiant proginius sveikinimus į Lietuvą

Jei kas norėtų perduoti vaistus ar pinigus savo giminėms Lietuvoje, prašome kreiptis į mūsų įstaigą iki rugsėjo 10 d.

Smulkesnė informacija teikiama visais šiais klausimais pirmadieniais-penktadieniais 9.30 v.r. – 5 v.p.p.

2100 Bloor St.W., Toronto, Ontario M6S 1M7, Canada
Tel. (416) 769-2500, FAX (416) 763-6279

Žinotina keliaujantiems į Lietuvą

Lietuvos pasiuntinybė Vašingtone praneša, kad asmenys, keliaujantys į Lietuvą, privalo įsigyti vizą, išduotą bet kurioje Lietuvos atstovybėje užsienyje arba prie bet kurio įvažiavimo į Lietuvą punkto. Keleiviai, turintys vizą išduotą Lietuvos pasiuntinybėje Vašingtone, praleidžiami per visus įvažiavimo punktus.

Rugsėjo mėnesio pabaigoje įvažiavimo vizas bus galima įsigyti Lietuvos atstovybėse Varšuvoje, Bonoje, Kopenhagoje ir Stockholme.

Norintys vykti į Lietuvą traukiniu iš Vakarų Europos privalo įsigyti Sovietų įvažiavimo vizą, nes šie traukiniai kerta Gudijos teritoriją pakeliui į Vilnių.

Lietuvos pasiuntinybė Vašingtone išduoda vizą į Lietuvą asmenims, pateikusiems užpildytą vizos pareiškimą ir pasą (nuotrauką nereikia).

Vizos mokestis 25 JAV doleriai. Asmenims, turintiems Lietuvos užsienio pasą, įvažiavimo vizą nereikalinga.

Lietuvos generalinis konsulas Kanadai Haris Lapas išduoda vizas įvažiavimui į Lietuvos respubliką. Konsulato adresas: Consulate General of Lithuania, 235 Yorkland Blvd., Suite 505, Willowdale, Ontario M2J 4Y8. Tel. (416) 494-4099, FAX (416) 494-4382. Vizai gauti reikia: 1. Galiojančio užsienio paso; 2. Užpildytos vizai gauti anketos; 3. Vienos paso nuotraukos. Reikia pridėti vizos mokestį – \$30 ir persiuntimo išlaidas.

Konsulinės žinios iš Lietuvos

Lietuvių informacijos centro pranešimu, konsulinio departamento direktorius Linas Kučinskas iš Vilniaus Lietuvos pasiuntinybės Vašingtone pranešė, kad Lietuvos pasienio sargyba rugsėjo 10 d. 21 val. perėmė sienos apsaugą Lazdijuose ir Vilniuje. Laikiniai dar siena bus saugoma kartu su sovietų pasieniečiais.

Pasak Kučinsko, su lenkais susitarta, kad per Lazdijų pasienio

punktą galės važiuoti visų šalių piliečiai, tačiau prieš tai reikės informuoti Lietuvos atstovą Varšuvoje D. Junevičių tel. 62-31-94, adresas: Aleje Ujazdowskie 13, Lietuvos informacijos biuras. Įvažiuoti užtenka Lietuvos vizos, kurią galima gauti Lazdijų pasienio punkte. Vien su lietuviška viza taip pat galima įvažiuoti per Klaipėdą ir Vilnių. Tiems, kurie važiuoja per SSSR teritoriją – per Gardiną, Brestą ar Maskvą, reikia turėti sovietų vizą.

Važiuojant per Kopenhagą ir Stockholmą, o toliau per Rygą, reikia turėti latvių vizą arba lietuvišką vizą, išduotą Vašingtone. Vykstant per Helsinkį-Taliną reikia estų vizos.

Pro Lazdijus, Vilnių ir Klaipėdą galima įvažiuoti su lietuvišku užsienio pasu, išduotu užsienyje, be vizos. Netrukus lietuviškos vizos bus pradėtos išdavinti Varšuvoje, Bonoje, Kopenhagoje, Stockholme. Inf.

Tevai, kurie nemoko savo vaikų lietuvių kalbos, bėga nuo savo tautos

"TORVIL" SIUNTINIŲ BENDROVĖ

(Buvusi J.&J. Canadian-European Exp. Imp. Co.)

NAUJOS ŽEMOS KAINOS
PRISTATANT NUO DURŲ IKI DURŲ

- ▶ SIUNTINIAI SUDAROMI IR PARUOŠIAMO PAČIŲ KLIENTŲ (Nauji ir vartoti drabužiai, mažiausias kiekis 5 kg arba 12 sv., maksimumo nėra)
- ▶ STANDARTINIAI MAISTO SIUNTINIAI (reguliarus pristatymas)
- ▶ SKUBUS MAISTO PERSIUNTIMAS (14 dienų)
- ▶ PINIGAI (pristatymas iš rankų į rankas) – reguliarus – (4 savaitės) – skubus – (7 darbo dienos)
- ▶ VAISTŲ PERSIUNTIMAS PAGAL GYDYTOJŲ RECEPTUS
- ▶ SVEIKATOS DRAUDA LANKYTOJAMS (tik Kanadoje)
- ▶ LANKYTOJŲ IŠKVIETIMAS
- ▶ RUSŲ (SOVIETŲ) GAMYBOS AUTOMOBILIŲ PARDAVIMAS Žemiausios kainos – pristatymas per 3 savaites (Volga, Lada, Samara, Moskvich, Tavria, Niva).

TUOJAU BUS – SIUNTOS LĖKTUVAIS "AIR CARGO"
SKAMBINTI NEAPMOKAMU TELEFONU 1-800-661-0210

KANADOJE

Head Office
63 Galaxy Blvd., Unit 7,
Rexdale, Ontario M9W 5P1
Tel. (416) 798-3320
FAX: (416) 798-3321

Branch TORVIL PARCELS
404 Roncesvalles Ave.,
Toronto, Ontario M6R 2M9
Tel. (416) 534-3860
FAX: (416) 533-4910

**LIETUVA
LATVIJA
ESTIJA
UKRAINA
GUDIJA
MOLDAVIJA
ARMĖNIJA
GRUZIJA
ST. PETERSBURGAS
MASKVA**

JAV

Head Office
2136 West Chicago Ave.,
Chicago, IL 60622
Tel. (312) 278-5258
FAX: (312) 278-0875

Branch R&R INTERPOSTMIR CO.
1055 Broadway,
Buffalo, NY 14212
Tel. (716) 894-9880
FAX: (716) 894-9880

"TORVIL" SIUNTINIŲ BENDROVĖS AGENTŪROS:

Kanadoje tel. (416) 798-3320

JAV tel. (312) 278-5258

KANADOJE

JAV

TORVIL Ltd. 63 Galaxy Blvd., Unit 7, Rexdale, Ontario M9W 5P1 Tel. (416) 798-3320 FAX: (416) 798-3321	R & R INTERPOSTMIR Co. 1055 Broadway Buffalo, NY 14212 Tel. (716) 894-9880	POLONIA TRAVEL AGENCY 2442 W. 47th Street Chicago, IL 60632 Tel. (312) 254-2738
TORVIL PARCELS 404 Roncesvalles Ave., Toronto, Ontario M6R 2M9 Tel. (416) 534-3860 FAX: (416) 633-4910	LELYA'S CLOTHING 7706 Santa Monica Blvd. Los Angeles, CA 90046 Tel. (213) 656-1962	POLONIA TRAVEL AGENCY 1105 E. Rousert Rd., Lombard, IL 60148 Tel. (708) 932-9875
SILESIA CO. 37 Helms Ave., Welland, Ontario. Tel. (416) 734-4487	"FIL" TRAVEL AGENCY 1828 3th Ave., Waterville, NY 12189 Tel. (518) 274-5242	TRAVEL IDEAS 4857 W. Irving Pard Rd. Chicago, IL 60641 Tel. (312) 286-0026
ARKA LONDON 680 Dundas St. E., London, Ontario. Tel. (519) 438-5271	UNIVERSAL TRAVEL 4117 Bee Ridge Road Sarasota, FL 34233 Tel. (813) 377-9025	POLONIA TRAVEL AGENCY 5093 S. Archer Ave. Chicago, IL 60632 Tel. (312) 284-2600
LAMBETH LEATHER WEAR 199 Wellington St., London, Ontario N6B 2K9 Tel. (519) 439-6601	POLONEZ Travel Consultants 235 Main St., South Rivier, NY 08882 Tel. (908) 390-0244	WORLD WIDE TRADING CO. 1813 Kings Highway Brooklyn, NY 11229 Tel. (718) 998-4545
BIG WIN CENTER 769 Brant St., Burlington, Ontario Tel. (416) 639-7547	JANTAR AGENCY 121 Meserole Ave., Brooklyn, NY 11222 Tel. (718) 389-7421	POLONIA TRAVEL AGENCY 2864 N. Milwaukee Ave., Chicago, IL 60618 Tel. (312) 235-0303
KAZAN TRADING CO. 83 Shanley St., Kitchener, Ontario Tel. (519) 743-7653	UKRAINIAN GIFT SHOP 11758 Mitchell Ave., Hamtramck Detroit, MI 48212 Tel. (313) 892-8563	POLONIA TRAVEL AGENCY 5305 Fullerton Ave., Chicago, IL 60635 Tel. (312) 745-0021
	PATRIA 2683 W. 71th Street, Chicago, IL 60629 Tel. (312) 778-2100 FAX: (312) 778-8364	ROCO TRAVEL 632 Dorchester Ave. S. Boston, Mass. 02127 Tel. (617) 268-1303
	TORVIL PARCEL 2136 West Chicago Ave., Chicago, IL 60622 Tel. (312) 278-5250 FAX: (312) 278-0875	ZALESKI'S CENTRAL SERVICE 6614 South Pulaski Road Chicago, IL 60629 Tel. (312) 582-4745
	VOYAGER INTERNATIONAL 2890 N. Milwaukee Ave., Chicago, IL 60618 Tel. (312) 252-2212 FAX: (312) 286-4279	

Iškirpkite ir sutaupysite!

Dantų gydytoja

Gintarė Sungailienė, D.S., D.D.S.

39 Dundas Street East, Suite 201,
Mississauga, Ontario L5A 1V9 Telefonas: 276-8863

Taip pat gydytoja turi savo praktiką

1588 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A7
(Priešais Lietuvių namus) Telefonas: 530-1070

Advokatas

ALGIS S. PACEVIČIUS, B.Sc., LL.B.

2 Jane St., Suite 500 Telefonai:
Bloor ir Jane gatvių kampas įstaigos (416) 762-7393
Toronto, Ontario M6S 4W3 namų 233-0303

Advokatas

VICTOR E. RUDINSKAS,

B. Eng., M. Eng., B.C.L., LL.B., M.B.A.

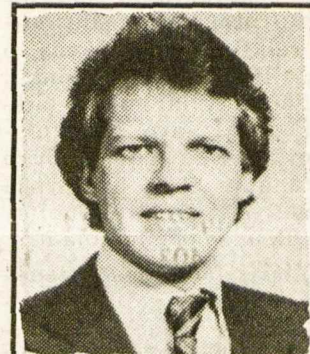
15 John St., Suite 2 Tel. 240-0594
Weston, Ontario M9N 1J2 (24 valandas)
(arti Lawrence ir Weston Rd.) FAX 248-5922

Advokatas

PETRAS K. ŠIMONĖLIS B.A. M.L.S. LL.B.

perėmė a.a. advokato Algio Puterio
bylas ir testamentus

3425 Dundas St. W., Suite 200 Telefonas
prie Windermere Ave. įstaigos (416) 763-3362
Toronto, Ontario M6S 2S4

Vaidotas Jonynas, M.B.A., C.F.A.
viceprezidentas

Telefonai – (416) 864-2734
1-800-387-1883 (toll free)

- Asmeniškai pataria apie "T-Bills", "Canada Savings Bonds", RRSPs, "Mutual funds", auksą ir sidabrą
- Sąžiningai patarnauja lietuviškai arba angliškai

Moss, Lawson & Co. Limited
1 Toronto Street, Toronto, Ont. M5C 2W3

west realty inc., realtor
an independent member broker

Juozas (Joseph)
Norkus
namų pirkimo ir
pardavimo atstovas

patarnauja lietuvių kalba
Nemokamas namų įvertinimas
Lietuvių pensininkų namuose "Vilnius" I-me aukšte.

1700 bloor street west
toronto, ontario M6P 4C3

769-1616

DRESHER Ltd.
Real Estate
Member Broker

FAX 233-0285 Tel. 233-3334
3830B Bloor St. W., Islington, Ont. M9B 1K8
Patarnavimai visose pirkimo ir pardavimo srityse.
Kreipkitės į Valterį Drešerį. Kiekviena įstaiga tvarkosi atskirai.
Didžiausia pirkimo ir pardavimo organizacija pasaulyje.

Fax 233-0285 - Tel. 231-2661
3830B Bloor Street West, Islington, Ontario M9B 1K8
Lietuvių kalba patarnauja – V. DREŠERIS ir
RIMA (Petkutė) DREŠERIENĖ
Darbo valandos: 9 v.r. – 7 v.v., šeštadieniais – 9 v.r. – 5 v.p.p.
Narys "Better Business" biuro

Patarnavimas – greitas ir tikslus!

V. Dauginis – telefonai (416) 533-1121, (416) 822-8480
Lilija Pacevičienė – telefonai (416) 533-1121, (519) 853-3652
* GAISRO * AUTOMOBILIŲ * ATSAKOMYBĖS *
* GYVYBĖS * KOMERCINĖ *

DRAUDA — INSURANCE
Walter V. Dauginis Insurance Broker Limited,
1613 Bloor St. West, Toronto, Ont., M6P 1A6
(416) 533-1121 FAX 533-1122

TORONTONT

Anapilio žinios

— Lietuvos kankinių šventė — mūsų parapijos atliktai bus rugsėjo 29, sekmadienį. Iškilmingos pamaldos — 3 v.p.p. Po jų — procesija į kapines šventiniui Rūpintojėlio statulos. Vaisės bus 5 v.p.p. Anapilio salėje. Bilietai platinami sekmadieniais po pamaldų salėje.

— Palaidoti: rugsėjo 12 d., a.a. Algirdas Kaunas, 69 m. amžiaus, a.a. Petras Kaizeris, 84 m. amžiaus; rugsėjo 16 d., a.a. Jonas Zovė, 82 m. amžiaus.

— Mūsų parapijos choro valdyba kviečia visus mėgstančius giesmes įsijungti chorą. Tuo reikalu prašome skambinti choro pirmininkui Rimui Paulioniui tel. 249-1305.

— Naujai atvykusieji Kanadon lietuviai, kurie per mūsų parapiją pradėjo savo pasilikimo Kanadoje bylas ir dar nėra gavę "landed immigrant" statuso, prašomi paskambinti klebonijon.

— Rugsėjo 14 d. puskiečių Derliūn-Janušonų šeimos surengė padėkos Mišias 5 v.p.p. ir vaišes mažojoje Anapilio salėje. Dalyvavo apie 120 asmenų.

— Mišios rugsėjo 22, sekmadienį, 9.30 v.r. už a.a. Juozą Jankaitį (V mirties metinės), 11 v.r. už parapiją; Wasagoje 11 v.r. už a.a. Antaną Bernotą (IV mirties metinės).

Lietuvių namų žinios

— Sekmadienio popietėje dalyvavo 140 asmenų. Svečių knygoje pasirašė: R. A. Krasauskai iš Vilniaus; A. Mačiulis iš St. Petersburgo, Fla., R. I. Kassulat iš Čikagos. Svečius supažindino ir pranešimus padarė LN visuomeninės veiklos komiteto pirmininkė Kristina Dambraitė-Janowicz.

— LN biblioteka veikia trečiądieniais ir sekmadieniais nuo 1 v.p.p. iki 3 v.p.p.

— LN valdybos posėdis — rugsėjo 19, ketvirtadienį, 7.30 v.v.

Aukos slaugos namams

\$500 — J. Leparskaitė; \$250 — J. Tamulionis; \$280.13 — Rūta Beržanskienė savo vyro Juozo atminimui; \$200 — L. T. Lorencai, A. Žilėnas; \$100 — A. Artiškis, E. Radavičiūtė; a. a. Editos Ulickienės atminimui \$40 — LN moterų būrelis; \$20 — T. Kobelskienė, G. L. Leszczynski, V. Palilionis; a. a. Algirdo Sukio atminimui \$20 — A. B. Vilučiai, Scherville, Indiana, JAV; a. a. Onos Baumgardienės atminimui \$50 — D. Kraveckas, L. Einiškienė; a. a. Albino Statulevičiaus atminimui, \$25 — D. Harvey; a. a. Liudo Einikio atminimui \$50 — L. Einiškienė; a. a. Vilhelminos Genienės atminimui \$20 — V. G. Butkiai, G. Kocienė, B. Stalioraitienė, I. K. Šlekiai, A. D. Zakarevičiai, A. S. Ciplijauskai; a. a. Petro Braso atminimui \$20 — L. E. Klevai, Hamilton. Iš viso statybos fonde yra \$631,033. Aukos priimamos Toronto ir Hamiltono kredito kooperatyvuose arba aukas siųsti šiuo adresu: Labdaros fondas, Lietuvių slaugos namai, 1573 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A6.

Tautinių šokių instituto surengti mokytojų vadovų kursai įvyko rugpjūčio 18-25 d.d. Dainavos stovyklavietėje. Jie buvo skirti paruošti vadovus IX Tautinių šokių šventei, kuri įvyks 1992 m. liepos 5 d. Čikagoje. Kursuose dalyvavo maždaug 120 mokytojų, vadovų, ir šokėjų, atstovaudami 35 vietas iš Kanados, JAV ir net Brazilijos. Savaitės bėgyje kursantai išmoko visus 21 šokių, numatytus šventei. Pasidalino savo vienetų vaidyboje ir pasilinksmino su seniai nematytais bei naujais draugais. Stovyklą aplankė Tautinių šokių šventės rengimo komiteto pirm. dr. P. Kisieliū, vicepirmininkė B. Jasaitienė ir Br. Juodelis. Vadovai buvo supažindinti su šventės programa. Daug kas buvo nutarta, išspręsta ir išmokta smagioj stovyklos nuotaikoj. Iki pasimatymo IX Tautinių šokių šventėje. G.A.

Nori susirašinėti

Su išėjusiais tautiečiais, ypač besidominčiais žemės ūkio klausimais, nori susirašinėti Albinas P. Kavaliauskas, baigęs Lietuvos žemės ūkio akademijos mechanizacijos fakultetą. Adresas: Sakų rajonas, Gelgaudiškių apylinkė, Stulgių k., Lithuania.

ALGIS MEDELIS spalio gale vyks ta i Lietuva. Reikalingi patarnavimų prašomi kreiptis tel. 1-416-434-1847.

"LEDAS" REFRIGERATION Taisau — visų rūšių šaldytuvus; automobilių vėsinimo sistemas; skalbimo bei džiovinimo mašinas. Darbas garantuotas, prieinama kaina. **RAIMONDAS JARECKAS** tel. (416) 536-8390 Toronto.

Prisikėlimo parapijos žinios

— Šiais metais sueina 25-ri metai nuo Šiluvos Marijos koplyčios Vašingtone Nekalto Marijos Prasidėjimo bazilikoj dedikacijos. Sukaktį norima atšvęsti iškilmingiau ir prasmingiau. Sukakties komitetas atliko parengiamuosius darbus, į garbės komitetą pakvietė visus septynis Amerikos kardinolus, kard. V. Sladkevičių ir kt. Spalio 13 d. pamaldų metu Lietuva bus paaukota Nekaltajai Marijos Širdžiai. Taip pat vyskupas P. Baltakis, OFM, prašo finansiskai paremti šios šventės reikalus, nes yra numatyta apie \$15,000 išlaidų. Spalio 12 d. yra numatytas simpoziumas dienos metu, o vakare "Dainavos" ansamblio koncertas. Spalio 13, sekmadienį, iškilmingos pamaldos Nek. Marijos Prasidėjimo bazilikoje, kurioje yra lietuvių koplyčia.

— Ateitininkų veiklos pradžią įvyks ateinantį sekmadienį, rugsėjo 22. Visų kuopų nariai organizuoti su vėliavomis dalyvauja 10.15 v. Mišiose mūsų šventovėje. Po Mišių jaunimas ir tėveliai bei sendraugiai renkasi aagaip Parodų salėje.

— Pirmos Komunijos iškilmių nuotraukos yra klebonijos raštinėje. Prašoma jas pasiimti bet kada.

— Parapijos kavinėje, kuriai vadovauja pasikeisdamos B. Greičiūnienė ir E. Walenciej su savo padėjėjomis, jau veikia ir gamina skanūs lietuviškius valgius.

— Mišios rugsėjo 22, sekmadienį, 8.30 v.r. — už Petraičių šeimos mirusius, 9.20 v.r. — už a.a. Kotryną ir Antaną Margius, 10.15 v.r. — už a.a. Stasį Juknevičių, už a.a. Alfonsą Kriškėčią, ateitininkų intencija, 11.30 v.r. — už gyvus ir mirusius parapijiečius.

VELIONĖ ANASTAZIJA TAMOŠAITIENĖ buvo ne tik žymi dailininkė, bet ir dosni lietuviškos spaudos rėmėja. Net baigdamą savo žemiškąją kelionę išreiškė pageidavimą, kad jos laidotuvių progą tautiečių dosnumas reikštų ne gėlimis, o parama lietuviškai spaudai. Laidotuvių dalyviai aukoją laikraščiams pagal savo pasirinkimą. "Tėviškės žiburiai" buvo suaukoto apie \$700. Šia progą reiškiamo pagarbą Velionei ir nuosirdžią padėką aukotojams.

A. a. Anastazijos Tamošaitienės atminimui vietoje gėlių "Tėviškės žiburiai" aukoją: \$100 — A. S. Kazlauskai, LTI (Lietuvių tautodailės instituto) Toronto skyrius; \$50 — LTI Niujorko skyrius; \$30 — L. Daunienė, L. Lemay-Gutauskas; \$25 — V. Balsienė, I. Adamavičienė, G. A. Tarvydai; \$20 — M. Vasiliauskienė, V. O. Taseckas, Vyt. Sendžikis, V. Balsys, V. Palilionis, G. A. Valiūnai, Alg. Vaičiūnas, I. P. Lukoševičiai, P. B. Sapliai, Č. S. Senkečiai, Trečiokai, R. J. Karasiejai, R. G. Paulioniai, V. Kežinaičiai, B. Kaminskis, J. Bakis; \$10 — dr. A. Užupienė-Lukienė, M. Povilaitienė; \$5 — O. Juodišienė.

A. a. Albino Statulevičiaus atminimui Jadvyga Barzdaitienė "Tėviškės žiburiams" aukoją \$20.

A. a. Julijos Freimanienės atminimui vietoje gėlių Gurklių ir Ivanauškų šeimos "Tėviškės žiburiams" aukoją \$20.

Antanas ir Vincas Gelžiniai, pagarbai prisimindami velionį a.a. Petrą Brasą, mirusį Hamiltone, paaukoją "Tėviškės žiburiams" \$20.

A. a. Martyno Yčo prisiminimui Erika Šernienė, Gydio Šerno ir Irenos Meiklejohn šeimos "Tėviškės žiburiams" aukoją \$100.

A. a. Petriui Balsui ir a.a. Kazimierui Lemberui mirus, užjausdami visus artimuosius Zuzana ir Aleksandras Stancikai "Tėviškės žiburiams" aukoją \$50.

A. a. S. Tauterienės atminimui Marija ir Stepas Šetkai "Tėviškės žiburiams" aukoją \$25.

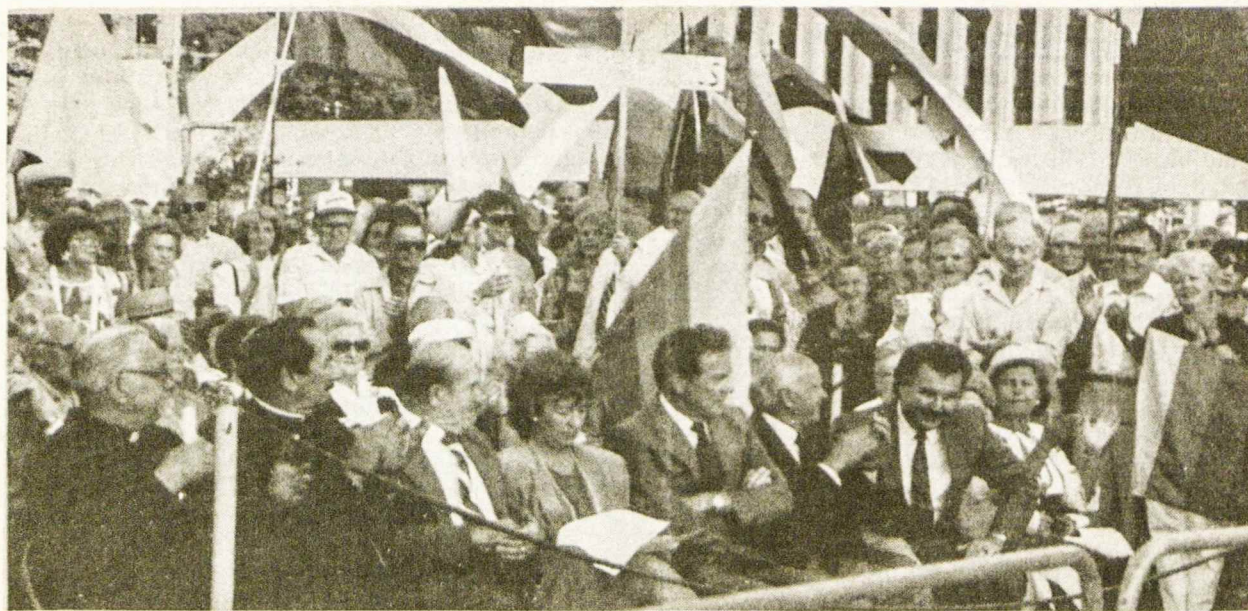
A. a. Adolfo Šetiko atminimui Marija ir Stepas Šetkai "Tėviškės žiburiams" aukoją \$25.

A. a. Onos Vėlyvienės, mano mamytės, mirusios 1990 m. rugsėjo 13 d., atminimui Onutė ir Alfonsas Vindašiai su šeima "Tėviškės žiburiams" aukoją \$50.

A. a. Petro Braso atminimui V. Jonuska "Tėviškės žiburiams" aukoją \$20.

IŠNUOMOJAMAS atskiras butas — 2 kambariai ir virtuvė rūšyje su baldais viename ar dviem asmenim, Bloor ir Chaver gatvių rajone Etobicoke. Skambinti tel. 239-7558.

MIKOLAINIS VALTERIS atlieka stalius, plytelių dėjimo, vonių, tualetų ir prausyklų įrengimo darbus už prieinamą kainą. Skambinti tel. 769-5024 Toronto.

Juodojo kaspino dienos minėjimas rugpjūčio 23 d. Toronto miesto rotušės aikštėje. Pirmoje eilėje miesto tarybos ir tautybių atstovai

LIETUVOS KANKINIŲ ŠVENTĖ

**PROGRAMOJE: 3 v.p.p. — padėkos MIŠIOS
4 v.p.p. — procesija į kapines ir
šventinimas Rūpintojėlio statulos
5 v.p.p. — vaišės Anapilio salėje**

Meninę programą atliks Toronto ansamblio "Gintaras" dainininkės ir instrumentalistai. Bilietai į vaišes platinami Anapilyje sekmadieniais arba kreiptis į V. Narušį tel. 277-1128.

Maloniai kviečia visus dalyvauti — Anapilio parapijos taryba

**įvyks 1991 m.
rugsėjo 29,
sekmadienį,
ANAPILYJE**

Kviečiame į:

BALTIEČIŲ NEPRIKLAUSOMYBĖS JAUNIMO ŠOKIUS

**1991 metų rugsėjo 21 dieną, šeštadienį,
8 val. vakaro, Prisikėlimo parapijos
didžiojoje salėje.**

lėjimas — \$7.99

Rengia — "Gintaro" studentų grupė

Toronto Maironio mokykla ir lituanistiniai kursai mokslo metų pradės rugsėjo 21, šeštadienį, 9.30 v.r. "Our Lady of Peace" mokyklos patalpose. Tą dieną vyks ir registracija. Tėveliai yra kviečiami į mokyklos auditoriją pranešimui dėl ateinančių mokslo metų Registracijos mokestis \$50, metų — \$200 šeimai (įskaitant ir registraciją).

Toronto jaunimo ansamblis "Gintaras" repetitijas pradeda rugsėjo 26, ketvirtadienį, 6.30 v. v. Prisikėlimo parapijos salėje. Prašome visus šokėjus užsiregistruoti ir bent vieną iš tėvų dalyvauti susirinkime, kuris vyks tuo pačiu laiku.

Baltiečių moterų tarybos metiniai pietūs įvyks rugsėjo 28, šeštadienį, 12.30 v.p.p. Delta Chelsea Inn, 33 Gerrard St., Wren salėje. Pagrindinė kalbėtoja — Edna Anderson, M.P., naujoji "Kanadiečių parlamentarių baltiečių" grupės pirmininkė. Kaina \$28. Bilietai užsakomi tel. 762-8414 arba 253-0410. Prašome kuo gausiau atsilankyti ir tuo išreikšti padėką grupei, kuri savo darbu daug prisidėjo, kad Kanados valdžia pripažintų Lietuvos nepriklausomybę. I.M.

HALLING ELECTRICAL (Estonian)

- Visų rūšių atnaujinimai
- AC langai ir sienų sekcijos
- Vėsintuvai
- Garažo durų atidarytojai

Tel. 762-9190

Gėlių parduotuvė "Victoria"
416 Roncesvalles Ave. (prie Turner & Porter laidotuvių namų).
Paruošiamės gėles įvairioms progoms — vestuvėms, laidotuviams ir t.t.
Prieinamos kainos. Pristatome Toronto mieste nemokamai.
Skambinti tel. 536-1994.

LIETUVIŲ VAIKŲ DARŽELIS,

vedamas Nekalto Prasidėjimo Marijos seserų, jau registruoja vaikučius nuo 2,5 iki 6 metų amžiaus ateinantiems mokslo metams. Skambinti telefonu 534-5773 Toronto.

Stasys Paulauskas, JAV darbo ministerijos tarnautojas, dalyvavo Toronte surengtoje profesionalų iškilmėje, Hiltone viešbutyje, atstovaudamas savo įstaigai Čikagoje. Ta progą jis aplankė "Tėviškės žiburius", tapo jų garbės pranešėju, rugsėjo 15, sekmadienį, dalyvavo lietuvių padėkos iškilmėse Lietuvai atgavus nepriklausomybę.

Lietuvių socialinių reikalų tarnyba Toronto Lietuvių namuose atidarė naujųjų lietuvių imigrantų centrą. Jis veiks penktadieniais 9 v.r. — 5 v.p.p., tel. 532-3312. Į visus klausimus atsakinės Marytė Balaišytė. Jos namų tel. 533-9880. Norintys mokytis anglų kalbos imigrantų centre gali gauti pamokų sąrašą. Galima ir tiesiogiai skambinti į katalikų mokyklų centrą tel. 229-5334. Naujai atvykusieji ieško darbo. Jei kas turi pasiūlymų, prašoma kreiptis į Marytę Balaišytę imigrantų centre. Inf.

BIBLIOTEKOS PADĖKA

MIELI TAUTIEČIAI,
Šiuo sudėtingu mūsų valstybei ir tautai laikotarpiu labai svarbi yra Jūsų moralinė ir konkreti materialinė parama, kurią mes pastoviai jaučiame.

Štai visai neseniai Vilniaus technikos universiteto bibliotekai pasiekė Kanados lietuvių bendruomenės didelę ir vertingą knygų siuntą, už kurią nuosirdžiai dėkojame. Ši literatūra užpildys esančias spragas informaciniame bibliotekiniame specializistų aprūpinime. Tikime, kad tokio pobūdžio parama padės geriau rengti specialistus Lietuvos respublikai.

Su nuosirdžiausiais linkėjimais ir didžia pagarba —

Regina Varnienė,
VTU bibliotekos direktorė

Paremkite "Tėviškės žiburius" auka, rėmėjo ar garbės pranešėju, testamentiniu palikimu. Iš anksto dėkingi — **"TŽ" leidėjai**

IEŠKAU AUKLĖS pusantros metų berniukui, kuri galėtų gyventi kartu. Skambinti tel. 731-5519, 96 Trafalgar Sq., Thornhill.

PARDUODAMAS grynas bičių medus. Kreiptis pas bitininką J. Norkų (diesnys) kielkus pristatytai (namus) tel. 389-8179. Taip pat galima gauti Anapilio knygyne.

IŠNUOMOJAMAS butas 3 kambarių viename asmeniui, dirbančiam ar studentui. Baldų nėra. Skambinti tel. 656-6167 po 6 val. vakare.

MONTREALQUE

Skautų-skaučių "Baltijos" stovykloje dalyvavo 15 berniukų ir 10 mergaičių. Pora lietingų dienų nesumažino stovyklautojų entuziazmo. Kai kurie skautukai gavo geltonus ir raudonus kaklaraščius, o viena mergaitė buvo pakelta į prityrusias skaites. Stovyklos komendantas buvo Gintaras Nagys, jo padėjėjas — Paulius Murauskas. Mergaitėms vadovavo Kristina Čičinskaitė ir Vilė Išganaitė. Sekmadienį stovyklą aplankė ir Mišias atnašavo dvasios vadas kun. Juozas Aranauskas. Stovyklos paskutiniame lauke pasirodė liaudies instrumentų orkestras, paruoštas Zigmą Lapino. Stovykla tęsėsi vieną savaitę ir buvo uždaryta rugpjūčio 10 d.

Vilniaus miesto burmistras dr. Arūnas Štaras ir jo palydovas Vilniaus miesto tarybos narys Kęstutis Bausys, grįždami iš Toronto tarptautinio miestų vadovų suvažiavimo, rugsėjo 1 d. užsuko į Montrealo Aušros Vartų parapijos salę susitikti su vietos lietuviais. Čia jų laukė apie 130 tautiečių. Dr. A. Štaras papasakojo apie aplinkos apsaugą, kuri buvo visapusiškai nagrinėjama tame suvažiavime. Lietuvos atstovavimas tokiuose suvažiavimuose visuomet atneša tiesioginę ir netiesioginę naudą. Kai įvykiai taip greitai keičiasi, apie Lietuvos būklę ne ką tegalėjo pasakyti, nes iš Lietuvos išvažiavę prieš savaitę. Vėliau atsakinėjo į klausimus. Tuo metu buvo pranešta, kad Gorbačiovas iš principo pripažino galimybę Pabaltijo kraštus išleisti iš savo imperijos. Visų džiaugsmas buvo didžiausias. Visi sugiedojo Tautos himną. Tai galėjom matyti per televiziją ir kitas komunikacijos priemones, kurios buvo atsintusios savo korespondentus. Po mažų vaišių svečiai buvo išvežti į Mirabel orauostį skrydžiui į Lietuvą.

Maskvoje įvykęs sukilimas labai sudomino Montrealo televizijų ir radijo stotis bei spaudą. Jų korespondentai nuosirdžiai ieškojo vietos lietuvių, kad sužinotų jų reakciją į paskutinius įvykius. Daugiausia pasikalbėjimų davė Birutė Nagienė, Liudas Stankevičius, Arūnas Staškevičius, Albertas Jonelis ir kiti.

Kun. Stasys Šileika, SDB, šv. Kazimiero parapijos klebonas, saležiečių vadovybės patvarkymu, išvyksta, atrodo, visam laikui į Lietuvą. Jis šiai parapijai vadovavo 10 metų. Per tą laiką buvo surengęs 75 metų parapijos ir 600 metų

krikščionybės sukaučių minėjimus. Taip pat šv. Kazimiero šventovėje pirmą kartą buvo atliktas poeto dr. Henrikio Nagio ir kompozitoriaus Aleksandro Stankevičiaus kantata "Kryžių ir Rūpintojėlių Lietuva". Be to, kun. St. Šileika uoliai reiškėsi lietuviškoje veikloje. Šv. Kazimiero parapiją rengia jam išleistuves rugsėjo 22, sekmadienį, po pamaldų parapijos salėje.

Lietuvių tautodailės instituto suvažiavime dailininkų Anastazijos ir Antano Tamošaičių sodyboje prie Kingstono, Ont., dalyvavo Montrealo "Vaivorykštės" narės Regina Brikenė, Elena Kerbelienė, Birutė Nagienė ir Danutė Staškevičienė.

Naujų AV šventovės vargonų pašventinimas bus rugsėjo 29 d. per 11 val. Mišias. Po to parapijos salėje įvyks koncertas ir vaišės.

Seselė Paulė, savo vadovybės pavedimu, rugsėjo 6 d. išvyko ilgesniam laikui į Lietuvą. Seselė Oliveta perėmė jos pareigas.

Vedyboms ruošiasi Diana Gentemenaitė su dr. Audriumi Žibaičiu, kuris prieš vienerius metus studijų pagilimui lankėsi Montrealyje.

A. a. Ona Bieliūnaitė, 92 m. amžiaus, mirė liepos 22 d. Po pamaldų AV šventovėje liepos 25 d. kūnas sudegintas Cote des Neiges krematoriume. Liūdi sesers dukteris ir sūnus su šeimosis bei kiti giminės ir artimieji.

A. a. Juozas Valiūnis, 68 m. amžiaus, mirė liepos 25 d. Iš šv. Kazimiero šventovės liepos 30 d. palaidotas Notre Dame des Neiges kapinėse. Liko Otavoje brolis ir Lietuvoje sesuo su šeimosis bei kiti giminės.

A. a. Justina Jurgickienė, 86 m. amžiaus, mirė liepos 29 d. Iš šv. Kazimiero šventovės liepos 31 d. palaidota Notre Dame des Neiges kapinėse. Liko dukteris ir sūnus su šeimosis bei kiti artimieji.

A. a. Valentina Piesinienė (Meškauskaitė), 85 m. amžiaus, mirė rugpjūčio 30 d. Iš AV šventovės palaidota rugsėjo 2 d. Notre Dame des Neiges kapinėse. Liūdi trys sūnūs, kurių vienas su šeima, ir daug giminių. Įsikūrus Aušros Vartų parapijai, velionės vyras Aleksandras buvo pirmasis vargonininkas.

A. a. Antanas Kavoliūnas mirė rugpjūčio 21 d. Buvo pašarvotas St. Lambert, Que., kūnas sudegintas rugpjūčio 23 d. Liūdi žmona ir marta su vaikais. B.S.

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.

Namai — Automobiliai — Prekyba — Atsakomybė
3907A Rosemont Blvd., Montreal, Que. H1X 1L7
Tel.: 722-3545 Res.: 256-5355
JOANA ADAMONYTĖ, A.I.B. DONNA SVRAKA, A.I.B.
PETRAS ADAMONIS, C.I.B.
Greitas ir tikslus patarnavimas. Pasitelviamas neįpareigoja apsidrausti.

LITAS MONTREALIO LIETUVIŲ KREDITO UNIJA

1475 DeSeve St., Montreal, Que. H4E 2A8
Tel. 766-5827; 766-5830

Skyrius: 3907A Rosemont Boulevard
VISI BANKINIAI PATARNAVIMAI
AKTYVAS — virš \$29,000,000 REZERVAS — virš milijono.
MOKA UŽ:

Certifikatus	8 1/2 %	Taupymo — special.	5 1/2 %
Term. indėlius:		Taupymo — su gyv. dr.	5 %
1 metų	7 1/2 %	Taupymo — kasdienes	5 %
180 d. - 364 d.	7 1/4 %	Einamos sąsk.	3 1/2 %
120 d. - 179 d.	7 %	RRIF — RRSP — term.	8 3/4 %
60 d. - 119 d.	7 %	RRIF — RRSP — taup.	5 1/2 %
30 d. - 59 d.	7 %		

IMA UŽ:

Nekiln. turto nuo 10 %, asmenines — nuo 11 %

Informacija apie naujausias palūkanas "Lite"

KASOS VALANDOS:

	1475 DeSeve	3907A Rosemont
Pirmadieniais	9.00- 3.00	10- 2
Antr., treč.	9.00- 3.00	
Ketvirtadieniais	12.00- 8.00	3.00- 7.00
Penktadieniais	10.00- 6.00	2.00- 6.00

IEŠKAU ENERGINGOS moters prižiūrėti 14 mėnesių berniuką. Skambinti Rūtai po 6 v.v. tel. 829-4075 Oakville, Ont.

IMOKEJUS PINIGUS į paslaugos "Rūta" sąskaitą, jūs galite aprūpinti Lietuvoje savo gimnazičius, draugus, senelius ir vaikus namus šviežia skerdiena — 70 kg (\$130), rūkytos mėsos gaminiams — 20 kg (\$150), sauso maisto rinkiniu — \$150, šventinis rinkinys — \$150. Visi užsakymai pristatomi į namus. Teirautis tel. 1-(416)-536-4742 Toronto.

ATOSTOGOS SAULĖTOJ FLORIDOJ. Kambarys ir prausykla, vėsinimas, apšildomas baseinas, pusryčiai — savaitė \$200. Miegamas kambarys, bendra prausykla — savaitė \$150. Arti parduotuvių ir pajūrio. Skambinti arba rašyti: A. Zupko, 5886 Guest Court, North Fort Myers, FL 33903, USA. Tel. (813) 656-5886.

IEŠKAU rusiškai kalbančios auklės vieneriems metams prižiūrėti vaiko, kuri sutiktų gyventi kartu. Geros sąlygos. Skambinti tel. 665-2913.

IEŠKOME ŪKININKO prižiūrėti 200 hektarų ūkį ir rytus nuo Montrealo. Namas patogus gyventi su šeima. Skambinti tel. 1-514-933-6903 arba 1-514-538-3916 savaitgaliais.

GĖLĖS VESTUVĖMS

Meniška paruošiamos gėlių puokštės visam vestuvių pulkui. Kreiptis į Valę Siminkevičienę tel. 595-9761 Toronto.

EUROPEAN CATERING

Gaminamas maistas visom progom, parūpinama salė, muzika, gėlės, sutvarkomi gėrimų (baro) reikalai. Skambinti bet kuriuo laiku: Antanas Gataveckas tel. (416) 234-0243 Toronto.